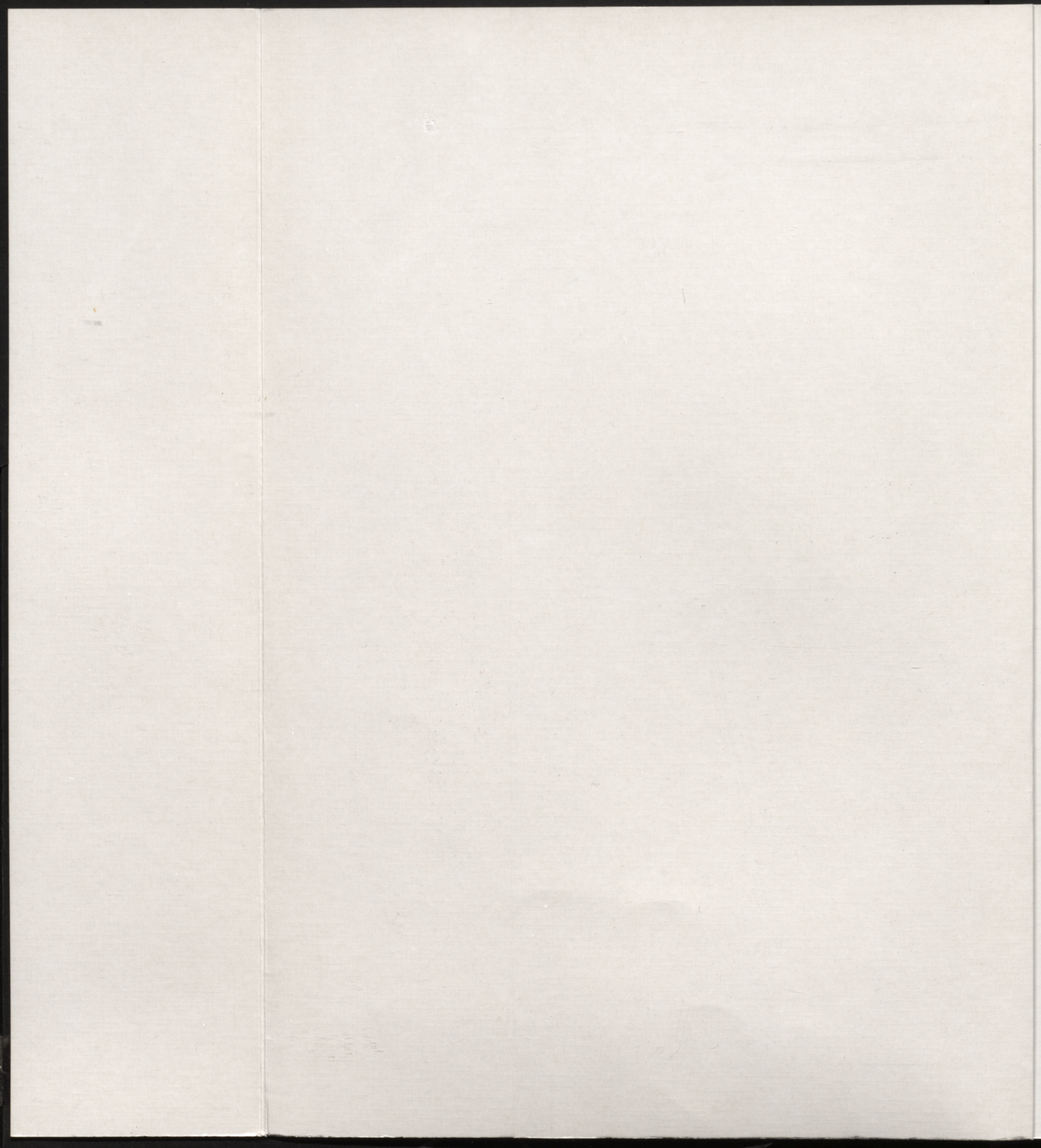

VISI CEĒI VED

ALL ROADS LEAD TO

VISI CEĒI VED

2000-6

207

34801

L
91

RĒZEKNES RAJONS RĒZEKNES PILSĒTA

Tu, kas pi manis atgōji,
Boltu būržgolū atnasdama,
Vāsmu nu kaijas spōrna,
Vādu nu vonoga lidōjuma;
Kas mani kai akmiņkaļs,
Pyrms es vēl nabeju dzimis,
Sōci ikaļt pīdereibu
Sovam, taisneigam, eistam:

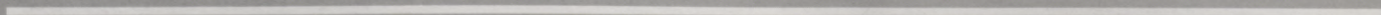
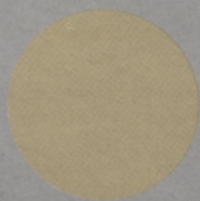
Syupēla leikstei,
Slikšņa akmiņam,
Stygai uz pērti,
Devenpadsmīt grūdīm
Vactāva okā
Iudiņam, kū atsadzert navar...

REZEKNE DISTRICT REZEKNE CITY

VISI CEĻI VED

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

0300016464

RĒZEKNES RAJONS	Rezekne district	5
DEKŠĀRU PAGASTS	Deksares civil parish	10
VIĻĀNU PAGASTS	Vilani civil parish	12
VIĻĀNU PILSĒTA	The town of Vilani	14
RIKAVAS PAGASTS	Rikava civil parish	16
SOKOLKU PAGASTS	Sokolki civil parish	20
KANTINIEKU PAGASTS	Kantinieki civil parish	22
SAKSTAGALA PAGASTS	Sakstagals civil parish	24
OZOLMUIŽAS PAGASTS	Ozolmuiza civil parish	26
GRIŠKĀNU PAGASTS	Griskani civil parish	30
ČORNAJAS PAGASTS	Cornaja civil parish	32
STOĻEROVAS PAGASTS	Stolerova civil parish	34
KAUNATAS PAGASTS	Kaunata civil parish	36
MĀKONĶALNA PAGASTS	Makonkalns civil parish	38
PUŠAS PAGASTS	Pusa civil parish	42
FEIMANU PAGASTS	Feimani civil parish	44
MALTAS PAGASTS	Malta civil parish	46
SILMALAS PAGASTS	Silmala civil parish	48
LŪZNAVAS PAGASTS	Luznava civil parish	50
OZOLAINES PAGASTS	Ozolaine civil parish	52
ILZESKALNA PAGASTS	Ilzeskalns civil parish	56
BĒRZGALES PAGASTS	Berzgale civil parish	58
LENDŽU PAGASTS	Lendzi civil parish	60
VEREMU PAGASTS	Veremi civil parish	62
AUDRIŅU PAGASTS	Audrini civil parish	66
DRICĀNU PAGASTS	Dricani civil parish	68
STRŪŽĀNU PAGASTS	Struzani civil parish	70
NAURTĒNU PAGASTS	Nautreni civil parish	72
GAIGALAVAS PAGASTS	Gaigalava civil parish	74
NAGĻU PAGASTS	Nagli civil parish	76
RĒZEKNES PILSĒTA	Rezekne City	80

Rezekne district

Rezekne district is situated in the eastern part of Latvia, in the centre of Latgale region, 245 km from Riga. It borders on Preiļi and Madona districts in the west, on Balvi district in the north, on Kraslava district in the south, and on Ludza district in the east. The state highways Riga–Jekabpils–Rezekne–Ludza – the border of Russia (Terehova),

and the border of Lithuania (Medumi)–Daugavpils–Rezekne – the border of Russia (Grebneva), and the international railway lines of Berlin–Warsaw–Vilnius–Daugavpils–Rezekne–St. Petersburg, and Riga–Krustpils–Ludza–Moscow cross the territory of the district and intersect in Rezekne, which is an important road junction.

There are 29 self-governments in Rezekne district: the town of Vilani and 28 civil parishes. Rezekne district has the territory of 2812 km² and 43157 inhabitants (in the beginning of 1999). 53% of all inhabitants are Latvian, 42% Russian, 2% Belarussian, 1% Polish, 1% Ukrainian, 1% is of other nationalities. 20% of all inhabitants are until the working age, 52% in the working age, 28% above the working age.

Forests occupy 30% of the total area of Rezekne district, including: protected forests 7%, conserved forests 13%, economic forests 80%. Softwood occupies 57% of the common territory of the forests, hardwood – 43%.

Agricultural land makes up 47% of the total area. The low intensity of cultivation, multiform landscape, and hydrological conditions are favourable for biodiversity in the territory of Rezekne district. For example, the white stork and the little eagle are living there. The territory of agricultural land increases because of the low intensity of the cultivation.

Swamps make up 4% of the total area of the district. There are about 300 deposits of peat. The total reserves of natural peat: 608237 thousand m³, industrial peat: 232000 thousand m³. The state energy program foresees the use of local fuel for the heating. Because of this, the output of the peat will increase and the territory of the virgin swamps will decrease.

There are two deposits of minerals of the national significance: Pertnieki dolomite deposit with the area of 124.5 ha, and Griscati gravel – sand deposit with the area of 48.4 ha. The dolomite of the Pertnieki deposit is used for the production of splinters, dolomite-meal, and building-lime. The Griscati deposit is the largest deposit of gravel and sand in Latgale region.

Rezekne district has the largest total area of lakes in Latvia. Lake Razna (57,6 km²) and Lake Lubana (82,0 km²) are the largest and, for the fishing industry, most important lakes in Latvia. Rusona, Adamova, Feimani lakes are significant for fishing and recreation.

All rivers of the district belong to the Daugava river basin. The Rezekne river (116 km) and the Malta river (115 km) are the longest of them. The rivers of Rezekne district have always had a great historical and economic significance. There is the hydroelectric power station of Sprukti on the Rezekne river and the hydroelectric power station of Vilani on the Malta river.

Rēzeknes rajons atrodas Latvijas austrumu daļā, Latgales centrā, 245 km attālumā no galvaspilsētas Rīgas. Rēzeknes rajons robežojas rietumos – ar Preiļu un Madonas rajonu, ziemeļos – ar Balvu rajonu, dienvidos – ar Krāslavas rajonu, austrumos – ar Ludzas rajonu. Rēzeknes rajonu šķērso divas starptautiskas nozīmes dzelzceļa līnijas: Berlīne–Varšava–Viļņa–Daugavpils–Rēzekne–Sanktpēterburga un Rīga–Krustpils–Rēzekne–Ludza–Maskava. Abas šīs līnijas krustojas Rēzeknē, kas ir svarīgs dzelzceļa mezgls.

Paralēli dzelzceļa līnijām Rēzeknes rajonu šķērso galvenie valsts autoceļi Rīga–Jēkabpils–Rēzekne–Ludza–Krievijas robeža /Terehova/; Lietuvas robeža /Medumi/–Daugavpils–Rēzekne–Krievijas robeža /Grebņeva/.

Rēzeknes rajonā ietilpst 29 pašvaldības: 1 pilsēta (Viļāni) un 28 pagasti. Rēzeknes rajons aizņem 2812 km² lielu platību, un 1999. gadā vidēji tajā dzīvoja 43157 iedzīvotāji. No iedzīvotāju kopskaita 1999. gada sākumā 53% bija latvieši, 42% – krievi, 2% – baltkrievi, 1% – poli, 1% – ukraiņi, 1% – citas tautības. 20% no iedzīvotājiem bija līdz darbības vecumam, 52% – darbības vecumā, 28% – vīrs darbības vecuma.

Meži (meža zemes) klāj 30% no Rēzeknes rajona kopējās platības, aizsargājami meži aizņem 7% no kopējās mežu fondu platības, saudzējamie meži – 13% un saimnieciskie meži – 80%. Aptuveni 57% no mežu platības aizņem skujkoki, ap 43% – mīkstie lapu koki, mazāk par 1% – cietie lapu koki.

Lauksaimnieciskās zemes aizņem 47% no zemes kopplatības un ir sadrumstalotas galvenokārt sīkās piemājas saimniecībās. Zemā zemes izmantošanas intensitāte, daudzveidīgais reljefs un hidroloģiskie apstākļi nosaka lauksaimniecisko zemju lielo lomu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā – tā ir dzīvotne tādām sugām kā baltais stārķis, mazais ērglis. Lauksaimniecisko zemju īpatsvars pamazām samazinās, vienlaicīgi samazinoties apsaimniekošanas intensitātei.

Purvi Rēzeknes rajonā klāj 4% no kopplatības, bet kūdras atradņu skaits ir vīrs 300. Kopējie dabīgās kūdras krājumi ir 608237 tūkst. m³, t. sk. rūpnieciski izmantojamie 232000 tūkst. m³. Valsts enerģētikas programma paredz palielināt vietējo resursu izmantošanu kurināmajam. Īstenojot šo mērķi pieaugs kūdras ieguve, kas var reāli samazināt neskarto purvu platību.

Rēzeknes rajonā atrodas divas valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes: Pērtņieki – dolomīta atradne ar augstas izturības kompleksi izmantojamiem dolomītiem (124,5 ha platībā), var izmantot šķembu, dolomītmiltu un būvkaļķu ražošanai; Griščāti – grants-smilšu atradne (48,4 ha platībā), var izmantot silikātkieģeļu ražošanai un ceļu būvei; viena no lielākajām detalizēti pētītajām smiltis atradnēm Latgalē.

Rēzeknes rajonā ir lielākā ezeru kopplatība no visiem Latvijas rajoniem. Rajonā atrodas divi Latvijas lielākie un zivsaimnieciski nozīmīgākie ezeri – Rāzna (57,6 km²) un Lubāns (82,0 km²), virkne iekšējo ūdeņu zvejniecībā un rekreācijā nozīmīgu ezeru – Rušonas, Adamovas, Feimaņu ezers u.c.

Rēzeknes rajona upes pieskaitāmas Daugavas baseinam. Garākās upes ir Rēzekne (116 km) un Malta (115 km). Rēzeknes rajona mazajām upēm jau no seniem laikiem ir bijusi liela kultūrvēsturiska un saimnieciska nozīme. Uz atsevišķām upēm atrodas mazās hidroelektrostacijas – Spruktu HES uz Rēzeknes upes, Viļānu HES uz Malts upes, kā arī virkne dzirnavdiķu un ūdens noteci regulējošu hidrobūvju. Lielāku mežu masīvu, nelielu mežu puduru, kā arī lauksaimniecības zemju mija veido Rēzeknes rajona augstieņu ainavai raksturīgo mozaikveidīgo ainavu telpu. Latgales augstākās virsotnes atrodas Rēzeknes rajonā: Lielais Liepu kalns (289,3 m v. j. l.) – 3. augstākā virsotne Latvijā, Dzerkaļu kalns (286,3 m v. j. l.), Dubuļu kalns (273,8 m v. j. l.) u.c..

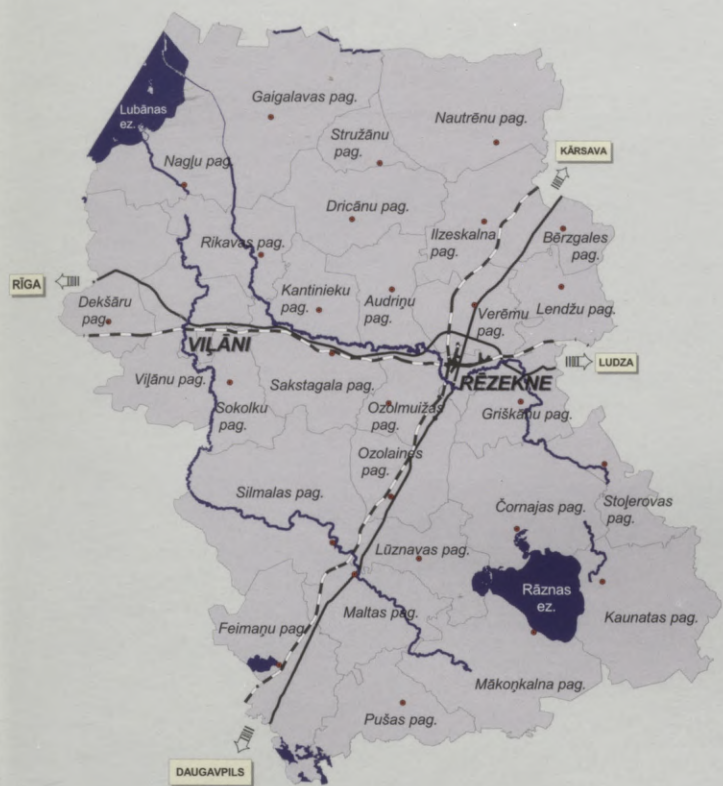
Sakarā ar to, ka rūpnieciskā ražošana ir koncentrēta republikas pakļautības pilsētā Rēzeknē, Rēzeknes rajonā nedarbojas lieli rūpnieciskās ražošanas uzņēmumi. Lielākais rūpniecības uzņēmums rajonā ir a/s “Strūžānu kūdras fabrika”, kas atrodas Strūžānu pagastā. Rajonā izvietoti pārsvarā dabas resursu ieguves un pārstrādes uzņēmumi. Rajona teritorijā galvenokārt darbojas SIA un individuālie uzņēmumi, kuri nodarbojas ar meža izstrādi un kokapstrādi.

Klimatiskie un augsnes apstākļi rajonā ir piemēroti lauksaimniecības attīstībai, īpaši tas attiecas uz piena lopkopību. Ar panākumiem var audzēt graudaugus, linus, cukurbietes, lauka dārzeņus, nodarboties ar cūkkopību, aītkopību un biškopību, kā arī ar netradicionālo lauksaimniecību.

Rēzeknes rajons izceļas ar mazo upju tīklu un lielāko ezeru kopējo platību Latvijā, kas ir īpaši piemērota tūrisma attīstībai. Rāznes ezers ir iecienīta tūristu atpūtas vieta vasaras sezonā, bet, izveidojot atbilstošu tūrisma pakalpojumu bāzi ap ezeru, nākotnē tūrisms var kļūt nozīmīgs iedzīvotāju ienākumu avots. Rēzeknes rajons ir bagāts ar mežiem, kuros sastopamas dažas Rietumeiropas valstīs apdraudētas dzīvnieku sugas (bebri, caunas, vilki, rubeņi). Rēzeknes rajonā īpaši raksturīga ir mazpārveidota dabas ainava.

Rēzeknes rajonā ir liels kultūrvēsturisko resursu daudzums: 163 valsts nozīmes kultūras pieminekļi, no kuriem izcilākais – Lūznavas muižas apbūve. Dažādu reliģiju un nāciju līdzāspastāvēšana, to tradīciju esamība, ir veidojusi rajona identitāti. Rēzeknes arhitektūras mantojumā galveno vietu ieņem katoļu baznīcas, kuras ir lielākās mākslas pieminekļu glabātuves. Svētbildes, krucifiksi, skulptūras, ikonas piesaista ne tikai ar savām mākslinieciskajām īpašībām, bet arī ar tām piedēvētajām brīnumdarišanas spējām. Baznīcās glabājas ne tikai reliģiska satura mākslas priekšmeti, bet arī ar novada vēsturi saistītu ievērojamu personu portreti, labāko Latgales amatnieku-podnieku darbi (A. Paulāna, P. Vilcāna vāzes Feimaņu baznīcā), bagāto muižnieku dzimtu dāvētie dārgmetāla altāra trauki. Izcilākās no Rēzeknes rajona katoļu baznīcām ir Stolerovas, Feimaņu, Viļānu Sv. Miķeļa, Sarkaņu, Bērzgales, Dricānu, Ozolmuižas, Ciskādu katoļu baznīcas.

Rēzeknes pilsēta ir rajona administratīvais centrs. Pilsētai un rajonam ir atsevišķas pārvaldes, jo Rēzekne ir republikas nozīmes pilsēta. Rēzeknes pilsēta kalpo kā rajona izglītības, kultūras centrs. Pilsētas lielākais katoļu dievnams – Vissvētākā Jēzus Sirds katedrāle ir Rēzeknes–Aglonas diacēzes centrs ar bīskapa sēdekli.

Rezekne district is situated in the plateau of Latgale. The highest hills of Latgale region are located in the territory of Rezekne district: the Lielais Liepu hill, which is the 3rd highest hill in Latvia (289.3 m), the Dzerkali hill (286.3 m), and the Dubuli hill (273.8 m).

Because industrial production is concentrated in the city of Rezekne, there are only small enterprises in the territory of Rezekne district. The stock company "Struzani peat factory" is the largest enterprise of the district. There are also several Ltd. and proprietorships that are occupied with logging and wood-processing.

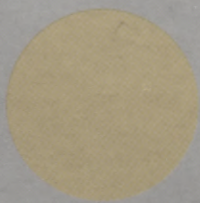
Climatic conditions and the quality of the soil are appropriate for the development of the agriculture. Dairy-farming in particular, but also cultivation of grain, sugar-beets, vegetables and flax, pig-breeding, sheep-farming, bee-keeping, and non-traditional agriculture could be profitable branches of the farming.

The great number of small rivers and lakes, the large areas of forests that are home to many species that are endangered in western Europe, such as beavers, pine-martens, wolves, heat-cocks, and picturesque, mosaic-like landscape are excellent preconditions for the development of the tourism.

There are 163 cultural monuments of state significance in Rezekne district. The Luznava estate complex is the most prominent one, but the Catholic churches of Stolerova, Feimani, Vilani, Bērzgale, Dricani, Ozolmuiža, Ciskadi and Sarkani are also worthy of attention. Altar pieces, crucifixes, sculptures of these churches attract not only because of their artistic value, but also because of the legends about their ability for miracles. There are also portraits of the remarkable persons of the region, the pottery of the best ceramists of Latgale region (vases of A. Paulans, P. Vilcans in the Feimani church), and precious metal altar accessories.

The town of Rezekne is administrative center of Rezekne district. The town and the district have separate administrations because Rezekne is the town of republican importance. The town of Rezekne serves like educational, cultural center of district. The biggest catholic church – the Jesus Heart Cathedral is the center of diocese of Rezekne–Aglona with bishop seat.

DEKŠĀRU PAGASTS
VIĻĀNU PAGASTS
VIĻĀNU PILSĒTA
RIKAVAS PAGASTS

Kontakttālrunis: +371 46 61533, 46 61548

Platība: 10283,5 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 102,5 ha, meži – 4441,4 ha, l/s izmantojamā zeme – 4641,7 ha.

Dekšāru pagasts atrodas Rēzeknes rajona rietumu daļā – Austrumlatvijas zemienē. Rietumu virzienā Dekšāru pagasts robežojas ar Madonas rajonu. Pagasta teritoriju šķērso Maskavas–Rīgas automaģistrāle un Maskavas–Rīgas dzelzceļa līnija. Pagasta teritorijā atrodas Varaklānu dzelzceļa stacija. Dekšāru pagastā ir 29 sādžas.

Dekšāru pagasts ir izveidots 1950. gada aprīlī. 1975. gadā tam pievienots Atspukas pagasts. No dabas resursiem pagasta teritorijā nozīmīgākās ir dolomīta iegulas pagasta dienvidaustrumu daļā.

Iedzīvotāji: 992

Dekšāru pagastā ir dzimis un uzaudzis rakstnieks Alberts Sprūdžs, dzejnieks Aleksandrs Garančs, dzejnieks un mākslinieks Konstantīns Broks, rakstnieks un publicists Leonards Latkovskis, sabiedriskais darbinieks Francis Zeps, prāvesti Jānis Svilāns un Vaclavs Erels.

Galvenās pagasta ražošanas nozares ir kokmateriālu pārstrāde un lauksaimniecība. Pagastā reģistrētas un darbojas četras kokzāģētavas. Lielākās zemnieku saimniecības ir “Druva”, “Tiltiņi”, “Lazdu mājas”, “Santa”. Plašāku attīstību pagastā varētu gūt linkopība, piena un gaļas ražošana.

Dekšāru pagasta bērni apmeklē Dekšāru pamatskolu, kas 1999. gadā nosvinēja 90 gadu pastāvēšanas jubileju.

Dekšārēs ir vasaras estrāde ar 600 skatītāju vietām, kurā var rīkot koncertus, teātra uzvedumus, zaļumballes.

Pagastā darbojas šautuve, kurā šaušanas māku var pilnveidot mednieki un citi interesenti.

Pagasta padome sadarbojas ar Varaklānu pilsētas domi izglītības, veselības aprūpes, sociālās aprūpes, tirdzniecības jomās.

Tūrisma objekti

Vairākus gadus pagastā darbojas vēstures muzejs, kurā skatāmi materiāli par pagasta, skolas un kolhozu dibināšanas vēsturi. Atsevišķas ekspozīcijas veltītas novadniekiem. Muzeja krājumos ir bagāta latgaliešu literatūras kolekcija.

DEKŠĀRU PAGASTS

Deksāres civil parish

Territory: 10283.5 ha. **Including:** waters – 102.5 ha, forests – 4441.4 ha, agricultural land – 4641.7 ha. **Inhabitants:** 992. **Contact phone:** +371 4661533, 4661548.

The Deksāres civil parish is situated in the western part of Rēzekne district, in the lowland of East Latvia, and it borders on Madona district in the West. The motor highway Moscow–Rīga and the railway line Moscow–Rīga with the railway station Varaklani cross the territory of the civil parish. There are 29 villages in the Deksāres civil parish.

The Deksāres civil parish was established in April, 1950.

The main nature resources are deposits of dolomite in the south-eastern part of the civil parish.

Agriculture and wood-working are the main branches of production. There are 4 sawmills in the civil parish. "Druva", "Tiltini", "Lazdu majas", "Santa" are the largest farms. Cultivation of flax, dairy farming, and production of meat are the branches that could be developed further.

The hunters and other interested persons can improve their shooting skills in the shooting-gallery of the civil parish.

There is an open-air stage with 600 seats where concerts, performances, and open-air parties can be organised.

The children of the civil parish attend Deksāres primary school that celebrated its 90th anniversary in 1999.

Priests Janis Svilans and Vacslavs Erels, writer Alberts Sprudz, poet Aleksandrs Garancs, poet and painter Konstantin Broks, writer and publicist Leonards Latkovskis and official in the field of the culture Francis Zeps are born and have lived in the territory of the civil parish.

There is a museum of history in the civil parish that exhibits materials about the history of the civil parish, the Dricani primary school, the forming of the collective farms, and the most remarkable persons of the civil parish. The museum has a rich collection of Latgalian literature.

Platība: 12054,6 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 199,4 ha, meži – 2686,3 ha, l/s izmantojamā zeme – 6775,5 ha.

Viļānu pagasts atrodas Rēzeknes rajona rietumu daļā. Pagasta teritorijā atrodas Viļānu pilsēta. Attālums līdz Rīgai – 220 km, līdz Rēzeknei – 29 km, līdz Preiļiem – 39 km.

Pagastā atrodas Radopoles un Notras ezeri. Apmēram puse no pagastā esošā Kņavas purva (2045 ha) teritorijas ir nodalīta kūdras rūpnieciskai ieguvei, jo kūdras slānis purvā sasniedz līdz pat 5 m biezumu. Purva austrumu malā tek 9 km garā Spergas upīte, kas pie dzelzceļa tilta Viļānos ietek Maltas upē.

Iedzīvotāji: 2119

Iedzīvotāju ienākumu gūšanas avoti ir lauksaimnieciskā ražošana, mežsaimniecība. Pagasta nozīmīgākie uzņēmumi, kuri ir pazīstami arī Latvijā, ir a/s "Lopkopības izmēģinājumu stacija "Latgale"" (piena lopkopība) un a/s "Viļānu selekcijas izmēģinājumu stacija" (graudkopība, kartupeļi). Katru gadu tie rīko lauksaimniecības izstādes.

No Viļānu pagasta Broku ciema nāk Latvijas Dailes teātra direktors Bērtulis Pizičs, no Lielajiem Tučiem – priesteris Edmunds Juškevičs, no Masaļsku ciema – Triju Zvaigžņu ordena kavalieris, grāmatizdevējs Eduards Kozlovskis, kurš Rēzeknē dibinājis pirmo latviešu grāmatu spiestuvi "Dorbs un Zineiba". Poču ciemā dzimis ievērojamais fizikis Konstantīns Počs – Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktors. K. Poča pētījumi atmosfēras fizikā un izgudrojumi meteoroloģisko raķešu jomā ļāva viņam aktīvi līdzdarboties ASV Mēness pētījumu programmas īstenošanā un slavenās izlūkmašīnas AVACS (tai viņš konstruējis antenu) radišanā, kurai pateicoties izcināta vēsturiskā ASV uzvara "Liča karā" 1991. gada janvārī.

Pagasta iedzīvotāji aktīvi piedalās kultūras dzīvē – deju deju kolektīvos, dzied kori, spēlē teātri, sniedzot priekšnesumus arī citās pašvaldībās.

Tūrisma objekti

4 km attālumā no Viļāniem uz ziemeļiem, Piziču ciematā, atrodas Kaupra kalns, kas stiepjas 3 km garumā. Vienā pakalna pusē kādreiz atradies pils, otrā – pilsēta. Pastāv nostāsts, ka pilskalnā paslēpta zelta nauda, ko kara laikos sanesuši zaldāti. Nelielā ieplakā atrodas Trūpu Velna akmens, kas nosaukumu ieguvis no tā, ka velns te esot kaltējis naudu. Lielais akmens sašķelts trīs daļās, lielākās daļas garums – 4 m, platums – 3 m, augstums – 1,9 m. Akmens virspusē redzams neregulārs iedobums, kas liecina par šeit bijušo kulta vietu. Uz Maltas upes redzamas Medisku dzirnavu paliekas.

Tūristiem naktsmājas piedāvā motelis "Pie Kaupra", kurš atrodas autoceļa Rēzekne–Rīga tuvumā (tel. +371 4662314).

a/s "Viļānu selekcijas izmēģinājumu stacija" Vilani selection and experimental station

Vilani civil parish

Territory: 12054.6 ha. **Including:** waters – 199.4 ha, forests – 2686.3 ha, agricultural land – 6755.5 ha. **Population:** 2119. **Contact phone:** +371 4662953, 4662089.

The Vilani civil parish is situated in the western part of Rezekne district. The town of Vilani is located in the territory of the civil parish. The distance to Riga is 220 km, to Rezekne – 29 km, to Preiļi – 39 km.

The main natural resource of the civil parish is peat. About the half of the Knava swamp (2045 ha) is used for the industrial output of peat. The 9 km long Sperga river meanders through the eastern part of the swamp and flows in the Malta river. Lake Radapole and Lake Notras are situated in the territory of the civil parish.

Agriculture and forestry are the main source of income for the inhabitants. The largest enterprises, the stock company "Pedigree cattle breeding station "Latgale"" (cattle breeding) and the stock company "Vilani selection and experimental station" (cultivation of grain and potatoes), are well known in Latgale. These companies organise agricultural exhibitions every year.

The inhabitants of the civil parish take part in cultural life. They dance in folk dance groups, sing in the choir, participate in the drama society.

The director of the Latvia Dailes theatre Bertulis Pinzic was born in the village of Broki, in the village of Masalski the holder of the Three Stars Order, publisher Eduards Kozlovskis, who had founded the first printing house of Latvian books in Rezekne "Dorbs un Zineiba", in the village of Poci famous physicist, Honorary Doctor of Latvia Science Academy Konstantins Pocs. Pocs's researches in atmosphere physics and his inventions in the area of meteorological rockets allowed him to take part in USA program devoted to the investigation of the moon and in the creating of the reconnaissance plane AVACS (he created an antenna for it) that helped to win a victory over Iraq in the Gulf War in January 1991.

There are several interesting hills in the territory of the civil parish. About 4 km to the north of Vilani, in the village of Pizīci, the Kaupra hill stretches 3 km. On one side of the hill, there was once a castle, on other side was a town. A legend says that in a time of war, soldiers hid golden money in the hill. The Devil boulder of Trupi got its name because of the devil, who dried its money there. The big stone on the top of the hill is split into three parts, the biggest part is 4 m long, 3 m bright and 1.9 m high. There is an irregular cavity on the outside of the stone that testifies that it was a cult place once. There are ruins of the Mediski water-mill on the Malta river.

Tourists can stay overnight in the motel "Pie Kaupra", which is situated on the motor highway Rezekne–Riga (phone: +371 4662314).

Platība: 488,9 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 11 ha, l/s izmantojamā zeme – 89,8 ha.

Viļāni atrodas Rēzeknes rajona austrumos. Pilsētu šķērso dzelzceļa līnija Rīga–Maskava. Viļānu pilsēta atrodas pie automaģistrāles Rīga–Zilupe–Maskava, caur Viļāniem iet autošoseja Preiļi–Balvi. Cauri pilsētai tek Malta.

Iedzīvotāji: 3961

Pirmo reizi Viļāni minēti 1495. gadā ar nosaukumu *Wielona*. 1507. gadā muiža, kas bija viena no lielākajām Latgalē, kļuva par de Overlaku īpašumu. 1752. gadā Viļānu muižu ieguva M. Rīks, kas bija arī Inflantijas vietvaldis un vaivads. Viņš bija pirmais muižnieks, kura darbība jūtami iespaidoja novada attīstību, jo Miķeļa Rīka vadībā Viļānos tika uzcelts klosteris un sv. Miķeļa ercenģeļa baznīca, no ķieģeļiem baroka stilā, novietojot tur bernardīņu ordeņa mūkus. Poļu sacelšanās rezultātā 1830. gadā bernardīņu klosteris Viļānos tika slēgts. Klosteris uzturēja draudzes skolu, tam bija sava bibliotēka ar 463 garīga satura grāmatām latīņu un poļu valodā.

Atrašanās pie tirdzniecības cēla Rīga–Rēzekne veicināja Viļānu attīstību. 1839. gadā Viļānu muižu nopirka Vincents Janovskis. 19. gs. 50. gadu sākumā blakus muižas namam Maltsas upes stāvajā krastā pie krācēm Janovskis uzcēla lepnu trīsstāvu lina vērpšanas fabrikas korpusu. Ir jāpiemēta, ka Krievijas impērijā pavisam bija trīs šādas fabrikas. Viļānos atradās arī viena no lielākajām Krievijas ādas fabrikām. Tā apgādāja ar siksnām, somām, apaviem, segliem un citiem ādas piederumiem carisko armiju. Muižā bija arī daudzas citas vietējas nozīmes ražotnes, piemēram, divi kaļķu cepli, ķieģeļu fabrika, dzimavas, alus brūži. 1852. gadā Viļānos jau dēvēja par miestu. Tajā bija 12 sētas, divstāvu akmens mūra Baltais krogs (kādreiz zirgu pasta stacija), vairākas tirgotavas, maizes un baranku ceptuves. Miesta tiesības tika piešķirtas 1862. gadā.

1924. gadā Viļānos ieradās marijāņu kongregācijas mūki – priesteri B. Skrinda un B. Valpītrs. Viņi atjaunoja klostera dzīvi. Tika restaurētas bernardiešu klostera ēkas, kurām uzcēla otro stāvu. 1925. gadā Viļānos darbojās 4 skolas. Kad 1928. gada 25. februārī Viļāniem piešķīra pilsētas tiesības, tai jau piederēja 163 ha zemes un uz tās atradās 65 tirdzniecības uzņēmumi. II pasaules kara laikā nacisti iznīcināja apmēram pusi Viļānu iedzīvotāju. Karā tika izpostīta arī pilsēta.

Pilsētā ir 58 uzņēmumi, tai skaitā 8 dažādas filiāles. Pilsētā darbojas kokapstrādes uzņēmums, koka ogļu ražošanas uzņēmums, tipogrāfija SIA "Katoļu dzeive". 1992. g. Viļānos darbu sāka vietējā TV. 1994. gadā tiek atjaunota 1950. gadā celtā elektrostacija, kas ir pirmā atjaunotā privātā HES Latvijā.

Viļānos ir vidusskola, bērnu mūzikas skola, bērnudārzs un arodvidusskola.

Tūrisma objekti

Pilsētas kultūrvēsturiskā nozīme galvenokārt saistās ar 18. gs. celto Viļānu katoļu baznīcu. Dievnamam blakus atrodas vīriešu klostera ēkas (celtas 18. gs., daļēji saglabājušās). Klosters komplekss celts pēc tradicionāla bernardīniešu klostera parauga, ar iekšējo pagalmu. Tas ir viens no retajiem 18. gs. šāda veida arhitektūras pieminekļiem Latvijā. Otra lielākā vēsturiskā vieta Viļānos ir muižas ēka ar parku, kas atrodas netālu no viļāniešu iecienītās atpūtas vietas – Lakstīgalu salas, uz kuras uzcelta vasaras estrāde.

Ievēriības cieniņš arhitektūras piemineklis ir Viļānu dzelzceļa stacija, kas celta neoeklektismam raksturīgās tradīcijās.

Ar pilsētas vēsturi no visnenākajiem laikiem līdz mūsdienām var iepazīties, apmeklējot Viļānu novadpētniecības muzeju. Mežu muzejā ir skatāmi aptuveni 100 Latgales mežu iemītnieku eksponāti.

1995. gadā Viļānos pie dzelzceļa stācijas tika atklāta piemiņas plāksne totalitārā režīma genocīda upuriem, bet 1999. gadā – pilsētas kapos piemiņas plāksnes Viļānu atbrīvotājiem no Sarkanās armijas 1920. gada 11. janvārī un piemiņas krusts nacionālajiem cīnītājiem pret padomju režīmu.

The town of Vilani

Territory: 488.9 ha. **Including:** waters – 11 ha, agricultural land 89.9 ha. **Inhabitants:** 3961. **Contact phone:** +371-4662370, 4662391.

Vilani is situated in the eastern part of Rezekne district. The railway line Riga–Moscow and the motor highway Riga–Moscow, and the motorway Preiļi–Balvi cross Vilani. The Malta river flows through the town.

The town was mentioned for the first time in 1495 with the name Wielona. In 1507, the largest estate of Latgale region became the property of de Overlak. In 1752, M. Riks, who was the ruler of Infantija, bought the Vilani estate. He was the first landlord who very positively influenced the development of the region. The monastery and the St. Michael church in the baroque style were built under his leadership. The monks of the Bernardian Order were housed in the monastery. Because of the revolt of the Poles in 1830, the monastery was closed. The monastery had a library with 463 church books in Latin and Polish.

The location on the trade road Riga–Rezekne favoured the development of Vilani. In 1839, the Vilani estate became the property of Vincent Janovskis. At the beginning of 1850s, Janovskis built a three-storied flax mill. There were only three such flax mills in Russian Empire at that time. In Vilani there was the largest leather production factory in Russia. It supplied the tsarist army with belts, bags, foot-wears, saddles and other leather accessories. In the estate, there were also several small factories, for example, two lime-kilns, a brick factory, mills, breweries. In 1852, Vilani was called a hamlet. There were 12 houses, the two-storied White pub (once horses' post station), and several shops and bakeries. In 1862, Vilani received the official right of a hamlet.

In 1924, monks and priests B. Skrinda and B. Valpirts of the Marijāņu Congregation arrived to Vilani. They revived the abbey, restored the monastery, adding the second floor to the building. In 1925, there were 4 schools in Vilani. When Vilani got the right of the town in February 25, 1928, it had a territory of 163 ha and 65 trade enterprises. About a half of inhabitants of Vilani was killed in World War II by the Nazis. The town was also destroyed.

There are 58 enterprises, including 8 branch offices, now in Vilani. The wood-working enterprise, the charcoal producing enterprise and the printing-house "Katolu dzeive" are the largest of those. The local television was established in 1992. The Vilani hydroelectric power station, built in 1950 and renewed in 1994, is the first renewed private hydroelectric power station in Latvia.

The Vilani Catholic church, the monastery building, both built in the 18th century, and the manor house of the Vilani estate with the park are the most remarkable architectural monuments of the town. The complex of the monastery buildings with the inner yard, an excellent example of the monasteries of Bernardian Order, belongs to the most unique architectural monuments of Latvian.

The Vilani railway station is also an architecture monument that is worth seeing. The interior of this building in neo-eclectic traditions is well preserved.

The Lakstīgalu (nightingale) island with an open-air stage, located not far from the Vilani estate, is a favourite recreation place of the inhabitants of Vilani.

The Vilani museum tells about the history of Vilani from the ancient times to nowadays. Approximately 100 animals, which are living in the forests of Latgale region, are exhibited in the Vilani forest museum.

The memory plaque for the victims of totalitarian regime was unveiled in 1995, the memory plaque of the liberators of Vilani in January 11, 1920, and the memory cross of the national fighters against the Soviet regime in 1999.

Vilāņu Romas katoļu baznīca Vilani Catholic church

Platība: 8217,1 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 198,6 ha, meži – 1926,3 ha, l/s izmantojamā zeme – 5275,9 ha.

Kā raksta Latgales kultūras darbinieks Gustavs Manteifels, Vecrikovas apdzīvotā vieta, kādreiz saukta par Baltiņu, no 1590. gada piederējusi Rēzeknes pils īpašniekiem, bet no 1726. gada kļuvusi par Dricānu muižnieku Riku zemi. 1745. gadā Baltiņa tiek pārdēvēta par Rikovu. 20. gs. sākumā Rikava ir ciems, kurā atrodas Riku muiža un apkārt tai izvietotas viensētas. 1945. gadā tiek dibināta atsevišķa teritoriālā vienība – Rikavas pagasts.

Galvenā dabas bagātība Rikavas pagastā ir zeme – viena no auglīgākajām Rēzeknes rajonā. Cauri pagastam vijas divas upes – Malta un Rēzekne. Tās interesē ne tikai makšķerniekus un zvejniekus, bet arī uzņēmējus – viena HES jau darbojas, un notiek otras celtniecības sākumdarbi. Plūskovas sādžā atrodas varens grantskarjers, no kura ņemta grants un būvēti daudzi apkārtējie ceļi. Augstvērtīga māla krājumi atrodas Uguļovas sādžā. Pašlaik šie krājumi netiek izmantoti, bet stāsta, ka no Uguļovas māla celta ne tikai Rikavas muiža, bet arī Rēzeknes Jēzus Sirds katedrāle.

Iedzīvotāji: 1044

Galvenais iedzīvotāju ienākuma avots ir tradicionālā lauksaimniecība.

Kādreiz Rikavas pagastā darbojās Rēzeknes rajonā lielākais cūku nobarošanas komplekss “Mihalki”. Grandiozie apjomi nav saglabājušies, taču vecā kompleksa teritorijā vienu korpusu apsaimnieko ģimene, kas nodarbojas ar šķirnes cūku audzēšanu. Vēl ar cūkkopību nodarbojas zemnieku saimniecības “Dagumniki”, “Morāni”, “Salmaņi”, kurā ir izveidota un darbojas sertificēta lopkautuve. Lauksaimnieciskās tehnikas pakalpojumus sniedz divi agroservisi. Rikavas pagasta iedzīvotājs Pēteris Vērdiņš nodarbojas ar netradicionālo lauksaimniecību – audzē šitaki sēnes. Izveidots ādu apstrādes cehs “RikGer”, kas ir vienīgais šāda veida uzņēmums Rēzeknes rajonā.

Rikavas ļaudis aktīvi līdzdarbojas latgalisko tradīciju iedzīvināšanā. 1999. gadā savu 45 darbības gadu jubileju svinēja Rikavas etnogrāfiskais ansamblis, kurš daudreiz priecējis ne tikai rīdziniekus, bet ir pabijis arī ārpus Latvijas robežām.

Tūrisma objekti

Rikavas pagasts var lepoties ar Rikavas muižas divstāvu kungu māju. Ēka celta 1870. gadā no sarkaniem ķieģeļiem neogotikas formās. 20. gs. 20-to gadu vidū kungu mājā izvietota Rikavas pamatskola. Plūskovas sādžā atrodas Vecticībnieku lūgšanu nams. Rikavā ir apskatāma Riku celtā katoļu baznīca, kā arī skaistā kapliča Rikavas kapos, kurai nepieciešama restaurācija. Tūristu iecienīts ir Kurpinīku krucifikss, pie kura mazais Bonuks no filmas “Cilvēka bērns” nāca lūgt Dievu.

Rikava civil parish

Territory: 8217.1 ha. **Including:** waters – 198.6 ha, forests – 1926.3 ha, agricultural land – 5275.9 ha. **Inhabitants:** 1044. **Contact phone:** +371 4666237.

Gustav Manteifel, the culture official of Latgale, writes that Vec-Rikova, once named Baltina, belonged to the owners of the Rezekne castle from 1590. It became the property of the landlords Riki from Dricani in 1726. In 1745, Baltini was renamed to Rikava. In the beginning of the 20th century, Rikava was a village with the estate of the landlords Riki in the centre and individual farms around it. In 1945, a separate territorial unit, the Rikava civil parish, was established.

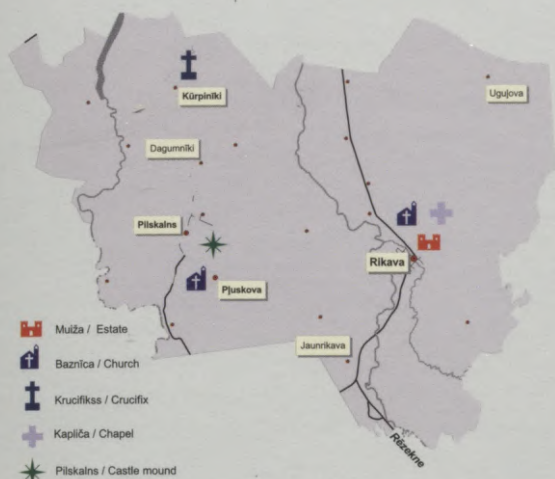
The soil in the Rikava civil parish is one of the most fertile in Rezekne district. The Malta and Rikava rivers meander through the territory of the civil parish. Those are of interest not only to anglers and fishermen but also to employers. There is one hydroelectric power station, the building of the second has started. In the village of Pluskova, there are great reserves of the gravel that is used for the building of roads in the surroundings. The reserves of high-quality clay are situated in the village of Ugulova. The oldest inhabitants of the civil parish say that the clay of Ugulova was used not only for the construction of the buildings of the Rikava estate, but also for the cathedral in Rezekne.

Traditional agriculture is the main income source of the inhabitants of the civil parish.

Once, the largest pig farm of Rezekne district, "Mihalki", was situated there. At present, one family, who is rearing the pedigree pigs, is managing one block of the famous farm. The farms "Dagumnieki", "Morani" and "Salmani" are also engaged in swine-breeding. The farm "Salmani" has its own slaughter-house. Two enterprises offer the services of the agricultural machinery. The inhabitant of the civil parish Peteris Verdins cultivates Shitaki mushrooms. In the Rikava civil parish, there is also the hide processing shop "RikGer", which is the only enterprise of such kind in Rezekne district.

The inhabitants of the civil parish respect and honour the traditions of the folklore. The ethnographic group of Rikava celebrated its 45th anniversary in 1999. It takes part not only in the cultural activities in Riga, but also abroad.

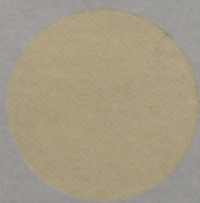
The Rikava civil parish is proud of the manor-house of the Rikava estate. This red brick building in the Neo-Gothic style was built in 1870. A primary school was established there in 1920. In the village of Pluskova, there is an old-believers praying house. The Rikava Catholic church, built by the landlords Riki, and the nice chapel of the Rikava cemetery, which need the restoration, are also noteworthy. The Kurpiniki crucifix where the little Bonuks, the main character from the most popular Latvian film of late, "The child of the human being", has prayed, is also a well-known tourism attraction.

Rikavas muiža Manor-house of the Rikava estate

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

ALL ROADS LEAD TO

SOKOLKU PAGASTS
KANTINIEKU PAGASTS
SAKSTAGALA PAGASTS
OZOLMUIŽAS PAGASTS

Platība: 5673,3 ha, **tajā skaitā :** ūdeņi – 14,1 ha, meži – 786,0 ha, l/s izmantojamā zeme – 4294,0 ha.

Sokolku pagasts atrodas Rēzeknes rajona rietumu daļā. Tas sākas tūlīt aiz Viļānu pilsētas un stiepjas gar Maltas upes labo krastu gandrīz līdz Tiskādu ezeram. Cauri Sokolku pagasta teritorijai plūst Tiskādu upīte. Pagastu šķērso dzelzceļa līnija Rīga–Maskava un rajona nozīmes ceļi Viļāni–Bokāni–Rēzekne, Viļāni–Ružina–Malta. No Sokolku pagasta centra Strupļiem līdz tuvākajai pilsētai – Viļāniem ir 5 km, līdz Rēzeknei – 27 km pa grants ceļu un 45 km pa asfaltētu ceļu.

Sokolku pagastā ir kūdras, smilšu un grants resursi. Vietējie iedzīvotāji purvos kādreiz gatavoja kūdras briķetes, jo apkārtnē mežu resursi ir nelieli.

Viļānu tuvumā, pagasta dienvidrietumos, ir plaši, lidzeni lauki. Otrā pasaules kara laikā tur bija ierīkots lidlauks. Uz Tiskādu ezeru pusi apvidus kļūst kalnaināks. Gleznaina ir Maltas upes apkārtnē.

Iedzīvotāji: 938

Sokolku īpatnība ir tā, ka tos 300 gadus atpakaļ krievu vecticībnieki bija izraudzījušies par savu apmešanās vietu, glābjoties no cara bardzības. Ap Guriļišķu, Uljanovas, Paramonovkas vecticībnieku lūgšanu namiem veidojās krievu sādžas Antoņiški, Jakuški, Tumuški, Jugermani, Skudnovka, Zavarujevka, Podlizovka. Arī latviešu sādžas pārsvarā ir krievu tautības iedzīvotāji. Pēc nacionālās sastāva Sokolku pagastā ir 73% krievu un tikai 24% latviešu tautības iedzīvotāju.

Daļa pagasta iedzīvotāju strādā Viļānos vai gadījuma darbos mežistrādē. Bezdarbnieki tiek iesaistīti algotajos pagaidu sociālajos darbos.

Pagastā ir pamatskola, pasta nodaļa, 2 kokzāģētavas, 4 veikali, bibliotēka, Tautas nams, feldšeru-vecmāšu punkts. Ir sākti projekta tēšanas darbi elektrostacijas celtniecībai uz Maltas upes Ustroņu sādžā.

No Sokolku pagasta ir cēlušies tādi ievērojami cilvēki kā publicists Staņislavs Belkovskis, kordiriģente Terēzija Broka, dzejnieks, tautsaimniecības zinātņu doktors, ASV Viskonsinas universitātes profesors Francis Murāns.

Sokolki civil parish

Territory: 5673.3 ha. **Including:** waters – 14.1 ha, forests – 786.0 ha, agricultural land – 4294.0 ha. **Inhabitants:** 938. **Contact phone:** +371 4667760, 4667746.

The Sokolki civil parish is situated in the western part of Rezekne district and borders on the town of Vilani. The Tiskadi river flows through the territory of the civil parish. The railway line Riga–Moscow, and the motorways Vilani–Bokani–Rezekne and Vilani–Ruzina–Malta cross the civil parish. The distance from the administrative centre Strupuli to Vilani is 5 km, to Rezekne 27 km (gravelled road) or 45 km (asphalt road).

About 300 years ago, the Russian Old-believers chose Sokolki as their settlement to escape from the severity of the Russian tsar. The Russian villages Antoniski, Jakuski, Tumuski, Jugermani, Skudnovka, Zavarujevka, Podlizovka formed around the Old-believers' churches. The Latvian villages are also mainly inhabited by Russians. It the total, 73% of all inhabitants of the civil parish are Russians, 24% are Latvians.

A large part of the population works in Vilani or has odd jobs in the forestry. The unemployed are involved in the temporary social works.

Such famous persons as publicist Stanislavs Belkovskis, choir master Terezija Broka, poet, Doctor of Economics and Professor of the Wisconsin University (USA) Francis Murans were born in the Sokolki civil parish.

The Sokolki civil parish is rich in gravel, sand and peat and is poor in forests. In former days, the inhabitants have made peat bricks and used them for heating because of its abundance.

There are wide, flat fields in the south-western part of the civil parish. As a result of this landscape there was an airfield built not far from Vilani during World War II. The landscape becomes more hilly around Lake Tiskadi, and the surroundings of the Malta river are really picturesque.

There is a primary school, a post office, 2 sawmills, 4 shops, a library, an ambulance, and a palace of culture in the civil parish.

There is a project to build a hydroelectric power station on the river Malta in the village of Ustroni.

Platība: 5785,9 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 0,4 ha, meži – 1874,5 ha, l/s izmantojamā zeme – 3362,1 ha.

Kantinieku pagasts atrodas Rēzeknes rajona vidusdaļā. Pagasta centrs Liuža atrodas 3,5 km no dzelzceļa Rīga–Maskava stacijas Sakstagals un 3 km no šosejas Rīga–Rēzekne.

1949. gadā Kantinieku pagasta tagadējā teritorija tika atdalīta no Sakstagala pagasta, bet 1978. gadā Kantinieku pagastam tika pievienota daļa no Rikavas pagasta.

Pagastam cauri tek upītes Livžanka un Murduļa, bet Rēzekne ir robežupe ar Sakstagala pagastu. Vasarā iecienīta atpūtas vieta apkārtnes iedzīvotājiem ir Livžankas ūdenskrātuve.

Iedzīvotāji: 724

Rakstnieks Jānis Klīdzējs dzimis Kantinieku pagasta Liužu ciemā. Beidzis komercskolu Rēzeknē, studējis lauksaimniecību Latvijas Universitātē un klīnisko socioloģiju Kalifornijas universitātē. 1950. gadā emigrējis uz ASV, Kalifornijas štata Napas pilsētu, kur pavadījis mūža nogali. Literārajai darbībai rakstnieks pievērsies agri. Latgaliski izdotajā žurnālā "Sauleite" 1933. gadā publicēti viņa pirmie dzejoļi. Klīdzējs ir sarakstījis 8 romānus, 11 stāstu krājumus, 2 eseju krājumus un apceres par savas dzimtās Latgales lauku katoliski latvisko mentalitāti. Par romānu "Sniegi" rakstniekam piešķirta Kultūras fonda balva, romāns "Dzīvīte, dzīvīte, šūpojos tev" izpelnījies Krišjāņa Barona fonda prēmiju, bet "Dāvātās dvēseles" – Jaunsudrabiņa fonda balvu. Pēc romāna "Cilvēka bērns" sižeta Jānis Streičs ir uzņēmis tāda paša nosaukuma filmu, kas guvusi skatītāju mīlestību un kino kritiķu atzinību ne tikai Latvijā, bet arī ārzemēs. Jāņa Klīdzēja dzimtas kapi atrodas Kantinieku kapsētā, bet rakstnieka dzimto māju vietā Luižas ciemā šalko liepa.

Marta Bārbele Jāņa Klīdzēja dzimtajai Auseklis ir veltījusi šādas rindas:

"Lyuža, Lyuža– vārds tik skaneigs,
Kaidi meili, syli reiti.
Varbyut izskris puika maneigs
Nūdīdzot mums – "Bryunaceiti".
Ak, tik skumi teira dzīsmē
Porzib pōri Sakstagolam.
Tys nav meldiņš.
Tei ir lisma
Cauri snigim, cauri solam ..."

Pagasta iedzīvotāju galvenais ieņēmumu avots ir lauksaimniecība. Pagastā reģistrētas 18 zemnieku saimniecības, no kurām lielākā ir "Jaunupes", kas specializējas graudkopībā. 1999. gadā atklāta kokmateriālu pārstrādes līnija taras materiāla sagatavošanai eksportam.

Tūrisma objekti

Kantinieku pagasta Pauru un Kantinieku ciematos atrodas vairāki senkapi, bet Kantinieku ciemā Livžankas upes krastā – Kantinieku pilnskalns. Par pagasta lauku dziļo katolisko ticību liecina 5 krucifiksi: Mizānos, Kriscelos, Kantiniekos, Ciskānos, Leimaniškās.

Kontaktārunis: +371 4699246

KANTINIEKU PAGASTS

Kantinieki civil parish

Territory: 5785.9 ha. **Including:** waters – 0.4 ha, forests – 1874.5 ha, agricultural land – 3362,1 ha. **Inhabitants:** 724. **Contact phone:** +371 46 99246, 4699370.

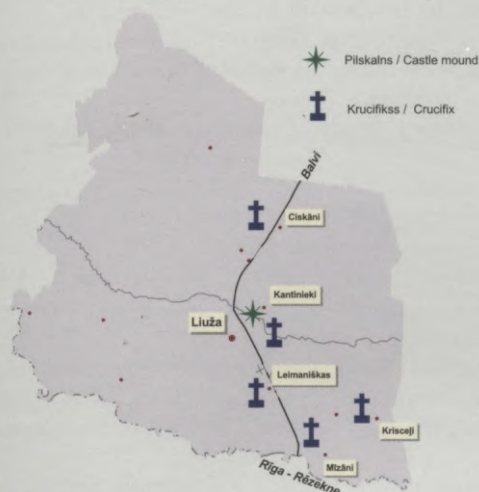
The Kantinieki civil parish is situated in the central part of Rezekne district. The administrative centre of the civil parish is Liuza. It is located 3.5 km from the railway line Riga–Moscow with the railway station Sakstagals, and is 3 km from the motor highway Riga–Rezekne.

About one half of all inhabitants of the civil parish is Latvian, and one half is Russian.

Agriculture is the main source of income for the population. The largest of 18 farms of the civil parish is the farm "Jaunupe". It specialises in the cultivation of grain. The farm "Jaunupe" also produces packing for the export.

The famous Latgalian writer Janis Klidzejs was born in Liuza. He attended the Rezekne Commerce School, studied agriculture at the University of Latvia and clinical sociology at the University of California. In 1950 Janis Klidzejs emigrated to the USA and lived in Napa, in California, till the end of life. He had decided to study literature even in the early youth. His first poems were published in the magazine "Sauleite" in 1933. Klidzejs is author of 8 novels, 11 anthologies of stories, 2 anthologies of essays and several studies about the mentality of the inhabitants of Latgale region. The writer was awarded with the prize of the Culture Fund for the novel "The Snow", with the prize of Krisjanis Barons Fund for the novel "Life, life, life..." and with the prize of the Jaunsudrabins for the novel "Given souls". The famous director Janis Streics has made a film based on the plot of the novel of Janis Klidzejs "The child of the human being". This film gained success not only in Latvia but also abroad. The family of Janis Klidzejs is buried in the Kantinieki cemetery. A lime-tree reminds of the place where the house of the writer once stood.

There are several ancient burial-grounds in villages of Pauri and Kantinieki, and a castle mound in Kantinieki, on the bank of the Livzanka river. Crucifixes in Mizani, Krisceli, Kantinieki, Ciskani and Leimaniski witness the deep religious beliefs of the Catholics of these settlements. The Livzanka and Murdula rivers flows through the territory of the civil parish, but the river Rezekne makes the border with the Sakstagals civil parish. The Livzankas reservoir is a popular recreation spot for the inhabitants in the summer.

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 9294,8 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 30,5 ha, meži – 1945,9 ha, 1/s izmantojamā zeme – 6290,3 ha.

Sakstagala pagasts atrodas Rēzeknes rajona vidienē, 15 km attālumā no Rēzeknes un 20 km no Viļāniem. Pagasta teritoriju šķērso Rīgas–Maskavas automaģistrāle un dzelzceļa līnija Rīga–Maskava ar dzelzceļa staciju Sakstagalā. Pagasta administratīvais centrs ir Sakstagals, lielākās apdzīvotās vietas ir Ciskādi un Uljanova.

Vēstures avotos Sakstagals pirmo reizi minēts 1582. gadā. Sakstagala pagasts pirmo reizi tiek izveidots 1897. gada 19. februārī un ietilpst Rēzeknes apriņķī.

Nozīmīgākie dabas resursi Sakstagala pagasta teritorijā ir dolomīta atradnes.

Iedzīvotāji: 1768

Pagasta iedzīvotāju sastāvā dominē latvieši – 68%, 29% ir krievu tautības iedzīvotāji, pārējie – lietuvieši, poļi, baltkrievi, ukraiņi, viens mordviešu tautības iedzīvotājs. Lielākā daļa iedzīvotāju darba spējīgā vecumā (70%) nodarbojas ar lauksaimniecības un lopkopības produkcijas ražošanu savās saimniecībās, pārējie (30%) strādā uzņēmumos un firmās Rēzeknē.

Sakstagala pagastā ir dzimuši tādi ievērojami cilvēki kā rakstniece Konstānce Kempa-Daugule, garīdznieks, tautas dziesmu krājēju Felikss Boleslavs Laizāns, rakstnieks Raimonds Trasuns, garīdznieks, Rēzeknes skolotāju institūta direktors, žurnāla “Katoļu Dzeive” izdevējs Dominiks Jaudzems, laikraksta “Jaunā Latgola” redaktors, Ludzas ģimnāzijas direktors Kārlis Sangovičs, laikraksta “Latgolas vārds” redaktors Jānis Ikaunieks.

Pagastā ir tikušas rīkotas krucifiksu, katoļu garīgo grāmatu, seno amatu riku un vietējo rokdarbnieču izstādes. Iedzīvotāji ir iecienījuši arī dzejas dienas, sporta svētkus, zemnieku rudens balles un pensionāru pēcpusdienas. Pagastā notiek kultūras un atceres pasākumi novadniekiem J. Trasunam, P. Smelterim, N. Rancānam, J. Ikauniekam, K. Sangovičam, tikšanās ar ievērojamiem kultūras un literatūras darbiniekiem Emīliju Klīdzēju, J. Bukšu, A. Vējānu, A. Rancāni, J. Streiču, M. Zili un Saeimas deputātiem.

Pagasta teritorijā ir 2 pamatskolas, bērnudārzs, ambulance, IU “Ciskādi” aptieka, kura apkalpo arī blakus pagastu iedzīvotājus. Pie muzeja ir kopapstrādes darbnīca, kura tiek izmantota muzeja, skolu un pagasta iedzīvotāju vajadzībām. Nākotnē kopapstrādes darbnīcā ir plānots izveidot suvenīru ražošanas cehu.

Tūrisma objekti

Pagasts lepojas ar Ciskādu katoļu baznīcu, kura ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, un tajā esošo gleznu “Madonna ar bērnu”, krucifiksu un ērģelēm. Baznīca ir ķieģeļu celtne, būvēta romāņu stilā vecās koka baznīcas un kapsētas vietā. Ievēribas cienīgi ir arī Uljanovas vecticībnieku nams un Vitolu pamatskola. Pagasta teritorijā atrodas Subinaites senkapi un kara kapi, Komultēnu un Subinaites laukakmeņi.

Daudzu kultūras pasākumu iecienīta vieta ir Latgales Atmodas celmlauža, garīdznieka, valstsvīra, rakstnieka un publicista Franča Trasuna muzejs “Kolnasāta”. Muzejā apskatāma ekspozīcija par F. Trasunu un novadnieku, rakstnieku Jāni Klīdzēju. Blakus muzejam ir klētīna ar seniem sadzīves priekšmetiem.

Franča Trasuna māja muzejs “Kolnasāta” Museum of writer and publicist Francis Trasuns

Sakstagals civil parish

Territory: 9294.8 ha. **Including:** waters – 30.5 ha, forests – 1945.9 ha, agricultural land – 6290.3 ha. **Population:** 1768.
Contact phone: +371 4657216, 4657217.

The Sakstagals civil parish is located in the middle of Rezekne district: 15 km from Rezekne, 20 km from Vilani. The railway line Riga–Moscow with the railway station in Sakstagals, and the highway Riga–Moscow cross the territory of the civil parish. The administrative centre of the civil parish is Sakstagals, the biggest settlements are Ciskadi and Uļjanova.

In 1582, Sakstagals was mentioned for the first time in the historical sources. The Sakstagals civil parish was established and included in Rezekne district in February 19, 1897.

The territory of the Sakstagals civil parish is mainly populated by Latvians – 68%. 29% of the inhabitants are Russians, with the remaining population made up of Lithuanians, Poles, Belarussians, Ukrainians. The greatest part of working-age inhabitants (70%) are engaged in their own farms (cattle-breeding and cultivation of grain), others (30%) are working in enterprises and firms in Rezekne.

Such famous people as writer Konstance Kempa-Daugule, clergyman, folk-songs collector Felikss-Boleslavs Laizans, writer Raimonds Trasuns, clergyman, headmaster of Rezekne Teacher Institute, publisher of the magazine "Katolu dzeive" Dominiks Jaudzems, editor of the newspaper "Jauna Latgola", headmaster of Ludza grammar school Karlis Sangovics, editor of the newspaper "Latgolas vords" Janis Ikaunieks were born in the civil parish.

The reserves of dolomite are the most important natural resources in the territory of the Sakstagals civil parish.

The inhabitants of the civil parish are proud of the Ciskadi Catholic church, which is an architectural monument of state significance, and in the church situated picture "Madonna with child", crucifix and organ. The church is a brick building, built in the place of the old wooden church and cemetery. The Uļjanova Old-believers praying house and Vitoli primary school are also worth attention. There is the Subinaite ancient burial-ground, a war-time cemetery, Komulteni and Subinaite boulders in the territory of the civil parish. The museum of Latgale Awakening pioneer, clergyman, statesman, writer and publicist Francis Trasuns "Kolnasata" is a favourite place for different cultural undertakings. The museum offers an exposition about F. Trasuns and writer Janis Klidzejs. Next to the museum there is a barn with ancient tools. On the premises of the museum, there is a woodworking workshop that is used for the needs of the civil parish, museum, school and inhabitants. The woodworking workshop could produce souvenirs in the future.

Exhibitions of crucifixes, catholic sacred books, old trade instruments and needlework are organised in the Sakstagals civil parish. People enjoy poetry days, sport festivities, farmers' autumn parties and pensioners' afternoons. Cultural and commemoration afternoons that are dedicated to J. Trasuns, S. Smelters, N. Rancans, J. Ikaunieks, K. Sangovics and meetings with famous culture and literature officials E. Klidzejs, J. Bukss, A. Vejans, A. Rancane, J. Streics, M. Zile and members of the parliament are organised in the civil parish.

Platība: 4900,1 ha, **tajā skaitā:** meži – 824,0 ha, l/s izmantojamā zeme – 3273,0 ha.

Ozolmuižas pagasts atrodas Rēzeknes rajona centrālajā daļā. Pagasta teritoriju šķērso dzelzceļa līnijas Rīga–Maskava, Sanktpēterburga–Varšava. Pagasta teritoriju ziemeļu daļā šķērso valsts nozīmes autoaģistrāle Rīga–Maskava, kā arī rajona nozīmes ceļš Rēzekne–Cīskādi–Ružina. Rēzeknes pilsēta atrodas 7 km attālumā no pagasta administratīvā centra.

Ozolmuižas pagasts ir bagāts ar derīgajiem izrakteņiem: grantskrātuve “Zeltakalns”, lielākā kūdras atradne Bumbiškos, 5,5 km attālumā no Rēzeknes – saldūdens kaļķiežu atradne Spundžānu sādžā Rēzeknes upes kreisajā krastā.

Iedzīvotāji: 1035

Pagastā pavisam ir 23 apdzīvotas vietas, no kurām vislielākā ir Ozolmuižas ciems ar 307 iedzīvotājiem. Lielākā daļa nodarbināto pagasta iedzīvotāju strādā Rēzeknē.

Galvenā nozare pagastā – lauksaimniecība. Pagastā darbojas 40 zemnieku saimniecības, veikali, zivju pārstrādes cehs.

SIA “ANNAS V” zivju pārstrādes cehs strādā no 1995. gada. Vairumtirdzniecības bāze atrodas Rēzeknē, Varoņu ielā 42, bet zivju pārstrādes cehs – Ozolmuižas ciematā. Zivju pārstrādes cehā galvenokārt tiek nodarbināti vietējie iedzīvotāji. Cehā tiek izgatavoti zivju kūpinājumi, konservi un preservi.

Nākotnē pagastā varētu attīstīties tūrisms un pakalpojumi, ņemot vērā pagasta gleznaino dabu un tuvumu Rēzeknes pilsētai.

Ozolmuižas pagastā nav vispārīzglītojošās skolas, pirmsskolas izglītības iestādes. Skolas vecuma bērni apmeklē skolas Rēzeknē. Pagastā darbojas feldšeru–vecmāšu punkts, bibliotēka. Pašreiz tiek veidots kultūras, sadzīves un sociālās aprūpes dienas centrs.

Tūrisma objekti

Pagasta teritorijā ir šādi kultūras pieminekļi: Ozolmuižas katoļu baznīca, zvanu tornis un vārti, Ozolmuižas kapliņa, Pilskalnes Sprinģu pilskalns, Voronovas senkapi. Ozolmuižas parks ir vietējās nozīmes aizsargājamais objekts, kurā skatāmas stādīto liepu un egļu alejas.

Viens no pirmajiem uzņēmumiem, kas sāka nodarboties ar tūrisma attīstību Rēzeknes rajonā, bija Ozolmuižas pagastā izvietotā zemnieku saimniecība “Untumi”. Saimniecība atrodas Spundžānu ciema gleznainā vietā – Rēzeknes upes senlejā, kas ļauj baudīt visu neskartās dabas vienreizību. Z/s “Untumi” piedāvāto pakalpojumu klāstā ir izjādes ar zirgiem un jāšanas iemaņu apgūšana, kā arī dažādu svinību un pasākumu apkalpošana un tūrisma informācijas sniegšana (tel. +371 4631255). Lielu interesi par “Untumiem” kā tūrisma vietu izrāda Rēzeknes pilsētas skolas rudens un pavasara pārgājienu laikā.

Z/s “Untumi” The farm “Untumi”

Ozolmuiza civil parish

Territory: 4900.1 ha. **Including:** forests – 824.0 ha, agricultural land – 3273.0 ha. **Population:** 1035. **Contact phone:** +371 4691224.

The Ozolmuiza civil parish is situated in the central part of Rezekne district. The railway lines Riga–Moscow and St. Petersburg–Warsaw and the highway Riga–Moscow cross the civil parish. Rezekne is situated 7 km from the administrative centre of the civil parish.

There are 23 settlements in the territory of the civil parish, the largest of which is Ozolmuiza with 307 inhabitants. The largest part of the employed population is working in Rezekne.

The agriculture is the main occupation of the population. There are 40 farms, several shops, and a fish processing shop.

The fish processing shop of "ANNAS V" Ltd. was established in 1995. The wholesale trade warehouse is situated in Rezekne, Varonu street 42, but the fish processing shop is located in Ozolmuiza. Its employees are primarily inhabitants of the civil parish. The fish processing shop produces smoked fish and fish preserves.

Taking into consideration the picturesque nature and the situation near the city of Rezekne, it would be possible to develop the tourism and the service industry in the Ozolmuiza civil parish in the future.

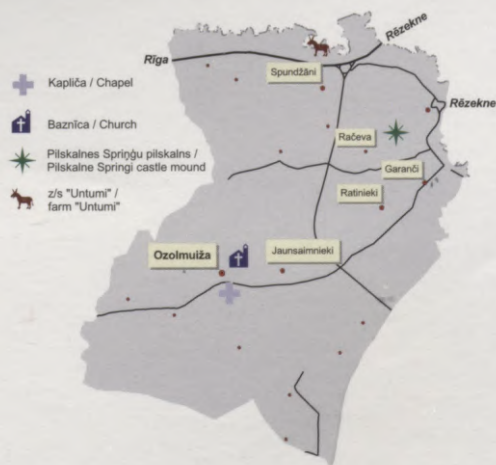
The civil parish does not have its own comprehensive school and kindergarten, therefore the children of the civil parish attend schools in Rezekne. There is an ambulance and a library in Ozolmuiza.

The civil parish is rich in minerals: gravel deposits "Zeltakalns", peat deposits in Bumbiski, 5,5 km from Rezekne, limestone deposits in Spundzani, on the left bank of the Rezekne river.

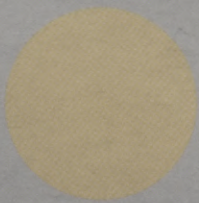
In the centre of the civil parish there is the Ozolmuiza park that is famous for the lime-tree and fir-tree lanes.

The most interesting culture monuments are the Ozolmuiza Catholic church, belfry and gate, the Ozolmuiza chapel, the Springi castle mound in Pilcene, the Voronova ancient burial-ground.

The farm "Untumi" was the first enterprise in Rezekne district that started to make a business out of tourism development. The farm is situated in the Sprudzani village in a picturesque landscape – the ancient valley of the Rezekne river. There one can enjoy the beauty of unaffected nature. The farm offers riding and riding lessons, as well as organisation of different parties and festivities, and offers information about other tourism possibilities. Especially in autumn and in spring, the schools of Rezekne show great interest in "Untumi" as a tourism spot (phone: +371 4631255).

ALL ROADS LEAD TO

GRIŠKĀNU PAGASTS
ČORNAJAS PAGASTS
STOĻEROVAS PAGASTS
KAUNATAS PAGASTS
MĀKONKALNA PAGASTS

Platība: 677,6 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 162,3 ha, meži – 1625,4 ha, l/s izmantojamā zeme – 4406,4 ha.

Griškānu pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidaustrumu daļā, robežojas ar Rēzeknes pilsētu, Lendžu, Verēmu, Ozolaines, Čornajas, Stolerovas pagastiem un Ludzas rajona Cirmas pagastu. Pagasta teritoriju šķērso valsts nozīmes dzelzceļa un autoceļa līnijas Rīga–Maskava, republikas nozīmes autoceļš Rēzekne–Ezernieki.

Griškānu pagasta centrs Sprūževa atrodas 7 km attālumā no Rēzeknes pilsētas.

Iedzīvotāji: 1886

No pagasta iedzīvotāju kopskaita 44% – latvieši, 47% – krievi, 4% – poļi, 5% – citas tautības.

Pagasta teritorija sadalīta 41 sādžā, pagastā ir trīs ciemati: Sprūževa – pagasta centrs, kurā dzīvo 377 iedzīvotāji, Griškāni – 223 iedzīvotāji, Janopole – 210 iedzīvotāji.

Griškānu pagasta Sprūževā 1876. gadā dzimis žurnālists un dzejnieks Francis Kemps, kurš sacēlās pret dzimtās zemes nolemtību palikt Krievijas cariskās impērijas verdzībā un sekmēja Latvijas novadu apvienošanu.

Galvenais pagasta iedzīvotāju ienākumu avots ir lauksaimniecība. Pagastā turpina darboties SIA “Sprūževa”, kas saglabājusi tehniku, iekārtas, lopkopības fermas, dzīvnieku ganāmpulku un ražo pienu, audzē graudaugus, ievieš jaunas tehnoloģijas, iepērk modernu tehniku un sniedz lauksaimnieciskās tehnikas pakalpojumus iedzīvotājiem.

Janopoles ciemā darbojas “Rēzeknes lauktehnika”, kas sniedz lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem dažāda veida materiālu tehnisko palīdzību, izgatavo pēc pasūtījuma iekārtas, konstrukcijas.

Jupatovkas sādžā izveidotas un darbojas firmas, uzņēmējsabierības, kuras sniedz dažāda veida celtniecības pakalpojumus, nodarbojas ar kokapstrādi, degvielas vairumtirdzniecību, lauksaimniecības tehnikas tirdzniecību, maizes cepšanu un realizāciju.

Pagasta teritorijā atrodas Rēzeknes pārtikas ģimnāzija un Zarečņajas pamatskola, bibliotēka, bērnudārzs. Medicīnisko palīdzību pagastā nodrošina Janopoles un Griškānu feldšeru-vecmāšu punkti.

Starp Griškānu pagasta padomi un kaimiņos esošo Stolerovas pagasta padomi ir noslēgts sadarbības līgums teritoriālajā, ceļu un attīrīšanas iekārtu apsaimniekošanā. Perspektīvā būtu iespējas paplašināt pašvaldību sadarbību lauku tūrisma attīstībā un ceļu uzturēšanā.

Tūrisma objekti

Griškānu pagasts var lepoties ar slaveniem un ļabi pazīstamiem Latgales keramiķiem: Pēteri Ušpeli, Viktoru Ušpeli, Vitāliju Krivošeju, Anatoliju Vituškinu, Juri Krompānu, Jāzepu Pavlovski.

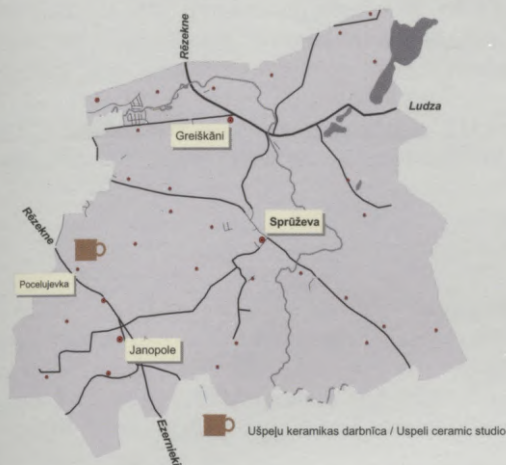
Brāļi Ušpeli, kuru darbnīcas un ceplī ir uzbūvēti Pocolujevkā, turpina Ušpelu keramiķu dzimtas tradīcijas jau ceturtajā paaudzē. Pētera darbi saista ar krāsu harmoniju, toņu bagātību, siluetu izteiksmību un detaļu precizitāti. Mākslinieks, Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris, aktīvi iesaistās novada podniecības aprīsu organizēšanā un popularizēšanā. Pētera darbi ir bijuši izstādīti Krievijā, Francijā, Ungārijā, Lietuvā, Vācijā, Somijā, bet izstāžu skaits Latvijā sniedzas pāri simtam. Viktors variē visus raksturīgos saimniecības trauku veidus, poētisko krāsojumu panākot ar zili-zaļi-brūni-dzelteno glazūru un ornamenta motīviem. Mākslinieks piedalījies izstādēs Somijā, Krievijā, Vācijā, Latvijā.

Keramiķis Pēteris Ušpeli Ceramist Peteris Uspeli

Griskani civil parish

Territory: 7677.8 ha. **Including:** waters – 162.3 ha, forests – 1625.4 ha, agricultural land – 4406.4 ha. **Population:** 1886. **Contact phone:** +371 4654123.

The Griskani civil parish is situated in the south-eastern part of Rezekne district and borders on the city of Rezekne, Lendzi, Veremi, Ozolaine, Cornaja, Stolerova civil parishes of Rezekne district, and the Cirma civil parish of Ludza district. The railway line and the highway Moscow–Riga, and the motorway Rezekne–Ezernieki cross the territory of the civil parish.

44% of all inhabitants are Latvian, 47% – Russian, 4% – Polish, 5% are from other nationalities.

There are 44 settlements in the territory of the civil parish. The largest of those settlements are Spruževa (377 inhabitants), Griskani (223), Janopole (210). The administrative centre of the civil parish, Spruževa, is located 7 km from Rezekne.

Writer and journalist Francis Kemps was born in Spruževa in 1876. He promoted the unification of Latvia's regions and struggled against the subjection of Latgale region to Russia Empire. The inhabitants of the Griskani civil parish are proud of famous and well-known ceramists: Peteris Uspelis, Viktors Uspelis, Vitalijs Krivosejs, Anatolijs Vituskis, Juris Krompans, Jazeps Pavlovskis.

Agriculture is the main income source of the inhabitants. The largest agricultural enterprise is "Spruževa" Ltd. It has dairy farms and stock farms, cultivates grain, uses new technologies and techniques, and offers agriculture machinery to the inhabitants of the civil parish. The enterprise "Rezeknes lauktehnika" in Janopole offers technical support to farmers, makes equipment and constructions to order.

Several enterprises in Jupatovka, which offer different construction services, are occupied with building, woodworking, wholesale trade of the fuel, trade of the agriculture machinery, and the baking and selling of bread.

The brothers Uspeli, whose studios and kilns are built in Pociļevka, continue traditions of the ceramists Uspeli in the 4th generation. Peteris' pottery attracts with the harmony and richness of hues, expression of outlines and precision of details. The artist, holder of the Three Stars Order, does a lot of organisational and promotion work to advance Latgale potters' activities. Peteris has exhibited his pottery in Russia, France, Hungary, Lithuania, Germany and Finland. His exhibitions in Latvia now numbers more than a hundred. Viktors improvises all kinds of crockery. Poetical splendour is achieved in his ceramics through usage of blue, green, brown and yellow glaze. The ceramist has taken part in exhibitions in Finland, Russia, Germany and Latvia.

Platība: 15090,3 ha, **taja skaitā:** ūdeņi – 2370,4 ha, meži – 4211,6 ha, l/s izmantojamā zeme – 7102,5 ha.

Čornajas pagasts atrodas Rēzeknes rajona centrālajā daļā. Attālums no pagasta administratīvā centra Čornajas līdz Rēzeknei ir 17 km. Pagastu šķērso šoseja Rēzekne–Dagda. Čornajas ciemā ir 352 iedzīvotāji, otrajā lielākajā apdzīvotajā vietā Ratniekos – 371. Pašreizējās robežas Čornajas pagasts izveidots 1964. gadā.

Pagasta teritorijā ir 14 ezeri, lielākie no tiem ir Ismeru–Žogotu ezers (147 ha), Baļinovas ezers (12 ha), kā arī 1822 ha Rāznas ezera akvatorijas. Rāznas ezeru ir iecienījuši ne tikai maksšernieki, bet arī atpūtnieki, jo te ir labas peldvietas un jahtklubs (tel.+371 4622055), kurā var iznomāt ūdenssporta inventāru.

Nozīmīgākie dabas resursi ir Sokorņu, Tuču lielās grants-smilšu atradnes.

Iedzīvotāji: 1610

Pagastā 40% ir latviešu tautības iedzīvotāji, 54% – krievi, 6% – citas tautības.

Pašvaldības teritorijā reģistrētas 92 uzņēmējdarbības, no tām – 88 zemnieku saimniecības. Ratnieku ciematā darbojas individuālais uzņēmums “Edgars”, kas ražo konditorejas izstrādājumus un slaveno saldskābo maizi “Ratnieki”, un dārzeņu konservu cehs “Velte–L”. Konservu cehs ražo 4 veidu mārrutkus, 5 veidu adžiku, 6 veidu mērces, 4 veidu sinepes, dārzeņu ikrus, tēju un kafiju. Izejvielas tiek iepirktas no vietējiem iedzīvotājiem. 1999. gadā konservu cehs ar savu produkciju piedalījās izstādē Rīgā un guva atzinību. Čornajas ciematā ir divi kokapstrādes cehi.

Pagasta padomei ar Kaunatas, Lūznavas, Mākonkalna pagastu padomēm ir noslēgts savstarpējais sadarbības līgums Rāznas ezera dabas parka izveidošanā un veikti izpētes darbi. Tiek veikti pētījumi investīciju piesaistei no ārpuses.

Pagasta teritorijā ir Upesciema pamatskola, bērnudārzs, divas bibliotēkas, divas pasta nodaļas, divi feldšeru-vecmāšu punkti, divi kultūras nami, veikali un kafējnīca. Pagastam ir sava komunālā saimniecība, kas sniedz iedzīvotājiem pakalpojumus zemes aparšanā, kultivēšanā un ražas novākšanā.

Tūrisma objekti

Pašvaldības teritorijā atrodas 4 valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļi (Balteņu un Ladušu pilskalni, Balteņu un Puncuļu senkapi) un 2 valsts nozīmes dabas pieminekļi. Žogotu parks ir vietējās nozīmes aizsargājamā teritorija. Tas ir ievērojams ar to, ka tur aug reti augi, ļoti vecas liepas un kļavas. Parks atrodas Žogotu ezera krastā. No bijušā Naļdu muižas kompleksa ir saglabājusies tikai kapliņa, kuru ASV dzīvojošā muižnieku pēcnācēja plāno atjaunot.

Rāznas ezers Lake Razna

Cornaja civil parish

Territory: 15090.3 ha. **Including:** waters – 2370.4 ha, forests – 4211.6 ha, agricultural land – 7102.5 ha. **Population:** 1610. **Contact phone:** +371 4695430, 4695439.

The Cornaja civil parish is situated in the central part of Rezekne district. The distance from the administrative centre of the civil parish to Rezekne is 15 km. The motorway Rezekne–Dagda crosses the civil parish. The Cornaja village has 352 inhabitants, the second largest settlement is Ratnieki with 371 inhabitants. 40% of all inhabitants are Latvian, 54% – Russian.

The Cornaja civil parish has its own municipal economy that offers the following services: ploughing up, cultivation and harvesting.

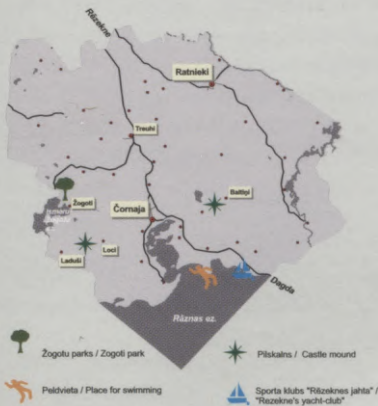
92 enterprises, including 88 farms, are registered in the civil parish. The greatest enterprises are the proprietorship "Edgars" and the canned vegetable shop "Velte-L" in Ratnieki. "Velte-L" produces 4 kinds of canned horse-radish and 5 kind of adzika, different sauces and vegetable "roe", tea and coffee. Raw material, green vegetables, are bought from local farms and are ecologically clean. In 1999 the canned vegetable shop "Velte-L" exhibited its production in Riga and won recognition. In Cornaja there are 2 woodworking shops.

The Cornaja civil parish has concluded mutual co-operation agreement with neighbouring civil parishes Kaunata, Luznava, Makonkalns about the forming of the nature park of Lake Razna. The investigation of the territory has already been performed. The civil parishes are currently working at attraction of investments.

There are 14 lakes in the territory of the civil parish. The largest of them are Lake Balinova (12 ha), Lake Ismeru–Zogotu (14,7 ha) and 1822 ha of the aquatorium of Lake Razna. Not only anglers but also holiday-makers like Lake Razna because there are good places for swimming, a yacht-club where they can rent equipment for aquatic sports (phone: +371 4622055).

The main natural resources of the civil parish are gravel and sand deposits of Sokorni and Tuci.

There are 4 archaeological monuments (Balteni and Ladusi castle mounds, Balteni and Punculi ancient burial grounds) and 2 natural objects of state importance. The Zogoti park is a protected territory of local significance. Rare plants, very old lime trees and maple trees are growing there. The park is situated on the bank of Lake Zogoti. Only the chapel remains from the Naldi estate complex. The descendants of the landlords, who are living in the USA, plan to restore the chapel.

Individuālais uzņēmums "Edgars" The proprietorship "Edgars"

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 6162,3 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 134,3 ha, meži – 2140,6 ha, l/s izmantojamā zeme – 3020,8 ha.

Stolerovas pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidaustrumu daļā, 18 km no Rēzeknes. Austrumos pagasts robežojas ar Ludzas rajonu. Ziemeļu – dienvidu virzienā pagasta teritoriju šķērso 2. šķiras valsts autoceļš Rēzekne–Stolerova–Kaunata.

Cauri pagasta teritorijai plūst Rēzeknes upe, uz kuras 1996. gadā tika atjaunota Spruktu HES. Tās jauda ir 300 kw.

Pagasta dienvidu daļa ir stipri pauguraina un pacēlas līdz pat 200 m virs jūras līmeņa. Gleznainie ezeri un meži vilina tuvus un tālus atpūtniekus. Sevišķi iecienīti ir atpūta pie Šostu, Dziluta un Snidzina ezeriem, kurus ieskauj Rikapoles sils. Cilvēki turp dodas, lai sēnotu, ogotu, makšķerētu, medītu vai vienkārši baudītu dabas skaistumu.

Iedzīvotāji: 829

Stolerovas pagasta iedzīvotāju pamatnodarbošanās ir lauksaimniecība. Pagastā reģistrētas 33 zemnieku saimniecības.

Stoleroavā darbojas Rēznas pamatskola, kas tika dibināta 1908. gadā. No 1922. līdz 1932. gadam skolu vadīja ievērojamais Latgales kultūras darbinieks un rakstnieks Meikuls Apels.

Tūrisma objekti

Kā vēsta nostāsts, Stolerovas teritorijā kādreiz dzīvojuši prasmīgi amatnieki – namdari, kurus krieviski sauca par “stoļariem”. No tā arī radās ciemata nosaukums Stolerova. Apdzīvoto vietu uz rietumiem nosauca par “Zakatiem” (Rietumiem), bet apdzīvotajai vietai uz dienvidiem tika dots “Poludņi” (Pusdienu) nosaukums.

1770. gadā par muižnieka Sokolovska līdzekliem Stoleroavā tika uzcelts īsts koka arhitektūras šedevrs – Svētās Trīsvienības katoļu baznīca. No iekšpuses to klāja skaisti sienu un griestu zīmējumi ar svēto rakstu sižetiem, altārus greznoja smalki kokgriezumi, pati baznīca tika celta tikai ar cirvja palīdzību, nepielietojot dzelzs naglas. Tā tika uzskatīta par viskrāšņāko baznīcu Latgalē. Jēzus Kristus Brīnumdarītāja koka statujai, kas rotāja galveno altāri, tika piedēvēts brīnumspēks, un svētceļnieki devās uz Stolerovu, lai gūtu sirdsmieru un lūgtu izdziedināšanu. Brīnumdarītāja Kristus statujai tika veltīta pat dziesma. Tautā saglabājies nostāsts, ka statuja atrasta Ludzā kādā atkritumu izgāztuvē. Pieliekot tai roku, licies, ka pieskaras dzīvai cilvēka miesai. Apmēram 200 m attālumā no baznīcas atradās krucifikss, no kura Svētās Trīsvienības Svētkos un 14. septembrī svētceļnieki, skaitot lūgšanas, uz ceļgaliem devās uz baznīcu. 1968. gadā baznīca tika izlaupīta un nodedzināta. Dievkalpojumu vajadzībām tika piemērots mūra zvanu tornis, kas pēc laužu nostāstiem ir celts vēl pirms baznīcas. Pateicoties priestera Juliana Butāna neizsīkstošajai enerģijai un draudzes atbalstam 1999. gadā tiek pabeigta jaunās mūra baznīcas celtniecība. Pirms pāris gadiem tika arī atjaunots krucifikss Stolerovas centrā.

Neskaitāmi nostāsti saistās ne tikai ar Stolerovas baznīcu un krucifiksu, bet arī ar tuvāko apkārtni. Stolerovas ezera ziemeļu krastā atrodas eglēm apaudzīis pakalns, kurā pēc laužu nostāstiem kādā svētdienā nogrimusi baznīca ar visiem cilvēkiem.

Apmēram 4 km no Stolerovas atrodas Rozenmuižas kapela, kurā kādreiz atradās Čenstohovas Dievmātes glezna, kas vēlāk pārvesta uz Stolerovu.

Pagasta teritorijā atrodas arī tādi valsts un vietējās nozīmes arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi kā Gerardovas un Rikapoles senkapi, Rudzātu viduslaiku kapsēta, Rozenmuižas, Stolerovas, Rosicas, Rikapoles muižu parki vai to fragmenti.

Svētās Trīsvienības Romas katoļu baznīca Hole Trinity Catholic church

Stolerova civil parish

Territory: 6162,3 ha. **Including:** waters – 134,3 ha, forests – 2140,6 ha, agricultural land – 3020,8 ha. **Population:** 829. **Contact phone:** +371 4655316.

The Stolerova civil parish is situated in the south-eastern part of Rezekne district, 18 km from Rezekne.

The southern part of the civil parish is hilly and rises to 200 m above sea level. Picturesque lakes and forests tempt tourists and those on holiday. Lakes Sosti, Dziluta and Snidzina that are situated in the Rikapole pine forest are especially popular. People go there to gather mushrooms, berries, to angle, to hunt, or to enjoy the beauty of nature.

The Rezekne river is flowing through the territory of the civil parish. The Sprukti hydroelectric power station (capacity of 300 kw) on the river has been renewed.

In Stolerova there is Razna primary school that was established in 1908. The remarkable cultural person and writer of Latgale Meikuls Apels was headmaster of Razna primary school from 1922 to 1932.

According to a legend, once the territory of the village of Stolerova was inhabited by many skilful craftsmen, carpenters, who were called "stolari" in Russian. So, the name of village originated from the name of a profession. The settlement to the west was named "Zakati" (in Russian – the west), and the settlement to the south got the name "Poludni" (in Russian – the noon).

In 1770, the Hole Trinity Catholic church was built in Stolerova. It was a wooden architectural masterpiece. On the inside, the walls and the sealing were covered by fascinating paintings, the altar was decorated with wonderful wood carvings, the church itself was built using only axes, without iron nails. The Stolerova church was considered the most magnificent church in Latgale. Inside the church there was a wooden statue of Jesus Christ. The people had ascribed to it magic power. Pilgrims went to Stolerova to pray for forgiveness and health. A song was devoted to the statue of Jesus Christ. According to a legend, the statue was found in a dump in Ludza. People say that the surface of the statue felt like a living man's flesh. About 200 m from the church, there was a wooden crucifix. Praying, pilgrims crawled on their knees from this crucifix to the church during the Holy Trinity Festivity and on the 14th of September. In 1968 the church was plundered and burnt down. The belfry was accommodated to the needs of services. Thanks to inexhaustible energy of priest Julians Butans and support of the congregation, the construction of a new stone church was finished in 1999. The crucifix also was restored some years ago, in the centre of Stolerova.

There are legends not only about the church and the crucifix, but also about the vicinity of Stolerova. There is a hill, overgrown with firs at the northern bank of Lake Stolerova. One legend says that the church that was built on this hill sunk on one Sunday, along with all the people.

The Rozenmuiza chapel is situated about 4 km away from Stolerova. There was a picture of the Virgin of Chenstokov that was later transported to the Stolerova church.

There are several natural and archaeological monuments of state and local significance in the territory of the civil parish: the ancient cemeteries of Gerardova and Rikapole, the Rudzati cemetery from the middle ages, parks or its fragments in Rozenmuiza, Stolerova, Rosica, Rikapole.

Platība: 16994,3 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 2303,5 ha, meži – 6110,8 ha, l/s izmantojamā zeme – 6707,8 ha.

Kaunatas pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidaustrumu daļā (28 km attālumā no rajona centra) un robežojas ar Krāslavas un Ludzas rajoniem. Pagastu šķērso republikas nozīmes ceļš Rēzekne–Ezernieki–Dagda.

Pagasts ir bagāts ar ezeriem un mežiem. Gleznaini pakalni mijas ar ieplakām. Pagasta teritorijā ir 32 ezeri, lielākie no tiem ir Pārtovas, Idzepoles, Dzerkaļu, Kaunatas, Vaišļu, Dubuļu, Marguču ezeri. Tūristu iecienīts ir Rāznas ezers, kas ir otrs lielākais ezers Latvijā. Lielākie purvi ir Zilais un Izotu purvs. Pagasta teritorijā atrodas vieni no augstākajiem pauguriem Latvijā: Lielais Liepukalns (289 m) un Dzerkaļu kalns.

Iedzīvotāji: 1589

57,1% no iedzīvotāju kopskaita ir darbspējas vecumā, 27,9% – pensionāri. 65,8% ir latvieši, 29,9% – krievi, 3,4% – citas tautības. Kaunatas ciemats ir pagasta administratīvais un kultūras centrs. Te reģistrēts 621 iedzīvotājs. Dubuļos dzīvo 276 iedzīvotāji.

Pagastā ir dzimuši un dzīvojuši daudzi ievērojami cilvēki: rakstnieks, žurnāla “Latgales Škola” redaktors Meikuls Apels, ķīmijas zinātnieks, ZA akadēmike Emilija Gudriniece, Andris Vējāns, Jezups Macilevičs.

Kaunatā darbojas vidusskola, bērnudārzs, tautas nams, bibliotēka, ambulance, aptieka, vairāki veikali. Kaunatas ambulancei ir izveidojusies cieša sadarbība ar Norvēģijas Sarkano krustu.

Pagasta teritorijā ir attīstīta koka apstrāde, darbojas vairāki kokapstrādes uzņēmumi. Lielākais kokapstrādes uzņēmums “Grinfelds” kooperējas ar mazākiem un realizē produkciju ārzemēs. Veiksmīgi darbojas piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība “Kaunata”, kas aptver četrus Rēzeknes rajona pagastus, kā arī vairākus Krāslavas rajona pagastus. Zemnieku saimniecība “Pie Rāznas” nodarbojas ar lauku tūrismu. Pagastā reģistrētas 24 zemnieku saimniecības, kuru galvenā nodarbošanās ir graudkopība, piena un gaļas ražošana.

Pagasta padome ir iesaistījusies Rāznas ezera sateces baseina izpētes projektā, dabas parka “Rāzna” veidošanā, Kaunatas novada sporta un atpūtas centra un “Pagastu attīstības centra “Rāzna”” izveidē.

Tūrisma objekti

Ievērojamākie dabas un kultūrvēsturiskie pieminekļi ir Vecslobodas pilskalns, Gorku jeb Dzirkaļu pilskalns, senkapi Batņos un Šlakotos, Kaunatas katoļu baznīca. Vecslobodas pilskalns paceļas 220,1 m virs jūras līmeņa un ir pieskaitāms pie dižākajiem sava laika pilskalniem. Ap kalnu puslokā paceļas mazāki pauguri. Pilskalns ticis apdzīvots jau m.ē.1.g.tūkst. otrajā pusē. Tā lēzenākajā galā redzams valnis un grāvis, kuri stāvākajās nogāzēs pārvēršas par terasi. Kaunatas mūra baznīca uzcelta 1850. gadā. Tajā atrodas svētbilde (audums) “Svēto Elizabeti apmeklē Marija”.

“Akmenišos”, netālu no Kaunatas, savu darbnīcu un cepli ir ierīkojis keramiķis Evalds Vasilevskis (tel. +371 9230805). Mākslinieka darbība balstās uz vissenākajām keramikas tradīcijām un darba paņēmieniem. Trauki tiek apdedzināti bedres tipa ceplī svēpējuma tehnikā. Meistars ar mācekļiem 1990. gadā nodibināja Kultūras Fonda kopu “Pūdnīku skūla”. Kopa piedāvā tūrisma maršrutu “Pie Latgales podniekiem un apkārt Rāznai” (mob. tel. +371 9230805).

Vasaras sezonā atpūtu Rāznas ezera tuvumā piedāvā lauku mājas “Pie Rāznas” (tel. +371 4698357), “Malu mājas” (tel. +371 4698156), “Rags” (tel. +371 4698344), atpūtas bāze “Priedes” (tel. +371 4698310).

Keramiķis Evalds Vasilevskis Ceramists Evalds Vasilevskis

Kaunata civil parish

Territory: 16994.3 ha. **Including:** waters – 2303.5 ha, forests – 6110.8 ha, agricultural land – 6707.8 ha. **Inhabitants:** 1589. **Contact phone:** +371 4698200, 4698270.

The Kaunata civil parish is situated in the south – eastern part of Rezekne district, 28 km from Rezekne. The motorway Rezekne–Ezernieki–Dagda crosses the territory of the civil parish.

57,1% of all inhabitants are of the working age, 27,9% are pensioners. 65,8% are Latvians, 29,9% Russians, 3,4% are of other nationalities. Kaunata village is the administrative and cultural centre of the civil parish. 621 inhabitant live in Kaunata. The village of Dubuli has 276 inhabitants. There is a secondary school, a kindergarten, a palace of culture, a library, an ambulance, a pharmacy, and several shops in Kaunata. The ambulance of Kaunata has a good co-operation with the Red Cross of Norway.

Wood-working is the most developed branch of employment in the civil parish. The largest woodworking enterprise "Grinfeld" co-operates with other wood-processing enterprises and sells its production abroad. The co-operative society of milk producers "Kaunata" includes four civil parishes of Rezekne district and several civil parishes of Kraslava district. The farm "Pie Raznas" occupies itself with the country-side tourism. Farms of the civil parish are engaged mainly in cultivation of grain, meat and milk producing.

Ceramist Evalds Vasilevskis has set up his studio and kiln in "Akmeniši", not far from Kaunata. His artistic activity is based on the most ancient traditions and techniques of the craft. The baking of the pottery is done in a pit kiln, using the black "sooted" technique. Evalds Vasilevskis and his trainees have founded the group of Latvia Culture Foundation "Pudniku skula". The group offers the tourism rout "Latgalian ceramists and Lake Razna" (mob. phone: +371 9230805).

The Kaunata civil parish is rich in lakes and woods. There are picturesque hills and lowlands. Lakes Partova, Idzopole, Dzerkali, Kaunata, Vaisli, Dubuli and Marguci are the largest of 32 lakes that are situated in the territory of the civil parish. Lake Razna, which is the second largest lake in Latvia, attracts tourists. Lielais Liepu kalns that is one of the highest hills in Latvia (289 m above sea level), and the Dzerkali hill, are also situated in the territory of the civil parish. The largest swamps are Zilais and Izotu swamps. Vecsloboda, Gorku or Dzirkalu castle mounds, Batni and Slokoti ancient burial grounds, and the Kaunata Catholic church are the most remarkable architectural and archaeological monuments in the territory of the civil parish. Vecsloboda castle mound rises 220.1 m above the sea level. The castle mound was inhabited in the second half of the first millennium AD and belonged to the most powerful castle of that time. The flat hillside is occupied by a rampart and a moat that gradually transform into a terrace in the steep hillsides. Kaunata brick church was built in 1850. There is the picture "Maria visits the Saint Elisabeth" in the church.

Tourists can stay at the vocational cottages "Pie Raznas" (phone: +371 4698357; +371 4698270), "Malu majas" (phone: +371 4698156), "Rags" (phone: +371 4698344) or in the recreation centre "Priedes" (phone: +371 4698310).

brīvdienu māja

"PIE RĀZNAS"

Tel.: +371 4698357; +371 4698270

Viesu rīcībā atsevišķa māja ar četrām labiekārtotām guļamistabām. Pēc pāršanās lauku pirtīnā var baudīt pienu un medu pie dārzā kamīna. Floristikas pamatu apgūšana, izmantojot dārzā audzētus ziedus. Iespēja iegādāties Latgales keramiku izstrādājumus. Sporta draugiem strītbola laukums, novuss, laivu un velosipēdu noma.

Latvijas Kultūras Fonda kopa "Pudniku skūla"

PIEDĀVĀ TŪRISMA MARŠRUTU
"PIE LATGALES PODNIEKIEM
UN APKĀRT RĀZNAI"

Evalds Vasilevskis, Stanislavs Viļums
"Akmeniši", Kaunatas pag.,
Rēzeknes raj., LV - 4622
Tālrunis: 9106193

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 16284,1 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 2347,3 ha, meži – 8464,9 ha, l/s izmantojamā zeme – 3819,3 ha.

Mākonkalna pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidu daļā. Rēzekne ir 34 km attālumā no pagasta centra – Lipušiem (357 iedzīvotāji). Pagastu šķērso 1. šķiras valsts autoceļš Kaunata–Malta.

Mākonkalna pagasts ir bagāts ar dabas resursiem. Meži aizņem 50% no kopējās pagasta teritorijas (tas ir augstākais rādītājs rajonā). Pagasta teritorijā atrodas 21 ezers, tai skaitā 1777 ha Rāznas ezera akvatorijas ar 6 salām. Rāznas un Salāja ezers ir publiskie ezeri, Viraudas, Stibraiša, Ilzas, Kauguru ezeros zvejas tiesības pieder valstij. Pagasta teritorijā atrodas lieli grants – smilts resursi. Pie Krāslavas rajona robežas atrodas Salāja jeb Solovju ezers, kura platība kopā ar salām ir 184 ha. Kopš 1977. gada Salāja ezers ar apkārtējo ainavu ir dabas liegums, bet kopš 1999. gada 9. marta šai teritorijai ir piešķirts dabas parka statuss. Dabas parka kopējā platība ir 4,1 km². Te ir saglabājusies krāšņa, cilvēku darbības rezultātā maz izmainīta ezera ainava. Ezera krastā atrodas atpūtas bāze – somu pirts. Netālu no ezera ir senlatviešu apbedījumu un kulta vietas. Mākonkalna pagastā sastopams viens no retajiem Latvijas putniem – melnais stārķis (*Ciconia nigra*), kura aizsardzībai ir izveidots ornitoloģiskais liegums. Pagasta teritorijā atrodas vairāki vietējās nozīmes dižkoki.

Iedzīvotāji: 917

Ievērojamākās personības, kuru vārdi ir saistīti ar Mākonkalna pagastu, ir Viktors Skudra – pirmais LR tieslietu ministrs, literatūrzinātniece Edīte Olupe, dzejniece Olga Ors (Afanasjeva).

Pašvaldības teritorijā reģistrēti 4 uzņēmumi un 61 zemnieku saimniecība. Vairāk kā 20 pašvaldības iedzīvotāji strādā tirdzniecības firmā "Leiči", kura nodarbojas ar zveju Rāznas ezerā, zivju pārstrādi kā arī ar pārtikas produktu tirdzniecību. Pagasta teritorijā darbojas "Leiču" konservu cehs.

Pašvaldība kopā ar kaimiņu pagastiem ir iesaistījusies Rāznas dabas parka izveides projektā.

Tūrisma objekti

Jau 10. un 11. gs. tagadējā Mākonkalna pagasta teritorija ir bijusi blīvi apdzīvota. Par to liecina 16 valsts nozīmes arheoloģiskie pieminekļi – 9 senkapi, 2 kulta vietas, 4 senlatviešu pilskalni, Volkenbergas pilsdrupas. Vēsturiskajos dokumentos vācu krustnešu celtā Volkenbergas pils pirmoreiz minēta 1252. gadā, kad ordeņa brāļi savāca karaspēku, lai dotos karagājienā uz Lietuvu. Lipuški kā apdzīvota vieta pirmo reizi minēta 1893. gadā, atzīmējot, ka šeit ir lielākā vecticībnieku draudze Baltijā.

Tūristu iecienīts objekts ir Volkenbergas pilsdrupas uz Mākonkalna (247 m virs jūras līmeņa), no kura paveras lielisks skats uz Rāznas ezeru. Volkenbergas pils tiek uzskatīta par vecāko vācu ordeņa nocietinājumu Latgalē. Pili uzbūvēja aizsardzībai ļoti izdevīgā vietā jau 13. gs. pirmajā pusē. Tas ir bijis slēgts, laukakmeņu nocietināts poligons ar priekšpili, bet pati pils bijusi koka guļbūve. Pils zaudēja savu nozīmi un tika nojaukta jau 13. gs. beigās. Līdz mūsdienām ir saglabājušies lielās mūra sienas fragmenti. Par Volkenbergas pili stāstīts daudz nostāstu un teiku, kuru galvenais saturs parasti saistīts ar pili noglabātajām bagātībām. Tā kādā nostāstā sacīts, ka Mākonkalnā nogrimusi pils ar princesi, kura esot nolādēta. Plaši izplatīta ir teika par Volkenbergas pils valdnieci un tās trim meitām, kuras kā mantojumu saņēma trīs citas Latgales pilis: Rēzekni, Ludzu, Viļaku. Pēc pils vecās valdnieces nāves sabrukusi arī pati Volkenbergas pils.

Ievēribas cienīgi ir arī Lipušku vecticībnieku nams un Maltečkas ūdensdzirnavas.

Atpūtu lauku mājās vasaras sezonā piedāvā "Liepu māju" saimnieki (tel. +371 4648688). Malūkstā var iznomāt ūdens velosipēdus, laivas un vējdēļus.

Makonkalns civil parish

Territory: 16284.1 ha. **Including:** waters – 2347.3 ha, forests – 8464.9 ha, agricultural land – 3819.3 ha. **Population:** 917. **Contact phone:** +371 4648615, 4648641.

The Makonkalns civil parish is situated in the southern part of Rezekne district. Rezekne is located 34 km from the civil parish centre, Lipuski (357 inhabitants).

The most prominent persons whose names are connected with the Makonkalns civil parish are the first Minister of Justice of Republic of Latvia Viktors Skudra, specialist in literature Edite Olupe, poet Olga Ors (Afanasjeva).

There are 41 farms and 4 enterprises in the territory of the civil parish. About 20 inhabitants of the Makonkalns civil parish are employed in the trading firm "Leici" that is occupied with the fishing in Lake Razna, processing of fish and the trade of food stuffs. In the territory of the civil parish there is the fish canning shop of "Leici".

The Makonkalns civil parish is rich in natural resources. Forests make up 50% of the common territory that is the highest ratio in the district. There are 21 picturesque lakes, including 1777 ha of Lake Razna aquatorium with 6 islands that delight the eye of local inhabitants and tourists. Lake Razna and Lake Salaja are public lakes, the right to fish in Viraudas, Stibraisa, Ilzas and Unguru lakes belongs to the state. In the territory of the civil parish there are great resources of sand – gravel. The pride of the civil parish are several protected nature territories and nature monuments. Lake Salaja (Solovju) is located at the border with Kraslava district. Its common area with islands is 184 ha. Since 1977, Lake Salaja is, along with the surrounding landscape, a restricted nature area, but since March 9, 1999 it has the status of nature park with the common territory of 4.1 km². The nature park of Lake Salaja is remarkable for magnificent, unchanged landscape. At the bank of Lake Salaja there is a relaxation centre, Finnish bath. The cult places and cemeteries of ancient Latvians are situated in the nearest surroundings. So that the territory of the Makonkalns civil parish is not densely populated, one of the rarest birds of Latvia, the black stork (*Ciconia nigra*), can be met there. A restricted area has been formed for its protection. Several big trees of local significance are growing in the territory of the civil parish.

By the 10th –11th century the territory of the Makonkalns civil parish was densely inhabited. There are 16 state significance archaeology monuments: 9 ancient cemeteries, 2 cult-places, 4 ancient Latvians castle mounds and the Volkenberg castle ruins. The Volkenberg castle, built by German crusaders, was mentioned for the first time in historical documents in 1252 when the members of the Order assembled troops to make a military expedition to Lithuania. Lipuski, as a settlement, was mentioned in 1893 for the first time, emphasising that it is the biggest Old-believers' parish in the Baltic.

A popular tourist destination is one of the biggest hills in Latgale region – Makonkalns (247 m above sea level), with the Volkenberg castle ruins. A splendid outlook towards Lake Razna can be enjoyed from there. The Volkenberg castle is considered as the oldest fortification of the German Holy Order in Latgale. It was built in a place very advantageous for the protection in the first half of the 13th century. The castle was a fortification with stone wall and a wooden forecastle. The Volkenberg castle lost the significance and was torn down at the end of the 13th century. Today, only fragments of the stone wall are seen on the castle mound. Legends tell about the riches hidden in the castle. One legend says that a cursed prince sank with the castle in the Makonkalns hill. There is another popular legend about the ruler of the Volkenberg castle and her three daughters, who received as an inheritance three other castles in Latgale. The Volkenberg castle came down after the death of the old ruler.

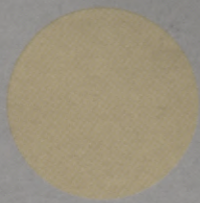
The Old-believers' praying house and the Maltecka water-mill also are worth of seeing.

Tourists can stay in the vacation cottage "Liepu mĀjas" (phone +371 4648688) during summer season. There is a water bike and boat rental in Maluksta.

ALL ROADS LEAD TO

Mākonkalns Makonkalns hill

PUŠAS PAGASTS
FEIMANU PAGASTS
MALTAŠ PAGASTS
SILMALAS PAGASTS
LŪZNAVAS PAGASTS
OZOLAINES PAGASTS

Platība: 8081,0 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 559,6 ha, meži – 3229,5 ha, 1/s izmantojamā zeme – 3406,5 ha.

Pušas pagasts izvietojies Rēzeknes rajona dienvidaustrumu daļā, un robežojas ar Krāslavas rajona Andrupenes un Kastulīnas pagastiem, kā arī ar Rēzeknes rajona Feimaņu, Maltas un Mākonkalna pagastiem.

Attālums no pagasta līdz rajona centram ir 35 km. Tuvākā dzelzceļa stacija Malta atrodas 16 km attālumā. Pagasta teritoriju šķērso Baldas upe un Pušicas strauts, kā arī republikas nozīmes ceļi Malta-Dagda un Malta-Priežmale.

Lielākās apdzīvotās vietas ir Pušas ciemats, Vocišu un Svatovas sādžas.

Pagasta teritorijā ir izvietoti 7 ezeri – Pušas, Svatovas, Umaņu, Puraša, Ižoru, Žirkliša, Ošuru ar kopējo platību 504,8 ha.

Iedzīvotāji: 666

Pagastā izveidotas 22 zemnieku saimniecības, no kurām lielākā ir A. Runtovska zemnieku saimniecība „Liepas”. Pušas ezeru apsaimnieko uzņēmējs Dainis Aleksandrovičs, kurš nodarbojas ar zandartu audzēšanu. Pagasta gleznainā daba, ekoloģiski tīrā vide, daudzie ezeri ir labvēlīgi priekšnosacījumi lauku tūrisma attīstībai.

Pušas pagastā darbojas tautas nams, feldšeru-vecmāšu punkts, Pušas pamatskola.

Tūrisma objekti

Pagastā ir sekojoši valsts nozīmes kultūras pieminekļi: Babru, Sivgaļu, Ošuru senkapi, Pušas muižas parks, Pušas pilskalns I un II, Pušas katoļu kapela, Pušas katoļu koka baznīca. Iebraucot Pušā no Maltas puses, no uzkalna paveras brīnišķīgs skats uz Pušas ezeru. Dodoties Andrupenes virzienā, pa kreisi aiz upītes vijas ceļš uz Ostrovišu sādžu. Te kādas mājas pagalmā aug čūskegle – rets un aizsargājams koks.

Ciema centrā ezera krastā kungu Šadursku laikā tika izveidots terasveida parks. Siltajos vasaras vakaros var klausīties pūču klaigāšanā, vērot sikspārņu lidināšanos. Viņu iemīlotā apmešanās vieta ir kapela, kur skola ir iekārtojusi savu novadpētniecības muzeju. Skolas muzejā var aplūkot Tautas mākslas meistara Ādama Kāpostīna un keramiķa Teirumnieka māla izstrādājumus. Muzejā ir apskatāmas dažādas kultūrvēsturiskas liecības, sadzīves priekšmeti, tiek piedāvāts netradicionāls skatījums senču laika kalendāra noteikšanai. Muzejā var pārliecināties par to, ka daudzas vietas Pušā ir apvītas ar teiksmainiem nostāstiem. Skolēni ir citīgi pētījuši vietu nosaukumu izcelšanos Pušā.

Pušas seno kapu kalniņā atdusas kungu Šadursku dzimta. Jānis Šadurskis 1743. gadā uzcēla koka baznīcu savā Pušas muižā. Tagadējā koka baznīca iesvētīta 1778. gadā. Pušas baznīcā atrodas 18. gs. vidusposmā radīts gleznojums, spožs vēlā baroka eiropiskās glezniecības paraugs – altārglezna „Sv. Trīsvienība”. Baznīcā var apskatīt latviešu ērgelbūvētāja J.Gremzes ērģeles.

Pušas ezers Lake Pusa

Pusa civil parish

Territory: 8081.0 ha. **Including:** waters – 559.6 ha, forests – 3229.5 ha, agricultural land – 3406.5 ha. **Inhabitants:** 666. **Contact phone:** +371 4645766, 455745.

The Pusa civil parish is situated in the south-eastern part of Rezekne district, and borders on Kraslava district. The distance from the administrative centre of the civil parish to Rezekne is 35 km. The motorways Malta–Dagda and Malta–Priezmale cross the territory of the civil parish.

The largest settlements are villages Pusa, Vocisi and Svatova. There are 22 farms in the civil parish. The largest of them is A. Rutkovskis farm "Liepas" (woodworking). Entrepreneur Dainis Aleksandrovics, who is engaged in pike and perch breeding, manages Lake Pusa.

The Balda river and the Pusica brook flow through the civil parish. There are 7 lakes in the territory of the civil parish – Pusa, Svatovas, Umanu, Purasu, Izoru, Zirklisa, Osuru – with the main area of 504,8 ha.

There are the following monuments in the territory of the civil parish: Babri, Osuru and Sivgali ancient burial-grounds, the Pusa estate park, the Pusa castle mound I, the Pusa castle mound II, the Pusa Catholic chapel, the Pusa Catholic wooden church.

When arriving in Pusa from Malta, we can enjoy a picturesque view of Lake Pusa. The way that winds in the direction to Andrupene civil parish leads us to the village of Ostrovisi, where a rare and protected tree, snake-fir tree, is growing in the yard of a house.

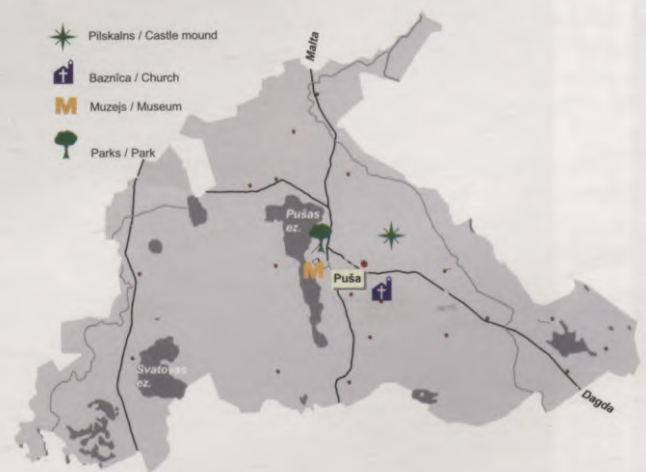
In the centre of the village of Pusa, on the bank of the lake, there is a terrace like park, made by landlord Sadurski. There we can listen to the hooting of owls, and observe hovering bats on warm summer evenings. The chapel is bats' favourite place. The employees of the school have made a local history museum there. In the museum, there are exhibits of earthenware of ceramists Adams Kapostins and Teirumnieks. There are also things that were used in everyday country life, and an ancient calendar. The exhibits of the museum prove that there is a legend almost about every place in Pusa. Pupils have investigated also the origin of the place-names.

There is a grave of the Sadurskis family in the Pusa cemetery. In 1743, Janis Sadurskis built a wooden church on his estate. It was consecrated in 1778. The Pusa church is famous for a late baroque painted altar piece " St. Trinity". In the church, there is also the organ of Latvian organ builder J. Gremze.

The beautiful nature, ecologically clean environment and lakes are a good precondition for the development of the countryside tourism.

Pušas kapela Pusa chapel

ALL ROADS LEAD TO

Kontaktārunis: +371 46 46614, 46 46635

Platība: 13521,8 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 1127,3 ha, meži – 5547,0 ha, l/s izmantojamā zeme – 5025,0 ha.

Feimaņu pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidu daļā: 22 km no Preiļiem, 30 km no Rēzeknes, 50 km no Daugavpils. Pagasta teritoriju šķērso Sanktpēterburgas–Varšavas automaģistrāle un Sanktpēterburgas–Varšavas dzelzceļš ar dzelzceļa staciju Krāce. Pagasta centrs ir Feimaņi.

Feimaņi agrāk tautā saukti par Viminu, kas varētu būt cēlies no vārda “vīnmyns” t.i. “vienmiņa” (mīt podnieka ripu ar vienu kāju). Kādreiz šajā apvidū dzīvoja ap 70 podnieku. Svešie poļu un vācu kungi, šo vārdu nesaprazdami, balsīgā “vīnmīns” vietā sāka lietot “fimin”, kas saglabājies līdz mūsdienām kā Feimaņi. Ir arī otrs vārda izcelsmes skaidrojums: Feimaņi cēlušies no vācu vārda “das Vieh” (lops), ko tautā izrunāja par Vīmaņiem.

Feimaņu pagasta lielākā dabas bagātība ir 14 ezeri, kuri bagāti ar zivīm: asariem, raudām, liņiem, zandariem, zušiem un vēziem. Rušonas ezers (662,9 ha) ir astotais lielākais ezers Latvijā. Tajā ir 34 salas, no kurām 10 iekļautas īpaši aizsargājamo dabas objektu skaitā. Izdaudzināts un savdabīgs ir arī Rušonas ezera Ubeļu līcis. Divas mazas upītes Feimanka un Rušanica vijas cauri gleznainajam apvidum.

Iedzīvotāji: 1171

Feimaņu pagastā ir dzimis mikrobioloģijas doktors Eugēnijs Ciblis, keramiķis, Tautas daiļamata meistars Jānis Backāns, vairākkārtējais PSRS čempions smaiļošanā un airēšanā S. Backāns, I pasaules kara un Latvijas Brīvības cīņu dalībnieks, Viestura ordeņa kavalieris Stanislavs Kovaļevskis, valodnieks, tulks un dzejnieks Ivars Magazeinis.

Pagastā ir pamatskola, kultūras nams, bibliotēka, feldšeru vecmāšu punkts.

Kultūras nama paspārnē jau 14 gadus radoši darbojas folkloras kopa “Olūtenš”, kas piedalās ne tikai pagasta un valsts, bet arī starptautiska mēroga pasākumos kā, piemēram, festivāls “Baltica”, starptautiskais bērnu festivāls “Pulkā eimu, pulkā teku”.

Pagastā ir reģistrētas 10 zemnieku saimniecības, 551 piemājas un palīgsaimniecības.

Pagastā perspektīvā varētu nodarboties ar augļu un ogu audzēšanu un pārstrādi.

Tūrisma objekti

Feimaņos atrodas valsts nozīmes arhitektūras piemineklis – Feimaņu katoļu baznīca, kas uzcelta 1760. gadā. Starp visām Rēzeknes rajona baznīcām šī koka baznīca izceļas ar lielāko valsts nozīmes mākslas priekšmetu skaitu (26), tostarp 18. gs. triju altāru kokgriezumi, biktssols, baznīcēnu soli, ērģeļu prospekts u.c. Baznīcas dārza kreisajā pusē atrodas koka krusts, kas pēc nostāstiem uzcelts pirmās koka baznīcas vietā. Pie ieejas vārtiem ir zvanu tornis ar 5 zvaniem. Klusajā nedēļā zvanu vietā baznīcā tiek lietotas “klabatas”, kas izskatās pēc senlaicīga veļas ruļļa un lieluma un oriģinalitātes ziņā ir vienreizējas. Apmēram 200 m no baznīcas atrodas mūra kapliņa, kas pēc savas uzbūves un logu veidojuma ļoti atgādina zvanu torni. Tas liek domāt, ka tie ir viena meistara būvēti. Kad kapliņa un zvanu tornis būvēti, ziņu nav. Pēc tautas nostāstiem kapliņa kalpojusi bērnu kristīšanai.

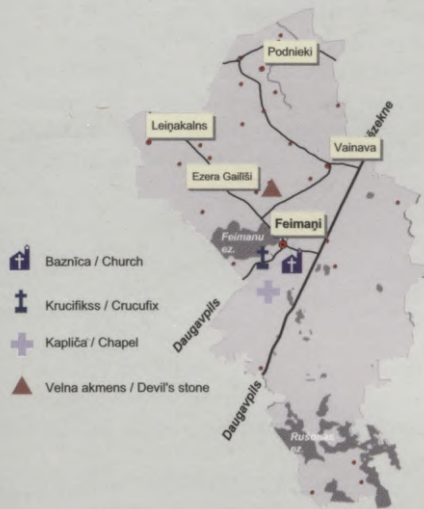
Pagasta teritorijā ir daudz krucifiksu, 5 senkapi. 1978. gadā tika atklāts vēl līdz šim nezināmais pēdākmens – Velna akmens, kura virsmā iecirstas divas cilvēka pēdas, zirga pēda un krustiņš. 1990. gadā tika atjaunots kanoniķa Jāzepa Kirkillo 1828. gadā uzceltais piemineklis “Myvra Krysts” jeb Krusta nesējs.

FEIMANU PAGASTS

Feimani civil parish

Territory: 13521.8 ha. **Including:** waters – 1127.3 ha, forests – 5547.0 ha, agricultural land – 5025 ha. **Population:** 1171. **Contact phone :** +371 4646614.

Piemīnīklis "Myvra Krysts" Monument "Myvra Krysts"

The Feimani civil parish is situated in the southern part of Rezekne district: 20 km from Preiļi, 30 km from Rezekne, 50 km from Daugavpils. The railway line St. Petersburg–Warsaw with the railway station Krace, and the highway St. Petersburg–Warsaw cross the territory of the civil parish. The centre of the civil parish is Feimani.

In the territory of the civil parish there are 14 lakes, which are teeming with fish: perches, roaches, tenchs, pike-perches, eels and crayfishes. Lake Rusona (662,9 ha) is the 8th largest lake in Latvia. It has 34 little islands, 10 of which are included in the list of specially protected nature objects. The Ubelu cove of Lake Rusona is also famous for its peculiarity. The Rusanica and Feimanka rivers are meandering through the picturesque landscape.

The cultivation and processing of beers and fruit could be one of the most profitable branches in the future.

The inhabitants of the civil parish are proud of the folklore group "Olutens", which takes part in cultural activities not only of the local or state, but also of the international level, for example, in the festivals "Baltica", or "Pulka eimu, pulka teku".

Such famous people as ceramist, Traditional Applied Arts Master Janis Backans and USSR champion in canoeing and rowing S. Backans were born in the Feimani civil parish.

In former days, Feimani was called Vinmins, which may originate from the word "Vinnyns" or "vienmina" (to turn the potter's wheel with one foot). Once, there were about 70 potters living in surroundings. Foreign Polish and German people did not understand the meaning of this word, and started to use instead of the voiced "Vinmins" the voiceless "Fimin" that has remained to our days as Feimani. There is also another explanation of the origin of this populated place: Feimani was originated from the German word "das Vieh" (cattle) that was pronounced as Vimani. Feimani attracts tourists with its architectural monument of state significance – the Feimani Catholic church, built in 1760, which stands out among other churches of the district as having the greatest number of art monuments (26) of state significance. Particularly, wood carvings of three altars (18th century), a confession-bench, benches for church-goers, and an organ, are of a great value. In the garden of the church, on the left side, there is a wooden cross, which, according to the legends, was built on the place of the first wooden church. There is also a belfry with five bells at the entrance gate. During the last Advent week, the "klabatas", which look like an ancient mangle and are unique because of the size and originality, are used instead of the bells. A brick chapel is situated about 200 m from the church. It is built in the same style as the belfry, but there is no evidence of the time or the architect. According to legends, the chapel was used for the baptising of children.

In the territory of the civil parish, there are many crucifixes, 5 ancient burial-grounds. In 1978 the Devil stone was discovered. Two human feet, one horse foot and a cross are carved on its surface. The monument "Myvra Krysts" or the Carrier of the Cross, built by Jazep Kirkillo in 1828, was renewed in 1990.

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 8983,0 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 102,5 ha, meži – 2834,4 ha, l/s izmantojamā zeme – 4398,3 ha.

Maltas pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidu daļā, 210 km attālumā no Rīgas un 21 km attālumā no Rēzeknes.

18.gs. rakstu avotos ir minētas Antonopoles muižas, kuras kopā veidoja Maltas ciematu (līdz 1920. gadam Borovaja un līdz 1991. gadam pilsētciemats Malta). Maltas pagasts veidojās no Maltas ciemata un 36 apdzīvotām vietām (sādžām). Maltu šķērso Sanktpēterburgas–Viļņas automaģistrāle, dzelzceļš Sanktpēterburga–Varšava ar dzelzceļa staciju Malta. Cauri Maltai tek upe Malta.

Černostje ir lielākais ezers pagastā. Daudzi mazie ezeriņi, paugurains reljefs, kā arī labi izveidotais ceļu tīkls ir labvēlīgi faktori tūrisma attīstībai.

Nozīmīgākie dabas resursi ir māls, smilts, grants, kūdra.

Iedzīvotāji: 3636

Pagasta administratīvais centrs ir Maltas ciems ar kopējo iedzīvotāju skaitu 2820. Apmēram puse no pagasta iedzīvotājiem ir latvieši, puse – krievi.

Maltas pagastā izveidotas 42 zemnieku saimniecības, 26 sabiedrība ar ierobežotu atbildību un 19 individuālie uzņēmumi. Maltā darbojas 17 uzņēmumi un iestādes. Lielākie no tiem ir Rēzeknes MRS Maltas cehs, Maltas pienotava, Maltas slimnīca un poliklīnika, SIA "Sakarnieks", z/s "Liska". Ir septiņas pagasta iestādes: divas vidusskolas, bērnudārzs, kultūras nams, mūzikas skola, bibliotēka, muzejs, jauniešu interešu centrs.

Malta ir slavena ar skolēnu pūtēju orķestri "Vikords", kurš dibināts 1983. gadā. Orķestra sastāvā ir 30 dalībnieki. Dambretes klubs "Malta" koordinē dambretes pasākumus Maltas ciematā, Rēzeknes rajonā un daļēji arī Latgales reģionā. Maltas šaha kluba dalībnieki piedalās atlases sacensībās par tiesībām spēlēt Eiropas un Pasaules čempionātos. Kultūras namā darbojas koris, 3 vokālie ansambļi. Maltā ir arī divas sporta zāles un stadions.

Tūrisma objekti

Vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļi ir Maltas zirgu stacija, Maltas (Borovajas) vecticībnieku kopienas lūgšanu nams, Maltas (Rožentovas) Visu svēto pareizticīgo baznīca, Rožentovas zvanu tornis. Valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļi ir Leimanišķu pilskalns (Barsunu alas), Leimanišķu apmetne, Leimanišķu Baterijas pilskalns, Lopatišķu Karņecka pilskalns. Rožentovas katoļu baznīca ir slavena ar valsts nozīmes gleznu "Kristus pie krusta un Sv.Marija Magdalēna".

Garkalnos, vectēva darbnīcā, Ušpelu dzimtas keramiķu tradīcijas nu jau piektajā paaudzē turpina Aivars Ušpelis (tel. +371 46 41589). Jau piecu gadu vecumā sācis veidot svilpauniekus, studējis Rēzeknes mākslas koledžā, piedalījies izstādēs Somijā un Francijā. Ušpelis strādā ar kājminamo podnieka ripu un darbus apdedzina atklātā bedres tipa ceplī. Savā mākslinieciskajā darbībā meklē trauku veidu un formu variāciju jaunus risinājumus, atturīgi lieto krāsas un izkopj māla dabisko pelēcīgo tonu vērtības.

Maltas 2. vidusskola vasaras sezonā ceļotājiem piedāvā naktsmitnes skolas internātā (tel. +371 46 41074).

Skolēnu pūtēju orķestris "Vikords" Pupils' brass band "Vikord"

Malta civil parish

Territory: 8983.0 ha. **Including:** waters – 102.5 ha, forests – 2834.4 ha, agricultural land – 4398.3 ha. **Population:** 3636. **Contact phone:** +371-4641401, 4641472.

Maltas (Rozenovas) katoļu baznīca Rozentova Catholic church

The Malta civil parish is situated in the southern part of Rezekne district. The administrative centre of the civil parish is situated 210 km from Riga and 21 km from Rezekne. The highway St. Petersburg–Vilnius and the railway line St. Petersburg–Vilnius with a station at Malta cross the territory of the civil parish.

The river Malta flows through the Malta civil parish. The largest lake is Lake Cernostje. Many small lakes and hilly relief and a good network of motor roads are favourable for the development of the tourism. The most important natural resources include sand, gravel, peat, clay.

The Antonopole estates that later formed the Malta village were mentioned in written sources in the 18th century. Until 1920 Malta was called Borovaja; in 1920 the name was changed to Malta. The Malta civil parish was formed to include the village of Malta and 36 settlements. Now the largest settlements of the civil parish are Malta with 2820 inhabitants, Rozentova (178), Cernostje (129).

There are 42 farms, 19 proprietorships and 26 limited liability companies in the territory of the Malta civil parish. In Malta, there are 17 enterprises and establishments. The biggest of them are the Malta shop of Rezekne Forestry, Malta dairy, Malta hospital and health centre, "Sakarnieks" Ltd and the farm "Liska".

In the village of Garkalni, in the studio of the grandfather, Aivars Ušpeli continues traditions of the Ušpeli ceramists' family in the fifth generation (phone: +371 4641589). Aivars was only 5 years old when he made his first whistle figurine of clay. Later, he acquired professional education in Rezekne School of Applied Arts and exhibited his pottery in Finland and France. The artist works with a treadle wheel and keeps to the technique of "soot" blackening. He finds new variations in the types and shapes of earthenware, uses glaze quite reservedly, and cultivates the natural hues of clay.

Malta is famous for the pupils' brass band "Vikord" which was founded in 1983 and consists of 30 members. The droughts club "Malta" organises droughts competitions in Malta, Rezekne district and Latgale region. The members of the club take part in competitions for the right to participate in the Europe and World championship. A drama society, 2 choirs and 2 vocalist ensembles are acting in the palace of culture in Malta. There are 2 sport halls and a stadium in Malta.

The architectural monuments of local significance are the Malta horse-post office, the Malta (Borovaja) Old-believers praying house, the Rozentova Orthodox church, and the Rozentova belfry. The archaeological monuments of state importance are the Leimaniski castle mound (the Barsuni caves), the Leimaniski settlement, the Bateriaja castle mound in Leimaniski and the Karnecka castle mound.

The Rozentova Catholic church is famous for the painting "The Christ at the cross and St. Maria Magdalene", a work of state significance.

Tourists can stay overnight in the hostel of Malta secondary school (phone: +371 4641375).

Platība: 19472,9 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 761,6 ha, meži – 4368,3 ha, l/s izmantojamā zeme – 12607,0 ha.

Silmalas pagasts – lielākais Rēzeknes rajona pagasts – atrodas rajona dienvidrietumos. Tuvākā lielākā apdzīvotā vieta ir Maltas ciemats. Pagastu šķērso republikas nozīmes ceļš Viļāni–Malta. Tuvākā dzelzceļa līnija ir Sanktpēterburga–Varšava ar dzelzceļa staciju Maltā.

Meži aizņem 22% pagasta teritorijas, bet ūdeņi – 1,2%. Pagasta teritorijā atrodas 10 ezeri, lielākais no tiem ir Tiskādu ezers (180 ha), kurā atļauts nodarboties ar odu kāpuru iegūvi diviem uzņēmējiem un deviņiem pagasta iedzīvotājiem ir izsniegtas atļaujas nodarboties ar zivju ķeršanu ar tīkliem. Pārējo ezeru platība ir robežās no 2,1 ha līdz 12,6 ha. Lielākā upe, kas šķērso Silmalas pagasta teritoriju, ir Maltas upe. Pagastā ir viens karjers grants ieguvei, kuru apsaimnieko VAS “Latgales ceļi” filiāle “Rēzeknes ceļi”.

Iedzīvotāji: 3765

Pagasta teritorijā izvietotas 74 sādžas un pieci ciemi: Gorņica, Kruki, Ružina, Štikāni un Prezma. Lielākās pagasta sādžas ir Tiskādi, Pustinka un Silmala.

Pagasta iedzīvotāju nacionālais sastāvs ir sekojošs: krievi – 75%, latvieši – 22%, baltkrievi – 2%, pārējās tautības – 1%.

1937. gadā Silmalas pagasta Bodrovkas sādžā ir dzimis Daugavpils Pedagoģiskā institūta profesors, novada dzejnieks Mihails Bodrovs. Kopš 1998. gada Silmalas pagastā notiek literāri pasākumi – “Bodrova lasījumi”. 1999. gada konferences temats bija “Vecticībniecība Latvijā: vakar, šodien, rīt”. Pagasta iedzīvotāju Ingridas Tāraudes, Vincenta Čepuļa un Vladimira Volkova dzeja ir publicēta dzejas almanahā “Rēzekne – 98” un “Rēzekne – 99”.

Pagastā darbojas piecas vispārīgizglītojošās skolas (apmācības valoda ir krievu valoda), Tiskādu bērnu nams, četras bibliotēkas, četri FVP, divi tautas nami.

Galvenā Silmalas pagasta nozare ir lauksaimniecība, jo pagasta zemes novērtējums – 31 balle. Pagastā reģistrēti divi lieli lauksaimniecības uzņēmumi: SIA “Kruki” un SIA “Daugavieši”, kuri kopumā apsaimnieko 2716,8 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes (21% no visas pagasta lauksaimniecībā izmantojamās zemes), un darbojas augkopībā, lopkopībā, linkopībā. Pagastā ir 107 zemnieku saimniecības.

Tūrisma objekti

Pagastā ir pieci dievnami, no kuriem trīs – vecticībnieku (Tiskādu, Borisovkas un Štikānu), viens – katoļu (Prezmas baznīca), viena pareizticīgo baznīca (Tiskādi). Vecākais vecticībnieku dievnams atrodas Tiskādu sādžā. Tas ir celts 19. gs., taču 20. gs. sākumā ēka cieta ugunsgrēkā, bet 1905. gadā tā atjaunota un darbojas arī šodien. Prezmas baznīca ir uzcelta 19. gs.. Vēlāk ap to veidojies Prezmas ciems. Tiskādu pareizticīgo baznīca nedarbojas, bet draudzei ir projekts to atjaunot. Pirms Otrā pasaules kara Prezmā bija Soltānu muiža ar parku un dzirnavām, bet tagad, diemžēl, viss ir aizlaists, jo muižas mantinieki dzīvo ASV. Atjaunojot un sakopjot šo skaisto vietu, tā būtu efektīvs tūrisma piesaistes objekts.

Silmala civil parish

Territory: 19472.9 ha. **Including:** waters – 761.6 ha, forests – 4368.3 ha, agricultural land – 12607.0 ha. **Population:** 3765. **Contact phone:** +371 4647283, 4647230.

Stikānu vecticibnieku lūgšanu nams Stikāni Old-believers praying house

The Silmala civil parish is situated in the south-western part of Rezekne district. It is the largest civil parish in Rezekne district. The motorway Vilni–Malta crosses the civil parish.

There are 79 settlements in the Silmala civil parish, the largest of them are Ruzina (596), Kruki (431), Rogovki (220), Tiskadi (218), Stikāni (182), Prezma (136). The administrative centre of the civil parish, Gornica, has 340 inhabitants. The national structure of the population is as follows: 75% Russians, 22% Latvians, 2% Belarussians, 1% other nationalities.

Professor of Daugavpils Pedagogical University, poet of Latgale region Mihails Bodrovs, was born in the village of Bodrovka. Literary evenings devoted to Mihails Bodrovs "Reading of Bodrovs" have been organised every year since 1998. The theme of the conference in 1999 was "Old-belief in Latvia yesterday, today and tomorrow".

The main source of income for the inhabitants is agriculture. "Kruki" Ltd. and "Daugaviesi" Ltd. manage 2716.9 ha of agricultural land, which is 21% of all agricultural land of the civil parish. These enterprises are occupied with cultivation of plants, cultivation of flax and cattle breeding. 107 farms are registered in the civil parish.

Forests occupy 22% of the civil parish territory, waters 1,2%. There are 10 lakes in the civil parish. Lake Tiskadi is the largest lake in the civil parish (180 ha). Two entrepreneurs have license for the gathering of caterpillars of midges, and 9 inhabitants of the civil parish have licences for the net fishing in Lake Tiskadi. The aquatorium of other lakes is between 2.1 and 12.6 ha. The Malta river is the largest river that crosses the territory of the civil parish. The gravel pit of the civil parish is managed by the "Rezeknes roads" branch of the state stock company "Latgales celi".

There are 5 churches in the territory of the civil parish: three Old-believers praying houses (Tiskadi, Borisova, Stikāni), one Orthodox church (Tiskadi), and one Catholic church (Prezma). The oldest of 3 Old-believers praying houses is situated in Tiskadi. It was built in the 19th century. In the beginning of the 20th century the building was destroyed by the fire, but in 1905 it was restored. The Prezma Catholic church was built in the 19th century. In the course of time, a village formed around the church. The Tiskadi Old-believers praying house is closed, but the congregation has a project for its reconstruction. There was the Soltani landlord's house with a park in Prezma before World War II. Now the buildings are neglected because the owners are living in the USA. Put in order and restored, it could be a good object for tourists' attraction.

Platība: 7418,6 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 335,2 ha, meži – 2424,9 ha, l/s izmantojamā zeme – 3306,6 ha.

Lūznavas pagasts atrodas Rēzeknes rajona dienvidu daļā. Lūznavas pagastu šķērso automaģistrāle Sanktpēterburga–Varšava. Pagasta centrs ir Lūznava (493 iedzīvotāji). Lielākās apdzīvotās vietas ir Veczosna (155) un Zosna (112).

Lūznavas pagastā ir ievērojami minerālo resursu krājumi: grants-smilts atradnes, saldūdens kaļķieža perspektīvie lauki. Pagasta teritorijā ir vairāki ezeri, lielākie no tiem ir Vertukšņas un Zosnas ezers. 96 ha no pagasta teritorijas aizņem Zosnas purvs, kura kopējie kūdras krājumi ir 12,5 milj. m³. Lūznavas pagastā ir vairāki aizsargājami dabas objekti.

Iedzīvotāji: 1406

Pašvaldības teritorijā darbojas 39 uzņēmējdarbības, 31 no tām ir zemnieku saimniecība. Pagasta teritorijā tiek audzēti arī strausi un šitaki sēnes. Pagastā ir labvēlīga vide ekoloģiski tīras lauksaimniecības produkcijas ražošanai.

Pagastā darbojas rehabilitācijas centrs "Rāzna" (tel. +371 4646495), uz kuru atpūsties un uzlabot veselību ierodas bērni un pieaugušie no visas Latvijas. Tā ir vienīgā šāda tipa rehabilitācijas iestāde Latgales reģionā. Lūznavas tehnikumā dažādus arodus apgūst jaunieši no Rēzeknes rajona un kaimiņu rajoniem. Lūznavas tehnikums aktīvi sadarbojas ar Austagderes pašvaldību Norvēģijā.

Tūrisma objekti

Vēsturiski pagasta teritorijas attīstība ir saistīta ar Lūznavas muižas attīstību. Lūznavas muižas apbūve ir tapusi 20. gs. sākumā (1905.–1911.), un tai ir piešķirts valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa statuss. Muižas apbūve ietver parku, muižas kungu māju un klēti. Lūznavas parka platība ir 23,7 ha, no kuriem 2,6 ha aizņem septiņi diķi. Kerbezu (Kerbiču) saimniekošanas laikā diķos audzēja zivis, vienā diķī bija ūdensskritums, bet "melnajā diķī" dzīvoja gulbji. Parkā bija arī Madonnas statuja, kura, kā stāsta, izgatavota divos eksemplāros (viens bija Itālijā, otrs – Lūznavas parkā), un kuras autors bija kāds itāļu mākslinieks. Otrā pasaules kara laikā piemineklis tiek sakropļots, nogrūsts no pjedestāla un iestumts diķī. 1991. gadā svētās Marijas statuja atjaunota. Lūznavas muižas kungu māja (Jaunā pils) ir romantizēta jūgendstila ēka, būvēta no sarkaniem ķieģeļiem, ar atbilstošu telpu plānojumu, fasāžu apdari un interjera dekoru.

Muiža tika uzcelta muižnieka S. V. Kerbeza valdīšanas laikā. Viņš ir bijis inženieris, Pēterburgas universitātes profesors. Kerbezs piedalījies Ventspils kanāla būvē, viņa vadībā uzcelti vairāki tilti, tajā skaitā Nikolajevas tilts pāri Ņevai Pēterburgā. Kerbeza dzīvesbiedre Jevgēnija bija mākslas mīlotāja. Viņa brauca bieži uz Itāliju, kur iepazinās ar jaunākajiem mākslas strāvotājiem. No katra brauciena viņa atveda gleznas un mākslas priekšmetus. Vasarā muiža pārvērtās par savdabīgu atpūtas māju daudziem poļu māksliniekiem un tēlniekiem. Arī lietuvišu mākslinieks Čurļonis bija biežs viesis Lūznavas muižā.

Veczosnas parka teritorijā atrodas vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis – sanatorija "Rāzna", ko Lūznavas muižnieki Kerbezi 1909. gadā iesāka celt kā mākslinieku atpūtas un jaunrades namu. I pasaules karš nelāva īstenot iesāktos plānus, un tikai 1936. gadā ēkas celtniecība tika pabeigta, un to vēlāk izmantoja kā prettuberkulozes sanatoriju.

Arī Zosnas iedzīvotāji lepojas ar vairākiem valsts nozīmes arhitektūras pieminekļiem. Zosnas muižas apbūve ir datējama ar 19. gs. beigām. Tā sastāv no labi saglabātām kungu mājām, pārvaldnieka mājas un kalpu jeb kučieru mājas. Kungu māja celta 1870. gadā pēc kņazu Gaļicinu pasūtījuma un pieder pie Latgalē retajām koka pildrežģu konstrukciju tipa ēkām. Ēkā ir saglabājušās eklektismam raksturīgās interjera detaļas – griestu rozetes, durvis, grīdu fližu segums gaitenos. Visvecākā no apbūves ēkām ir 1820. gadā celtā kučieru māja. Muižas apbūvi ieskauj neliels parks Rāznes ezera krastā ar 39 koku un krūmu sugām. Muižas apbūves teritorijā atrodas arī Zosnas katoļu baznīca, kas ir uzcelta 1800. gadā un pārbūvēta 1825. gadā. Tā ir slavēta ar altārglezni "Madonna ar bērnu" un krucifiksu, kas ir vēl vecāks kā pati baznīca.

Jūlijā un augustā tūristi var apmesties Lūznavas l/s tehnikuma dienesta viesnīcā (tel. +371 4645481).

Lūznavas muiža Landlord's living house of the Luznava estate

Luznava civil parish

Territory: 7418.6 ha. **Including:** waters – 335.2 ha, forests – 2424.9 ha, agricultural land – 3306.6 ha. **Contact phone:** +371 465310, 4645322

The Luznava civil parish is located in the southern part of Rezekne district. The administrative centre of the civil parish is Luznava (493 inhabitants). The most populated places are Veczosna (155), Zosna (112).

There are remarkable resources of minerals in the territory of the civil parish: gravel-sand and limestone deposits. There are several lakes, the largest of which are Lake Vertuksna and Lake Zosna. The Zosna swamp takes 96 ha of the territory of the civil parish. Its common peat stocks reach 12.5 million m³.

Shitaki mushrooms and seedlings are cultivated and ostriches are reared in the civil parish.

Children and adults from all over Latvia go to the rehabilitation centre "Razna" for recreation and health improvement. In Luznava technical school, which co-operates with Austagder municipality in Norway, the youth master different trades.

Historically, the development of the territory of the Luznava civil parish is connected with the Luznava estate. The Luznava estate complex was built in the beginning of the 20th century (1905–1911). Now it has the status of the architectural monument of state significance. The Luznava estate complex includes a park, landlord's living house and a barn. The common area of the Luznava park is 23.7 ha, 2.6 ha of which are ponds. The Kerbez (Kerbic) bred fish in one of the ponds, there was a waterfall in other, but swans were living in the "black pound". There was a sculpture of Madonna in the park. It was made by an Italian sculptor in duplicate – one sculpture was in Italy, but other in the Luznava park. In World War II, the monument was injured, knocked down from its pedestal, and thrown in the pond. The sculpture of Madonna was restored in 1991. The landlord's house (New palace) is a romantic art nouveau building, built from red bricks with adequate layout of premises, interior and facade decoration.

The estate was built in the government time of the landlord S.V. Kerbez who was an engineer and professor of the University of Petersburg. Kerbez took part in the building of the Ventspils canal, and many bridges, including the Nikolajevs bridge over the Niva river in Petersburg, were built under his leadership. Jevgenia, the wife of Kerbez, was interested in the art. She went oft to Italy to learn the newest tendencies in art. She brought paintings and art objects from each journey. The estate became a recreation place for many Polish painters and sculptors. The Lithuanian painter Curlonis was also a frequent guest in the Luznava estate.

In the Veczosna park, there is the sanatorium "Razna" that is the architecture monument of the local significance. In 1936, the landlords Karbezi started to build it as artists' relaxation and creation centre, but World War I did not allow the completion the plans. The construction works were finished in 1936, and the building was used as a tuberculosis treatment sanatorium.

The inhabitants of the village of Zosna are proud of the Zosnas estate complex, which was built at the end of 19th century. It includes landlord's house, steward's house, and farm labourers' house. The main architectural value of the Zosna estate complex – landlord's house – was built in 1870 on the order of the prices Golicins, and belongs to the wooden framework buildings that are rare to Latgale region. Interior details that are characteristic to the Eclectic style – ceiling roses, doors, corridor floors covered with tiles-remained in the building. The farm labourers' house, built in 1820, is the oldest building of the complex. The estate at the bank of Lake Razna is enclosed by a little park with 39 different types of trees and bushes. There is also the Zosna Catholic church, built in 1800, and rebuilt in 1825, in the territory of the estate. The church is famous for the altar piece "Madonna with child" and the crucifix that is older than the church.

Tourists, who visit Luznava, can stay overnight in the hostel of Luznava technical school (phone: +371 4645481).

Madonnas statuļa Lūznavas parkā Sculpture of Madonna in the Luznava park

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 8043,1 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 317,2 ha, meži – 1860,0 ha, l/s izmantojamā zeme – 4513,5 ha.

Ozolaines pagasts atrodas Rēzeknes rajona centrālajā daļā uz dienvidrietumiem no Rēzeknes pilsētas. Pagasta teritoriju šķērso starptautiskas nozīmes dzelzceļa līnija Varšava–Sanktpēterburga, 1. šķiras valsts autoceļš Lietuvas robeža–Daugavpils–Rēzekne–Krievijas robeža. Pagasta administratīvais centrs ir Bekši (423 iedzīvotāji).

Pagasta teritorijā ir paugurains reljefs (līdz pat 170 m virs jūras līmeņa). Lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm mijoties ar mežu puduriem, veidojas mozaikveida dabas ainavas.

Atpūtnieki no tuvas apkārtnes iecienījuši Gaiduļu ezeru, kas vilina ar sakopto krastmalu, tīro ūdeni, labu piebraucamo ceļu un priežu mežu apkārt ezeram.

Galvenie derīgie izrakteņi pagasta teritorijā ir smilts un grants, ko iegūst galvenokārt nelielos karjeros un izmanto betona ražošanai un ceļu būvei. Lielākie krājumi ir Ismeru apkārtņē (561 ha).

Iedzīvotāji: 1583

Ozolaines pagastā no kopējā iedzīvotāju skaita krievu tautības iedzīvotāji sastāda 65,3%, latvieši 30,5%.

Amatnieks Jurijs Carevs nodarbojas ar kokapstrādi: izgatavo mēbeles, logu rāmjus utt..

Pagasta teritorijā ir vairāki tirdzniecības, kokapstrādes un celtniecības uzņēmumi. Iedzīvotāju pamatnodarbošanās tomēr ir lauksaimniecības produkcijas ražošana. Lielākās zemnieku saimniecības ir "Barkāni", "Jāņmuiža", "Dainas".

Ozolaines pagasta teritorijā darbojas feldšeru-vecmāšu punkts, bibliotēka, kultūras nams, viena pirmsskolas mācību iestāde un divas pamatskolas, kurām ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Norvēģijas Austagderes apgabala pedagogiem.

Kultūras nama paspārnē darbojas "Dāmu klubīns" un "Jauniešu interešu klubs", notiek dažādi pasākumi.

Tūrisma objekti

Ievēribas cienīgs ir valsts nozīmes dabas piemineklis – Laizānu parks. Ir divi vietējās nozīmes kultūras pieminekļi: Gaiduļu viduslaiku kapsēta un Kampišķu vecticībnieku lūgšanu nams.

1996. gadā keramiķis Staņislavs Viļums apriko savu darbnīcu un uzņēmē keramikas apdedzināšanas cepli "Bekšos" (tel. +371 9106193). Keramika rokraksts veidojas, balstoties uz vissenāko amatniecības tradīciju un darba panēmienu radošu interpretāciju. Trauki tiek apdedzināti svēpējuma tehnikā, keramikas krāsu izmantojot tikai ornamentikai. No 1986. gada Viļums regulāri piedalās izstādēs Latvijā un ārpus tās robežām.

Keramikas apdedzināšanas ceplis "Bekšos" Ceramic glazing kiln in "Beksi"

Ozolaine civil parish

Territory: 8043.1 ha. **Including:** waters – 317.2 ha, forests – 1860.0 ha, agricultural land – 4513.5 ha. **Inhabitants:** 1583. **Contact phone:** +371 4692471, 4692431.

The Ozolaine civil parish is situated in the central part of Rezekne district, to the south-west of Rezekne. The territory of the civil parish is crossed by the railway line Berlin–Warsaw–Vilnius–Daugavpils–Rezekne–St. Petersburg, and the highway border of Lithuania–Daugavpils–Rezekne–border of Russia. The administrative centre of the civil parish is Beksi.

65,3% of all inhabitants are Russian, 30,5% Latvian.

The main occupation of the inhabitants is agriculture. The largest farms are "Barkani", "Janmuiza" and "Dainas". There are also several woodworking, building and trade enterprises.

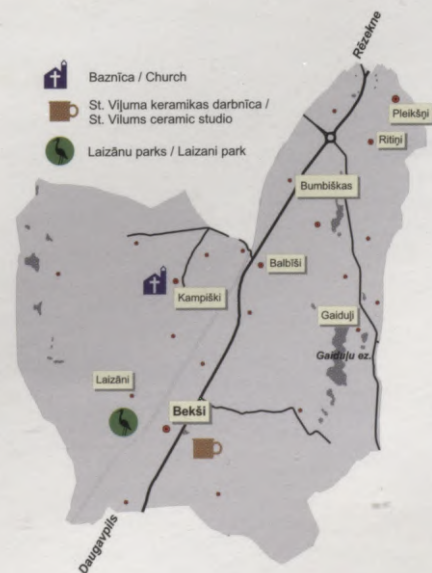
In 1996, the ceramist Stanislavs Vilums set up his studio, and a ceramic glazing kiln in Beksi. Ceramist's artistry attracts attention because of the uniquely creative interpretation of the most ancient traditions, techniques and form of the craft. The backing of plates and dishes is done in a pit kiln using the black "sooted" technique. Colours are used merely for the painting the ornaments. Vilums participates in the exhibitions in Latvia and abroad since 1986.

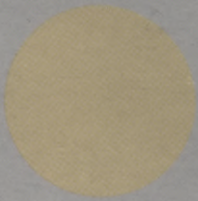
The craftsman Juris Carevs occupies himself with woodworking: furniture, window-frames.

There is an ambulance, a library, a palace of culture, a kindergarten, and two primary schools that has a successful co-operation with the teachers of the Austagger region in Norway.

Sand and gravel are the main minerals in the territory of the civil parish, and are extracted in small pits and used for the production of the concrete and the building of roads. The greatest reserves of these minerals are situated in the surrounding of Ismeri (561 ha).

The relief in the territory of the civil parish is hilly (170 m above the sea level). As a result of the interchange of the agricultural lands and clumps of woods, a mosaic-like landscape is formed. The Laizani park is a noteworthy natural monument. There are two other culture monuments of state significance, the Gaiduli medieval cemetery and the Kampiski Old-believers praying house. Holiday-makers like the Gaiduli lake which tempts with its clean water, tidy bank, a pine-tree wood around the lake and a good access road.

ILZESKALNA PAGASTS
BĒRZGALES PAGASTS
LENDŽU PAGASTS
VEREMU PAGASTS

Platība: 7873,2 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 76,6 ha, meži – 2015,0 ha, l/s izmantojamā zeme – 4740,9 ha.

Rēzeknes rajona Ilzeskalna pagasts atrodas 18 km attālumā no Rēzeknes.

Pagasta teritorija ir kalniem, mežiem un ūdeņiem bagāta. Lielākās dabas bagātības ir mežu resursi, grants un kūdra. Augšņu kvalitāte ir zema, un tas mazina lauksaimnieciskās ražošanas iespējas.

Lielākā upe Iča iztek no Čakšu ezera un ietek Aiviekstē. Vēl ir divas mazākas upītes – Ilzēnu upe un Odziņa. Ilzeskalna pagasta teritorijā atrodas divpadsmit ezeri. Lielākie no tiem ir Sološnieku, Stogoršņu, Gailumu.

Iedzīvotāji: 966

Pagasta teritorija ir sadalīta 62 sādžās. Pagasta centrs ir Ilzeskalna ciemats (266 iedzīvotāji).

82,5 % no pagasta iedzīvotāju kopskaita ir latvieši, 15,8 % – krievi un 1,7 % – citu tautību iedzīvotāji.

Viens no ievērojamākajiem cilvēkiem Ilzeskalna pagastā ir Tēvijas kara varonis Jakovs Kuļņevs (dzimis 1763. g., miris 1812 g.). J. Kuļņevs piedalījies Krievijas – Turcijas karā (1787–1791), Polijas kampaņā (1794–1795), karā ar Franciju (1807), Krievijas – Zviedrijas karā (1808–1809).

Ilzeskalna pagasta Žogotu sādžā ir dzimis pasauleslavenais fotomākslinieks Jānis Gleizds. Ar mākslinieka foto darbiem Latvijas vārds ir izskanējis visos sešos kontinentos. Jānis Gleizds ir piedalījies vairāk nekā 800 izstādēs un saņēmis 170 medaļas un vairākas Grand Prix balvas.

Šodien labi pazīstamie cilvēki – gleznotājs Jānis Gailums, keramiķis Pēteris Gailums un floriste Maija Gailuma ir Ilzeskalna pagasta iedzīvotāji. Pēteris Gailums savu cepli un darbnīcu ir uzbūvējis Jaungailumos (tel.+371 4650613). Viņš darina svečturus un vāzes, kuru mākslinieciskā savdabība panākta ar kontrastu principu - gludu un grumbulaini raupju fakturētu virsmu, glazūru izmantojot vieni- gi krāsainiem akcentiem.

Pagastam ir savs bērnudārzs. Pēc saskaņotas programmas bērnu apmācība notiek gan bērnudārzā, gan sākumskolā. Der atzīmēt, ka skola Ilzeskalnā dibināta jau 1864. gadā un ir viena no pirmajām skolām Latgalē.

Galvenā pagasta iedzīvotāju ienākumu gūšanas nozare ir lauksaimniecība.

Turpmāk paredzēts gan intensīvi attīstīt lauksaimniecību, gan tūrismu. Galvenie projekti pašvaldībā saistīti ar komunālās saimniecības pilnveidošanu un dienas centra tālāku paplašināšanu.

Tūrisma objekti

Pagasta teritorijā atrodas 4 senkapi, kā arī 1812. gada Tēvijas kara varoņa Jakova Kuļņeva kaps un piemineklis. Valsts nozīmes kultūras piemineklis ir Ilzeskalna – Kuļņevas pareizticīgo baznīca, kuru 1832. gadā cēlis Ilzeskalna muižas īpašnieks Mihails Kuļņevs. Pēc sākotnējās ieceres celtni bija jākalpo kā Kuļņevu dzimtas kaplicai, taču 1844. gadā tā tiek pielāgota dievkalpojumu vajadzībām, 1868. gadā tiek uzcelts ķieģeļu zvanu tornis. Baznīcā apbedīts baznīcas cēlājs un viņa sieva.

Ilzeskalna parkā aug dižkoks – liepa, bet Kuļņevas sādžā aug dižgoba.

Floriste Maija Gailuma Florist Maija Gailuma

Ilzeskalns civil parish

Territory: 7873.2 ha. **Including:** waters – 76.6 ha, forests – 2015.0 ha, agricultural land – 4740.9 ha. **Population:** 966. **Contact phone:** +371 4650644, 4650660.

The Ilzeskalns civil parish is situated 18 km from Rzekne. There are 62 villages in the territory of the civil parish. The administrative centre of the civil parish is Ilzeskalns (266 inhabitants).

82,5% of all inhabitants are Latvian, 15,8% – Russian, 1,7% are of other nationalities.

Jakovs Kulnevs (born in 1763, buried in the Ilzeskalns chapel), the hero of the Patriotic War of 1812, was one of the most remarkable persons from the civil parish. He took part in the Russia – Turkey War (1787 – 1791), the Russia – Sweden War (1808 – 1809), in war with France (1807) and in campaign of Poland (1794 – 1795). The world-famous photographer Janis Gleizds was born in the village of Zogoti of the Ilzeskalns civil parish. His name is wellknown in all 6 continents. Janis Gleizds has taken part in more than 800 exhibitions and received 170 awards, and several Grand Prix.

Painter Janis Gailums, ceramist Peteris Gailums and florist Maija Gailuma are also inhabitants of the Ilzeskalns civil parish. Peteris Gailums has set up his studio and kiln in the village of Jaungailumi. He is keen on candlesticks and vases, reaching an artistic originality with help of contrasts: smooth and rough surfaces. The glaze is used only on individual colourful accents.

The civil parish has a kindergarten and the Ilzeskalns primary school, which was established in 1864 and belongs to the oldest schools in Latgale region. The kindergarten and the school have a mutually co-ordinated curriculum.

The civil parish is rich in deposits of gravel and peat, and in hills, forests and waters. The quality of the soil is low, which diminishes the possibilities agricultural production.

The largest rive in the territory of the civil parish is the Inca river. It flows out of Lake Caksi and flows into the Aiviekste river. There are also two smaller rivers, the Ilzeni and Odzina. 12 lakes are situated in the territory of the civil parish. Lake Solosnieki, Lake Stogorsni and Lake Gailumi are largest of them.

There are 4 ancient burial grounds, the monument and the grave of the hero of the Patriotic War of 1812 Jakovs Kulnevs in the civil parish. The Ilzeskalns – Kulneva Orthodox church is an architectural monument of state significance. It was built in 1832 by the landlord Mihail Kulnev as a chapel of the Kulnevs. In 1844, the chapel was accommodated to the needs of the services, but in 1868, a belfry was built. The builder and his wife were buried in the church.

There is an old lime-tree in the Ilzeskalns park and an old elm in the village of Kulneva.

Ilzeskalna – Kuļņevas pareizticīgo baznīca Ilzeskalns – Kulneva Orthodox church

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 5528,2 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 271,5 ha, meži – 1246,1 ha, l/s izmantojamā zeme – 3272,4 ha.

Bērzgales pagasts atrodas Rēzeknes rajona ziemeļaustrumu daļā un robežojas ar Ludzas rajonu. Pagasta teritoriju šķērso starptautiskā autoaģistrāle Varšava–Sanktpēterburga un divi starprajonu autoceļi. Pagasta administratīvais centrs ir Bērzgale.

Pagasta teritorijā atrodas 6 ezeri, lielākie no tiem ir Micānu un Meirānu ezeri.

Iedzīvotāji: 815

Bērzgales pagastā ir dzimuši daudzi ievērojami Latgales kultūras un sabiedriskie darbinieki: Antons Rupainis, Rozālija Tabine (Neaizmirstule), Pēteris Voitkāns (Klaidūns), Janīna Bukša, Artūrs Rubenis u.c.

Pagastā ir vidusskola, kas dibināta 1896. gadā. 1993. gadā Bērzgalē izveidota Latgales Amatniecības Meistaru skola (tel./fax +371 4625320, e-mail: amatskola@rezekne.lanet.lv). Tās mērķis ir sekmēt amatniecības tradīciju atjaunošanu Latvijā. Leonardo da Vinči programmas ietvaros skolā tiek izstrādāti projekti, kas skolas audzēkņiem un pasniedzējiem dod iespēju stažēties ārzemēs.

Tūrisma objekti

Bērzgale (Bērzgals) ir sens latgaļu ciemats. Vēsturiskajos dokumentos tas pirmo reizi minēts 1468. gadā. Gandrīz 150 gadus Bērzgale bija Manteifeļu dzimtas īpašums, vēlāk – Veitko dzimtas īpašums.

Bērzgales pagastā ir vairāki vietējās un valsts nozīmes arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi: Veitko muižas ēka, Rupaiņu un Veitko dzimtas kapi, Kirkas kalns, Bērzgales katoļu draudzes baznīca.

Pirmā koka baznīca Bērzgalē ir uzcelta 17. gs. beigās. Teika stāsta, ka bijis nodomāts baznīcu celt uz pilskalna, kas atrodas otrpus ezera. Kad tur atvests pirmais vezums ķieģeļu, zirgs no kaut kā izbijies un no pilskalna ar visu vezumu devies ezerā, pārpeldējis to un nostājies tai vietā, kur tagadējā baznīca. Atpakaļ zirgs vezumu nav spējis pavilkt. Tā bijusi zīme, ka šai vietā jācel baznīca. Tagadējā baznīca uzbūvēta 1750. gadā. Ārēji baznīca līdzinās Aglonas bazilikai. Baznīcas vidusdaļas altāris rotāts skaistiem kokgriezumiem baroka stilā, tam ir divas Jaunavas Marijas gleznas. Veci ļaudis zina stāstīt, ka baznīcas pagrabā agrāk salikuši ziemā mirušos un pavasarī, kad kapu rakšana bijusi vieglāka, sarīkojuši kopējas bēres un mironus apglabājuši. Netālu no baznīcas ir kapsēta, kas apbūvēta ar akmens valni, ko pēc nostāstiem ir cēlušī vienīgi latvieši. Tā kā citu tautību katoļticīgie nav gājuši palīgā, par viņu apglabāšanu ir ņemta samaksa – 2 rubli par kapu. Savāktā nauda tikusi izlietota baznīcas vajadzībām.

1988. gadā Bērzgalē izveidots novadpētniecības muzejs. Muzejā iekārtota piemiņas istaba Latgales ievērojamākajam dzejniekam un rakstniekam Antonam Rupainim. Katru gadu tiek rīkotas Antona Rupaiņa atceres dienas. Muzejs piedāvā arī ekskursijas pa Bērzgales apkārtnes skaistākajām vietām.

Bērzgales pussalinā ir uzcelta estrāde, kur tiek rīkoti dažādi pasākumi. Te var vizināties ar laivu, vakarā atpūsties pie ugunsкура. Vasarā tūristiem naktsmītnes piedāvā Latgales Amatniecības Meistaru skolas dienesta viesnīca (tel. +371 4690440).

BĒRZGALES PAGASTS

Berzgale civil parish

Territory: 5528.2 ha. **Including:** waters – 271.5 ha, forests – 1246.1 ha, agricultural land – 3272.4 ha. **Population:** 815. **Contact phone:** +371 4690426, 4690594.

The Berzgale civil parish is located in the north – western part of Rezekne district. The highway Warsaw–St. Petersburg crosses the territory of the civil parish. Berzgale is the administrative centre of the civil parish.

In the civil parish, there is a secondary school that is established in 1896. In 1993, Latgale Craft School was established in Berzgale. Its aim is to further the renewal of traditions of craft in Latvia. Projects, which are worked out in the school and supported by Leonardo da Vinci program, give teachers and students the chance to have training abroad.

Such famous culture persons of Latgale as Antons Rupainis, Rozalija Tabine (Neaizmirstule), Peteris Voitkans (Klaiduns), Janina Buksa, Arturs Rubenis were born in the Berzgale civil parish.

Berzgale (Berzgars) is an ancient settlement that was inhabited by Latgalians. Berzgale was first mentioned in historical documents in 1468. For almost 150 years, Berzgale was the property of the Manteifels. Later it belonged to the Veitko.

There are 6 lakes in the territory of the civil parish. The largest are Lake Micani and Lake Meirani. Most important architectural and archaeological monuments are the living house of the Veitko estate, tombs of the Veitko and the Manteifeli, the Kirka hill, the Berzgale Catholic church.

The first wooden church was built in Berzgale at the end of the 17th century. According to a legend, there was a decision to build a church on the castle mound on the other side of the lake, but the horse with the first load of bricks was frightened by something, went to the lake, swam it, stood at the place where the church is situated now and did not move. It was a sign that the church had to be built there. The brick church was built in 1750. It resembles the Aglona basilica from the outside. The middle altar is decorated with beautiful, baroque wood carvings and two paintings of Maria. Old people say that the bodies of the persons, who died in the winter, were stored up in the cellar of the church. In the spring, when the digging of the graves was easier, a collective funeral was made, and bodies were buried. Not far from the church, there is a cemetery with a stone wall that was built only by Latvians. Catholics of other nationalities, who did not help them, had to pay 2 roubles for one grave. The collected money was used for the needs of the church.

In 1988 the museum of local history was established in Berzgale. There is an exhibition about Antons Rupainis, the most remarkable poet and writer of Latgale. The memory day for Antons Rupainis is organised each year. The museum offers tours to the nicest places in the surrounding area.

There is an open-air stage on the Berzgale peninsula that is a popular place for different undertakings. It is possible to go boating, to rest in the evening at the fire there.

The hostel of Latgale Craft School offers lodging for tourist during summer season (phone: +371 4690440).

Berzgales vidusskola Berzgale secondary school

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 6462,5 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 264,2 ha, meži – 2134,9 ha, l/s izmantojamā zeme – 3252,6 ha.

Lendžu pagasts atrodas 15 km uz ziemeļaustrumiem no rajona centra. Lielākā apdzīvotā vieta Lendžu pagastā ir Lendžu ciemats, kurš atrodas Viraudas ezera krastā.

Lielākie ezeri pagastā ir Viraudas ezers (95,4 ha), Sološu (Labvāržu) ezers (66,2 ha), Sedziers (57,7 ha). Sarkaņu tuvumā atrodas botāniskais liegums – Gailukalns 1,5 ha platībā, kurā kadiķi veido blīvas vienkopu audzes, kas ir tāda veida vienīgā zināmā vieta Austrumlatvijā.

Dabas resursu ziņā pagastā nozīmīgs ir smilts-grants karjers “Dekšņi”.

Iedzīvotāji: 830

Aptuveni 90% no visiem pagasta iedzīvotājiem ir latvieši.

Lendžu pagastā ir dzimis Berhards Borgs (1920–1976) – pazīstams žurnālists un literatūrpētnieks. “Stapuļos” dzimis Staņislavs Kambala – šī gadsimta 20.–30. gadu ievērojamais sabiedriskais darbinieks, žurnāla “Latgalīte” redaktors. “Pūriskos” dzimis Antons Rupains (1906–1976) – ievērojamais trimdas rakstnieks un vēstures pētnieks.

Pagastā ir reģistrētas 60 zemnieku saimniecības. Perspektīvā reāla varētu būt siksaimniecību kooperācija, attīstot netradicionālās lauksaimniecības nozares, balstoties uz ekoloģiski tīras produkcijas ražošanu.

Tūrisma objekti

Uz dienvidaustrumiem no Lendžiem pie gleznainā Cirmas ezera atrodas Sarkaņi, kas savu nosaukumu ieguvuši asiņaino kauju dēļ starp latgaļiem un vācu krustnešiem. 1718. gadā pilskalnā tiek uzcelta koka baznīca. 1860. gadā tiek pabeigta jaunās mūra baznīcas celtniecība. Baznīca ir slavēta ar Jaunavas Marijas gleznu, kura ir pievilksni daudzus katolīcīgos jau no neatminamiem laikiem. Galvenie svētki Sarkaņu baznīcā ir bijuši Vasaras svētki, kad svētcelotāji te saplūduši no Ludzas, Rēzeknes, Kārsavas un Mērdzenes. Svētcelnieki ceļa posmu no krusta, kas atradies gandrīz puskilometru no baznīcas, veikuši uz ceļgaliem. Cara valdībai tas nepaticis, tādēļ to aizliegusi. Tomēr līdz pat šodienai ir saglabājies ieradums, ka svētcelotājiem pa baznīcas dārzu ir jāapiet baznīcai apkārt uz ceļiem. Par Sarkaņu Dieva Mātes gleznu tautā vēl tagad pastāv nostāsts, ka tajā vietā, kur tagad ir baznīca, senos laikos audzis liels, vecs ozols. Kādā rītā tā zarus atrasta šī svētbilde. Tad laudis sākuši pie tās lūgties un tūlīt uzceļusi arī baznīciņu.

Pagasta teritorijā ir saglabājušās arī vairākas muižas ēkas: Novoselku, Sarkaņu, Poznaņas.

„Ceplišos” savu darbnīcu un cepli ir uzbūvējuši keramiķi, Latvijas Amatniecības kameras meistari, Olga un Voldemārs Voguli (tel.+371 4656303). Vogulu darbiem raksturīgs plastiskas formas, gracioza virtuozitāte un ģeometriskais raksts ar kosmoloģisku sākotni. Mākslinieki izmanto melno svēpētās keramikas apdedzināšanas tehnoloģiju. Voldemāram ir bijušas izstādes Austrijā, Bulgārijā, Francijā, Krievijā, Somijā, Norvēģijā, Zviedrijā, Ungārijā. 1998. gadā viņš izdod savu dzejoļu krājumu „Uz zvaigžņu tyļa”. Olga par savu māksliniecisko darbību ir guvusi vairākas atzinības. Vecāku pēdās iet arī dēli Jānis un Māris, kuri veido un virpo no agras bērnības.

Ceļotāji Lendžu pagastā vasaras sezonā var apmesties lauku mājās „Cepliši” (tel. +371 46 56303)

Lendzi civil parish

Territory: 6462.5 ha. **Including:** waters – 264.2 ha, forests – 2134.9 ha, agricultural land – 3252.6 ha. **Inhabitants:** 830. **Contact phone:** +371 4656391, +371 4656346.

The Lendzi civil parish is situated 15 km to the north-east of Rezekne. The village of Lendzi, which is located at the bank of Lake Virauda, is the biggest settlement in the civil parish.

About 90% of all inhabitants are Latvian.

The well-known journalist and specialist in literature Berhard Borg, the editor of the magazine "Latgalite", the most eminent social official of 1920s–1930s Stanislavs Kambala, and the prominent writer and historian of the exile Antons Rupains were born in the Lendzi civil parish.

Ceramists, masters of the Chamber of Latvia Crafts, Olga and Voldemars Voguli, have set up their studio and kiln in "Ceplisi" (phone: +371 4656303). Plastic forms, graceful virtuosity, and a geometrical ornament with a cosmological origin are the main features of the style of Olga and Voldemars. These masters use the technology of the black "sooted" pottery. Voldemars has exhibited his pottery in a number of foreign countries: Austria, Bulgaria, France, Russia, Finland, Norway, Sweden, Hungary. In 1998 he published his poetry anthology "On the Bridge of the Stars". Olga has also taken part in exhibitions, and has received several awards. Janis and Maris, sons of masters Voguli, follow in relatives' footsteps. They have been moulding since early childhood.

Lake Viraudas (95,4 ha), Lake Solosu (Labvarzu) (66,2 ha) and Lake Sedzieris (57,7 ha) are the largest lakes in the civil parish. The botanical restricted area Gailukalns (1,5 ha), which is unique for the eastern Latvia, is situated not far from Sarkani. Junipers are growing in dense growths there.

The most important natural resource is the gravel-sand-pit "Deksni". To the south-east of Lendzi, Sarkani is situated at the picturesque Cirma lake. This village (Sarkani = "red" in English) got its name because of the bloody battles between the Latgalls and German crusaders. In 1718 a wooden church was built on the castle mound. In 1860 a new stone church was completed. The church is famous for the painting of Virgin Maria that has attracted many Catholics from time immemorial. At the Whitsuntide, the most important festival in the Sarkani church, the pilgrims from Ludza, Rezekne, Karsava and Merdzene streamed to Sarkani. The pilgrims usually covered the distance (about a half of kilometre) from the crucifix to the church on their knees. The government of the tsar did not like this tradition and prohibited it, but nevertheless, even today, there is a tradition of going on one's knees around the church. There is a legend about the painting of Virgin Maria. In ancient days, a large, old oak tree was growing on the castle mound. The painting was found one morning in its branches. The people prayed at the picture and started to build the church there.

Tourists can put up at the vocational cottage "Ceplisi" in the summer (phone +371 4656303).

Vasilijs Zalužinskis ar pašgatavotu kuļmašīnu
Vasilijs Zalužinskis with self-made threshing-machine

Sarkaņu Romas katoļu baznīca Sarkani Catholic church

Baznīca / Church

Lauku mājas "Ceplisi" / Country home "Ceplisi"

Gailukalna botāniskais liegums / Botanical restricted area Gailukalns

Keramīņu Voguļu darbnīca / Voguli's ceramic studio

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 7029,8 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi –162,1 ha, meži – 2384,0 ha, l/s izmantojamā zeme – 3396,5 ha.

Veremu pagasts atrodas Rēzeknes rajona centrālajā daļā. Dienvidos tas robežojas ar Rēzeknes pilsētu. Pagasta teritoriju šķērso valsts nozīmes dzelzceļa līnijas Rīga–Maskava, Daugavpils–Sanktpēterburga un automaģistrāles Rīga–Maskava, Sanktpēterburga–Varšava. Veremu pagasta administratīvais centrs Sondori atrodas 7 km attālumā no Rēzeknes.

Iedzīvotāji: 1820

Pagasta teritorijā atrodas 3 mācību iestādes: Veremu pamatskola, Makašānu amatu vidusskola un Adamovas sanatorijas internātskola bērniem ar psihoneiroloģiskām slimībām. Makašānu amatu vidusskola 1996. gadā nosvinēja savu simts gadu jubileju. 174 skolēni no dažādiem Latvijas novadiem līdztekus vidusskolas programmai apgūst arī dažādus amatus. Amatu vidusskolu vada enerģiskā skolas direktore Lūcija Rancāne, kā slavenākos amatu mācību priekšmetu skolotājus ir jāmin kokačelnieku Antonu Rancānu un gleznotāju Gundegu Rancāni.

1998. gada septembrī tika atklāts Veremu pagasta kultūras nams. Nepilna gada laikā izveidojās 8 pašdarbības kolektīvi, kuros darbojas 93 pagasta iedzīvotāji. Pašdarbības kolektīvi aktīvi piedalās ne tikai pagasta, bet arī rajona un novada kultūras pasākumos.

Pagasta iedzīvotāju pamatnodarbošanās ir lauksaimnieciskās produkcijas ražošana. Pagastā reģistrētas 116 zemnieku saimniecības, 610 piemājas saimniecības un 30 uzņēmējdarbības, kuras nodarbina apmēram 200 cilvēkus. Aktīvākie uzņēmumi: a/s "Hanzas maiznīca Rēzeknes filiāle", "Latvijas keramikas" Tumužu cehs, a/s "Ceļi un tilti" Burzovas cehs (asfalta segums), SIA "Latgalia" (celtniecība).

Tūrisma objekti

Veremu pagasta teritorijā atrodas vairāki īpaši aizsargājami dabas objekti: dabas parks "Adamovas ezers", Purmaļu laukakmens, kas ir viens no lielākajiem Latgalē, Labvāržu parks, Labvāržu laukakmens. Gribuļu sādžā 35 m virs apkārtnes izceļas Gribuļu pilskalns. Pilskalna izmantošana datējama ar m.ē. l. g. tūkst.

3 km no Sondoriem uz ziemeļaustrumiem atrodas Labvāržu muiža. No muižas apbūves ēkām ir saglabājusies 19. gs. vidū eklektiska stilā celtā kungu māja, kas piederējusi ievērojamu kultūras darbinieku, muižnieku Žemčužņikovu–Voščiņinu dzimtai. Tā ir vienstāva mūra ēka ar divstāvu šķērszelmeņu izbūvēm garenfasādēm un divām koka terasēm. Galvenā ieeja akcentēta ar ažu koka lievenīti. Daļēji atjaunots unikālais 19. gs. 70. gadu regulāra plānojuma parks ar vairāk kā 15 eksotisko augu sugām. Parks ierīkots uz kontrastainā reljefa terasēm.

Tūristi vasaras sezonā var apmesties lauku mājās "Azarkrosts" (tel. +371 4697419), Adamovas skolas internātā (tel. +371 4697383), Makašānu amatu vidusskolas dienesta viesnīcā (tel. +371 4697310).

Veremi civil parish

Territory: 7029.8 ha. **Including:** waters – 162.1 ha, forests – 2380.0 ha, agricultural land – 3396.5 ha. **Inhabitants:** 1820. **Contact phone:** +371 4697222, 4697287.

The Veremi civil parish is situated in the central part of Rezekne district. The railway lines Riga–Moscow and Daugavpils–St. Petersburg and the highways Riga–Moscow and St. Petersburg–Warsaw cross the territory of the civil parish. The administrative centre of the Veremi civil parish, Sondori, is located 7 km from Rezekne.

The main occupation of the inhabitants is agricultural production. 116 farms, 610 small farms and 30 enterprises that employ 200 people are registered in the civil parish. The largest enterprises are Rezekne branch of the stock company "Hanza bakery", Tumuzi shop of "Latvia ceramics", Burzovas shop of the stock company "Roads and bridges" (asphalt), "Latgalia" Ltd. (building).

There are 3 educational establishments in the civil parish: Veremi Primary School, Makasani Craft School, and Adamova Sanatorium Boarding School for children with psycho-neurological diseases. The Makasani Craft School celebrated its 100 years' anniversary in 1996. Pupils from different regions of Latvia master different crafts in addition to the general curriculum of the secondary school. The famous wood-carver Antons Rancans and prominent painter Gundega Rancane are employed as teachers in this school.

In September of 1998, the Veremi palace of culture was opened. About 93 inhabitants of the civil parish are acting in 8 amateur groups, which take an active part not only in the culture activities of the civil parish, but also of the district and the region.

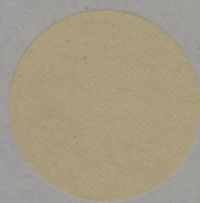
There are several especially protected natural objects in the territory of the civil parish: nature park "Adamova lake", the Purnali boulder, which is one of the largest boulders in Latgale region, the Labvarzi park, the Labvarzi boulder. In the village of Gribuli, the Gribuli castle mound rises about 35 m above the surroundings. The Gribuli castle mound was inhabited in the first millennium AD.

The Labvarzi estate is situated 3 km to the Northeast Sondori. Only the manor house of landlords remains from the whole complex of estate buildings. The manor house was built in the middle of the 19th century in Eclecticism style. It belonged to the families of landlords and remarkable culture persons Zemcuznikovi–Vosciniņi. The manor house is one-floor building with a two storey cross-pediment in the longitudinal facades and two wooden terraces. The main entrance is accented with an open work porch. Around the house, there is a partially renovated, unique park (1870s) of regular planning with more than 15 species of exotic plants, arranged on the terraces of the contrasting relief.

Tourists can stay at the vacation cottage "Azarkrosts" (phone: +371 4697419), the hostel of Makasani Craft School (phone: +371 4697310) or the hostel of Adamova Sanatorium Boarding school (phone: +371 4697383).

ALL ROADS LEAD TO

AUDRIŅU PAGASTS
DRICĀŅU PAGASTS
STRŪŽĀNU PAGASTS
NAUTRĒŅU PAGASTS
GAIGALAVAS PAGASTS
NAGĻU PAGASTS

Platība: 6689,6 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 98,9 ha, meži – 1671,9 ha, l/s izmantojamā zeme – 4174,9 ha.

Audriņu pagasts atrodas Rēzeknes rajona centrā – 12 km uz ziemeļiem no Rēzeknes pilsētas. Pagastu šķērso starptautiskas nozīmes autoceļš Rīga–Maskava un republikas nozīmes autoceļi: Rēzekne–Gulbene, Kaulāči–Sakstagals.

Ceturto daļu no pagasta teritorijas aizņem meži. Visvairāk izplatītās koku sugas mežos ir priedes un egles. Pagasta teritorijā atrodas divi ezeri – Puderovas un Vusaru.

Iedzīvotāji: 1246

Audriņu ciematā dzīvo 539 iedzīvotāji. No visiem pagasta iedzīvotājiem 72% ir krievi. Pagasta teritorijā – 44 sādžas.

Audriņu pagastā ir dzimusi izglītības darbiniece Varērija Seile, kurai Seiļu sādžas centrā ir uzstādīts pieminēklis.

Vēsturiski Audriņu pagastā lauksaimniecība ir svarīgākā nozare, lauksaimniecībā izmantojamā zeme piemērota graudaugu un tehnisko kultūru audzēšanai. Arī mežizstrāde un kokapstrāde ir nozīmīgas nozares.

Audriņu pagasta Filkinas sādžā atrodas firmas “Paritet” kokapstrādes cehs, kas ražo zāģmateriālus eksportam, Audriņu ciematā atrodas firmas “Divi” degvielas uzpildes stacija, Greivulu sādžā – ūdensvadu un kanalizācijas sistēmu pārvalde. Pagasta teritorijā darbojas seši tirdzniecības uzņēmumi, no kuriem četri izvietoti Audriņu ciematā (tai skaitā divas kafejnīcas).

Pagastā darbojas 53 zemnieku saimniecības, bet tikai 7 no tām ražo produkciju tirgus vajadzībām.

Pagastā ir Audriņu vidusskola, kultūras nams un bibliotēka.

Pagasta teritorijā, 8 km attālumā no rajona centra Rēzeknes, atrodas lidlauks, kura skrejceļa garums ir 1300 m. Perspektīvā to varētu pagarināt līdz 1800 m. Blakus lidlaukam atrodas neliela lidosta, kas ir pieslēgta elektrotīkliem, telefona tīkliem, lokālam ūdensvadam un kanalizācijai. Regulāriem lidojumiem lidlauks pašreiz netiek izmantots un ir atdots apsaimniekošanai Latvijas valsts zemessardzei.

Pagasta ambulance 1998. gadā piedalījās PHARE programmas konkursā “Primārās veselības aprūpes tālākā attīstība un stiprināšana Latvijā” un par PHARE līdzekļiem saņēms jaunu aprīkojumu.

Tūrisma objekti

Audriņu pagasta vēsture ir saistīta ar sāpīgu faktu: Otrā pasaules kara gados Audriņu ciemats tika nodedzināts un 30 Audriņu ciemata vīrieši tika publiski nošauti Rēzeknē tirgus laukumā. Ciemata centrā ir uzstādīts pieminēklis traģiskajā notikumā bojāgājušajiem.

Vietējās nozīmes arhitektūras pieminēklis ir Puderovas vecticībnieku lūgšanu nams.

Audrini civil parish

Territory: 6689,6 ha. **Including:** waters – 98,9 ha, forests – 1671,9 ha, agricultural land – 4174,9 ha. **Population:** 1246. **Contact phone:** +371 4696367, 4696343.

The Audrini civil parish is situated in the central part of Rezekne district, 12 km to the north of Rezekne. The highway Riga–Moscow and the motorway Rezekne–Gulbene, Kaulaci–Sakstagals cross the civil parish.

There are 44 settlements in the territory of the civil parish. Audrini with 539 inhabitants is the largest of them. 72% of all inhabitants are Russian.

Agriculture is the most important occupation in the civil parish. Agricultural land is suitable for cultivation of cereal and technical crops. The wood industry and the woodworking are other important occupations.

The woodworking shop "Paritet" in the village of Filkin produces sewn timber for export. The petrol station "Divi" is situated in Audrini. The office of water supply and sewerage system administration is located in the village of Greivuli.

53 farms are registered in the civil parish, but only 7 of them produce for the market.

The ambulance of the Audrini civil parish won the competition "The development of the primary health care in Latvia" of the PHARE program and received new equipment.

In the territory of the civil parish, 8 km from Rezekne, there is an airfield. Its runway is 1300 m long. In the future it could be lengthened to 1800 m. A little airport, which is connected to electrical transmissions–network, telephone network, local water main and sewerage system, is located near the airfield. The airfield is not used for regular flights and is under the management of Latvia sate home guards now.

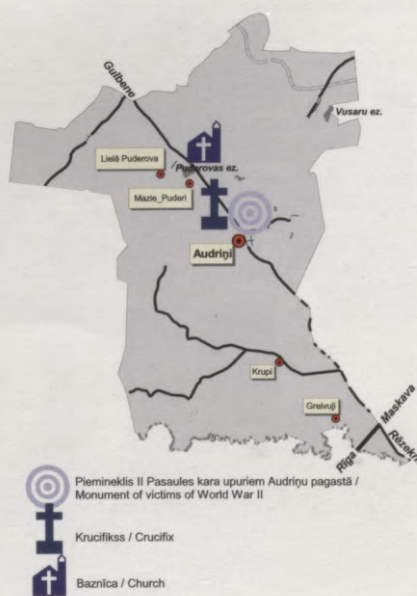
The forests occupy one fourth of the territory of the civil parish. The most widespread species of trees are pines and firs. Lake Puderova and Lake Vusaru are situated in the civil parish.

The history of the Audrini civil parish is significant because during the years of World War II, the village of Audrini was burnt down, and 30 its male inhabitants were shot in the market place in Rezekne. A monument is erected in remembrance of inhabitants of Audrini killed in World War II.

The education official Valerija Seile is born in the Audrini civil parish. The monument in her honour is erected in the village of Seili.

*Piemineklis Otrā pasaules kara traģiskajiem notikumiem
Monument of inhabitants of Audrini killed in Word War II*

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 10328,3 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 154,6 ha, meži – 2538,8 ha, l/s izmantojamā zeme – 6301,4 ha.

Dricāni – viens no lielākajiem pagastiem Latgalē. Tas atrodas 20 km attālumā no Rēzeknes.

Dricāni ir sena apdzīvota vieta. Vietvārds varētu būt cēlies no latgaļu vārdiem “driči” – griķi vai “dricināt” – tricināt. Dricānu apvidū latgaļi ir iespiedušies somugru apdzīvotās vietās, par ko liecina saglabājušies Taunogas, Estu, Igaunu, Lempu, Poiku sādžu vietvārdi. Īpatnējus latgaliskus vietu nosaukumus ir saņēmuši Kaulāči, Krusti, Oziniki, Raibī, Smuti. Pirmo reizi dokumentos Dricāni minēti 1568. gadā, kad tie nonāca muižnieku Riku īpašumā. 19. gs. sākās baronu Manteifeļu valdīšana, bet pēdējie muižas īpašnieki bija baroni Līveni. 1802. gadā tika uzcelta muižas mūra ēka, kurā brīvvalsts laikā atradās skola. 18. gs. 50.–70. gados bernardiņu mūki uzcēla koka baznīcu Dricānos. 1859. gadā tika iesvētīta jaunā mūra baznīca Dricānos sv. Sīmaņa un Jūdas godam. Skuškovas un Cegļineicas sādžās atrodas augstas kvalitātes māla atradnes, kuras būtu izmantojamas ķieģeļu ražošanā.

Iedzīvotāji: 1297

Ievērojamāko personību skaitā, kas dzimušas Dricānu pagastā vai draudzē, jāmin barons Gustavs Manteifelis – pirmā latgaļu kalendāra izdevējs, kura pēdējā atdusas vieta ir Dricānu baznīcas dārzs, vēsturnieks B. Brežgo, grāmatizdevējs V. Lōcis, kordirģents S. Broks, filozofe S. Lasmane, grāmatizdevējs, viens no pirmajiem Trijzvaigžņu ordeņa kavalieriem J. Elksnis, valodniece A. Vulāne, skolotājs un komponists A. Matvejāns. Daļu savas dzīves Dricānu pagastā aizvadījis dzejnieks un filozofs R. Mūks, keramiķis M. Kronis, filoloģijas zinātņu doktore S. Kalvāne.

Galvenā pagasta iedzīvotāju nodarbošanās – lauksaimniecība.

Pirmā skola Dricānos uzsāka savu darbību 1897. gadā. Pēckara periodā uzceltajā ēkā 1955. gadā tika svinēts pirmais vidusskolas izlaidums.

Pagastā tiek rūpīgi koptas mākslinieciskās pašdarbības tradīcijas: darbojas teātri, ansambli, kapelas, deju kolektīvi. Pagasta koris “Vālodzīte” – visu pēckara Dziesmu svētku dalībnieks – diriģenta Antona Matvejāna vadībā 1999. gadā svinēja savas pastāvēšanas 40. gadadienu.

Tūrisma objekti

Ievērojamākie dabas pieminekļi – dižkoki Taunogas muižas parkā, Raibūs priede, skolas un Zuiču liepas, Taunogas akmens, Putrānu kalni, Sološnieku ezers; arheoloģiskie pieminekļi – Kakarvišu, Raibūs, Zuiču, Kūzmu, Apšīniku, Lempu senkapi, Kakarvišu un Pilcenes pilskalni, Češļu, Akmistojā, Krācītes seno latgaļu kulta vietas; arhitektūras pieminekļi – Pilcenes baznīca, kas celta 1670. gadā un ir vecākā koka baznīca Latgalē, un Dricānu katoļu baznīca, kas ir slavēta ar greznajiem gotiskā stila altāriem, kurus veidojis kāds kokgriezējs no Lietuvas, Riku–Manteifeļu muižu saimniecības ēku paliekas, Drebeinieku krucifikss; kultūrvēsturiskie pieminekļi – kapa pieminekļi V. Lōcim, G. Manteifelim, I. Kalvišai, piemiņas zīme J. Trūpam, pieminekļi visu okupāciju upuriem, pieminekļi B. Brežgo, piemiņas vieta Saukavišos 1945. gada represiju upuriem.

Koris “Vālodzīte” Choir “Valodzīte”

Dricani civil parish

Territory: 10328.3 ha. **Including:** waters – 154.6 ha, forests – 2538.8 ha, agricultural land – 6301.4 ha. **Population:** 1297. **Contact phone:** +371 4659284.

The Dricani civil parish is one of the biggest civil parishes in Latgale region. It is located 20 km from Rezekne.

The main occupation of the inhabitants of the civil parish is agriculture.

In Suskova and Ceglineica villages there are high quality clay deposits that could be used for the production of bricks.

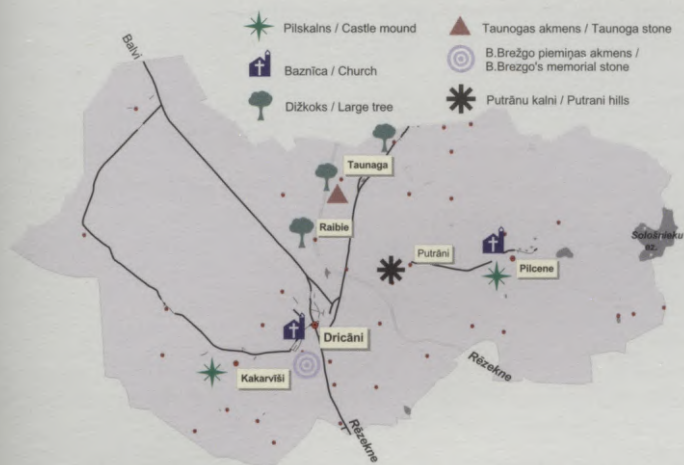
In the Dricani civil parish are born such famous people as publisher of the first calendar in the Latgalian language Gustavs Manteifelis (buried in the garden of the Dricani church), historian B. Brezgo, publisher V. Locis, choir master S. Broka, teacher and composer A. Matvejans. Poet and philosopher R. Muks, ceramist M. Kronis, Doktor of Philology S. Kalvane have spent a part of their lives in this parish.

The first school in Dricani was established in 1897. In 1955 first pupils graduated from it.

The inhabitants of the Dricani civil parish take part in amateur art activities: a theatre, an ensemble, a band, and a dance group. In 1999 the choir "Valodzite" (conductor Antons Matvejans) celebrated its 40th anniversary.

Dricani is an old settlement. The toponym Dricani may originate from the Latgalian words "drici" (buckwheat) or "dricinat" (to shake). The toponyms, like Taunogas, Esti, Igaini, Lempi, Poiki, testifies that Latgalian have squeezed in territory that was inhabited by Finn-Ugre. Such villages as Kaulaci, Krusti, Oziniki, Raibi, Smuti have got in their turn specific Latgalian place-names. Dricani was mentioned for the first time in the historical documents in 1568 when it became the property of landlords Riks. In the 19th century the barons Manteifelis ruled over this area, but the barons Liveni were the last owners of the Dricani estate. Landlord's stone living house was built in 1802. During the first independence period of the Latvia state, a school were opened there. In 1870s Bernardine monks built wooden church in Dricani. The stone church in Dricani was consecrated in 1859. This Romanic style church is famous for magnificent Gothic style altars that were made by a wood carver from Lithuania.

The most interesting natural monuments are the large trees in the park of the Taunoga estate, the Raibi pine tree, the school and Zuici lime trees, the Taunoga stone, the Putrani hills, the Solosnieki lake; the most remarkable archaeological monuments: ancient burial grounds of Kakarvisi, Raibie, Zuici, Kuzmi, Apsiniki, Lempi, castle mounds of Kakarvisi and Pilocene, ancient Latgalian cult-places of Cesli, Akmistoja, Krace; the most significant architectural monuments: the Pilocene Catholic church, built in 1670, and the Dricani Catholic church, ruins of the Riki-Mantiefels estate buildings, the Drebeinieki crucifix; the historical monuments: the tombstones of V. Locis, G. Manteifelis, I. Kalvisa, the memory sign of J. Trups, the monument of the victims of all occupations, the monument of B. Brezgo, the memory place of the reprisal victims of 1945.

Pilcenes Romas katoļu baznīca Pilocene Catholic church

Platība: 3781,2 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 15,6 ha, meži – 555,4 ha, l/s izmantojamā zeme – 464 ha.

Strūžānu pagasts atrodas Rēzeknes rajona ziemeļaustrumos un robežojas ar Rēzeknes rajona Gaigalavas, Dricānu un Nautrēnu pagastiem. Attālums no pagasta līdz rajona centram ir 23 km.

Pagasta teritorijā bez Strūžānu ciemata, kas ir administratīvais centrs, vēl ir piecas sādžas.

Pagasts ir bagāts ar zemā tipa purva kūdru – 963 ha platībā. Kūdras krājumu atlikums uz 01.01.1999. bija 418 000 t. 1999. gada sezonā a/s “Strūžānu kūdras fabrika” ieguva 24 000 t kūdras.

Strūžānu purvi ar bagātīgajām dzērveņu ražām rudenos vilina ogotājus no tuvas un tālas apkārtnes. Arī mednieki ir iecienījuši šo pusi, kurā sastopami brieži, aļņi, mežacūkas un vilki.

Iedzīvotāji: 1089

Pagasta iedzīvotāju nacionālais sastāvs: 71% – latvieši, 25% – krievi, 4% – citas tautības.

No 574 darbaspējīgajiem pagasta iedzīvotājiem, 118 ir bezdarbnieka statuss.

Lielākais rūpnieciskais uzņēmums pagastā ir a/s “Strūžānu kūdras fabrika”, kas ir arī Rēzeknes rajonā lielākais kūdras ieguves un kūdras briķešu ražošanas uzņēmums. Paraleli pamatdarbībai uzņēmums ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju, ar kuru tiek nodrošināti Strūžānu ciemata iedzīvotāji. “Strūžānu kūdras fabrika” nodarbina 162 iedzīvotājus.

Ievērojamākie Strūžānu iedzīvotāji ir leģionārs Jevģēnijs Poļakovs un Otrā pasaules kara veterāni Ivans Abrosimovs un Staņislavs Klimats.

Pagastā atrodas Jaunstrūžānu pamatskola, pirmskolas iestāde, bērnudārzs “Zvaniņš”, kultūras nams, kurā darbojas bērnu deju kolektīvs, meiteņu instrumentālais ansamblis. Strūžānu ciemā izvietots rajona sociālās aprūpes pansionāts un poliklinika.

Struzani civil parish

Territory: 3781,2 ha. **Including:** waters – 15.6 ha, forests – 555.4 ha, agricultural land – 464 ha. **Inhabitants:** 1089. **Contact phone:** +371 4658367, 4658252.

The Struzani civil parish is situated in the north-eastern part of Rezekne district, and borders on the Gaigalava, Dricani and Nautreni civil parishes.

Struzani is the administrative centre of the civil parish. There are also 5 other villages in the territory of the civil parish.

118 of 574 working age inhabitants are unemployed.

71% of all inhabitants are Latvian, 25% are Russian, 4% are of other nationalities.

The most remarkable persons of the civil parish are legionnaire Jevgenijs Polakovs and veterans of World War II Ivans Abrosimovs and Stanislavs Klimats.

The civil parish is rich in peat (at the beginning of 1999 – reserves of 418000 t). The marshes occupy 963 ha of the common territory. In 1999, the stock company "Struzani peat factory" mined 24000 t of peat.

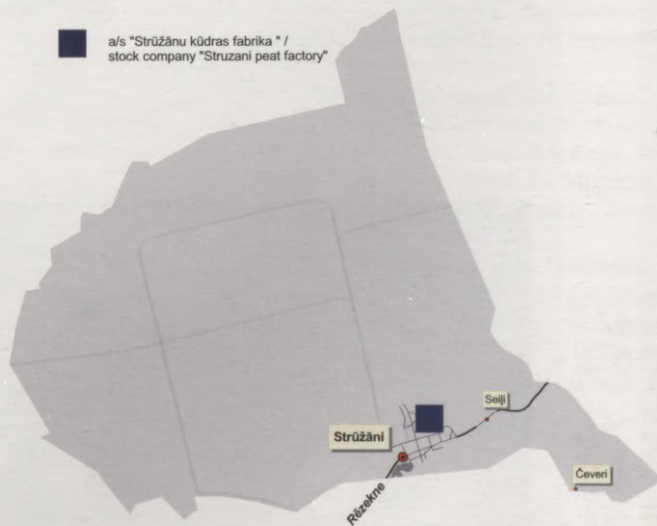
The stock company "Struzani peat factory" is the biggest peat mining and peat brick production enterprise in Rezekne district. The company also produces electricity and supplies the inhabitants of Struzani with the thermal energy. It employs 162 inhabitants of the civil parish.

The marshes of the Struzani civil parish tempt berry-pickers in autumn because of the rich harvests of cranberries. Hunters like this vicinity because of deer, elks, wild boars, and wolves.

There is a primary school, a kindergarten, a palace of culture, a health centre and a senior citizens' home.

■ a/s "Strūžānu kūdras fabrika" /
stock company "Struzani peat factory"

**STRŪŽĀNU
KŪDRAS FABRIKA**

Kūdra, kurināmā un sūnu (pakaišu),
kūdras kurināmais

STRŪŽĀNI, RĒZEKNES RAJ., LV - 4643
Tel: +371 - 4658220 Tel/Fax: +371 - 4624084

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 15689,9 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 50 ha, meži – 2310 ha, l/s izmantojamā zeme – 10790 ha.

Nautrēnu pagasts atrodas Latgales ziemeļaustrumos, tas robežojas ar Ludzas un Balvu rajonu. Attālums no pagasta centra līdz Rēzeknei ir 28 km.

1999. gada 1. septembrī Nautrēnu pagasts mainīja savas administratīvās robežas un tika iekļauts Rēzeknes rajona sastāvā.

Nautrēnu pagastā sastopami dažādi derīgie izrakteņi: laukakmens, smilts, grants, māls, dolomīts, kaļķakmens, kūdra. Nautrēnu pagasts ietilpst Ičas upes baseinā. Pagastā atrodas Pujatu un Mozezers, mākslīgā ūdenskrātuve – Pilskalna ezers, saglabājušies daži dzirnavu dīķi, mākslīgie ūdenskritumi. Pagasts ir bagāts ar purviem (lielākie – Salas, Peikstuļnicas–Salas, Salenieku–Briežlauku).

Iedzīvotāji: 1658

Pagastā no visiem darba spējīgiem iedzīvotājiem 78% ir ekonomiski aktīvie iedzīvotāji. Nacionālais sastāvs pagastā: 97% latvieši, 2% krievi, 1% citas tautības.

Nautrēnu pagastā ir 85 ciemi, lielākais no tiem ir pagasta administratīvais centrs Rogovka, kurā dzīvo 20% no pagasta iedzīvotāju kopskaita.

No Nautrēnu pagasta cēlušies tādi ievērojami cilvēki kā dzejnieks, zemnieku tiesību aizstāvis Pīters Migliniķis, tautas dziesminieks Andrivs Jurdžs, Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris, rakstnieks, grāmatu izdevējs Jānis Cibuļskis, rakstnieki D. Mūrnieks, Fr. Kemps u.c., dzejnieki P. Jurciņš, A. Kūkojs, A. Rancāne, katoļu baznīcas arhibīskaps, metropolīts J. Pujāts un daudzi citi.

Pagastā ir reģistrēta 51 zemnieku saimniecība, paju sabiedrība "Nautrēni", divas kooperatīvās sabiedrības, darbojas veikali un kafejnīca, privātā frizētava, šūšanas ateljē un aptieka.

Nautrēnu pagastā ir viena skola – Nautrēnu vidusskola, kuras paspārnē darbojas arī J. Soikāna Ludzas mākslas skolas filiāle. Pagastā rit aktīva sporta un kultūras dzīve: darbojas etnogrāfiskais ansamblis, sieviešu kamerkoris, skolotāju ansamblis, estrādes ansamblis, divi dramatiskie kolektīvi, jauniešu tautas deju kolektīvs.

Tūrisma objekti

Pagasts ir bagāts ar gleznainām ainavām un interesantiem objektiem: "Velna pēdas", "Latgales Staburags", avoti, Zalmuižas parks, dzirnavas, Nautrēnu skolas parks, Miglinieku ozoliņi, Opīņu pilskalns, Rogovkas baznīca, vairāki senkapi.

Nautrēnu pagasta Miglinieku ciemā ir izveidots piemiņas ansamblis Miglinieku dzimtai, Korkliniku ciemā ir Andriava Jurdža piemiņas vieta, Livziniku ciemā ir piemiņas zīmes bīskapam, valstsvīram, visu brīvās Latvijas Saeimu deputātam, LR prezidenta vietas izpildītājam ārzemēs Jāzepam Rancānam un 4. Saeimas deputātam un kādreizējam Satiksmes ministram Antonam Rancānam.

Kalējs Jānis Lupka Smith Janis Lupka

Nautreni civil parish

Territory: 15689.9 ha. **Including:** waters – 50 ha, forests – 2310 ha, agricultural land – 10790 ha. **Population:** 1658. **Contact phone:** +371 5736835.

The Nautreni civil parish is situated in the north-eastern part of Latgale region, 28 km from Rezekne. Before the civil parish was annexed to Rezekne district in September 1, 1999, it was part of Ludza district.

In the civil parish there are 85 villages. The biggest of them is the administrative centre of the Nautreni civil parish, Rogovka, where 20% of all inhabitants are living. The national structure of the civil parish is the following: 97% – Latvians, 2% – Russians, 1% – other nationalities. 78% of the working age inhabitants are economically active.

Such famous people as poet, defender of peasants' rights Peteris Migliniks, national singer Andrivs Jurdzs, writer, publisher and holder of the Three Stars Order Janis Cibulskis, writers D. Murnieks, Fr. Kempis, poets P. Jurcins, A. Kukojs, A. Rancane, and archbishop and metropolitan J. Pujats come from the Nautreni civil parish.

There are 51 farms, the share company "Nautreni", two co-operative societies, several shops, a cafe, a hairdressing saloon, a pharmacy, and a sewing-shop in the Nautreni civil parish.

The pupils of the civil parish attend Nautreni secondary school and the branch of Ludza art school.

The sport and culture life of the Nautreni civil parish is active and interesting. There is an ensemble, two drama societies, a folk-dance group, a women chamber choir, an ethnographical group, and a teachers ensemble.

The civil parish is rich in sand, gravel, clay, dolomite, limestone, peat, and boulders. There is Lake Pujati and Lake Mozers, the Pilskalna artificial reservoir, several ponds of water-mills and artificial waterfalls. The Ica river is flowing through the scenic terrain. There are several swamps in the territory of the Nautreni civil parish that are stretching from Dricani to Karsava. The swamps of Sala, Peikstulnīca-Sala and Salenīeku-Briezlauks are the biggest of them.

Inhabitants of the civil parish are proud of the picturesque landscape, and interesting archaeological and architectural objects of local interest: "Devils feet", "Staburags of Latgale", several springs, the Zalmuza park and mill, the park of Nautreni school, the Miglinieki oak-grove, the Opinki castle – mound, the Rogovka catholic church, and several burial-grounds.

In the village of Miglinieki, there is the monument of the Miglinieki; in the village of Korklinieki there is the memory place of Andrivs Jurdzs; in the village of Livzinieki there are memory signs of bishop, statesman, deputy, representative of president of Republic of Latvia abroad Jazeps Rancans, and the deputy of the 4th Saeima and Communication Minister Antons Rancans.

Krucifikss Miglinieku ciemā Crucifix in the village of Miglinieki

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 19263,4 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 1276,8 ha, meži – 6790,1 ha, l/s izmantojamā zeme – 6366,6 ha.

Gaigalavas pagasts atrodas Rēzeknes rajona ziemeļrietumu daļā. Gaigalavas pagasts robežojas ar Balvu rajonu un Madonas rajonu. Bikavas muižas nosaukums atrodams jau 17. gadsimta rakstos vēsturnieka E. Dunsdorfa grāmatā “Muižas”. Tagadējais ciemata un pagasta nosaukums, iespējams, cēlies no pagasta teritorijā sastopamajiem baltvēderaino kaiju-gaigalu bariem.

Gaigalavas pagasta meži ir bagāti ar sēnēm, ogām, bet purvi – ar dzērvenēm, lācēnēm. Gaigalavas parkā ir sastopamas retas koku sugas, aizsargājami augi. Pagasta teritorijā ir izvietots zooloģiskais liegums – Salas-Leigauņu purvs. Purvā ligzdo vairākas Sarkanajā grāmatā ierakstīto putnu sugas – zivjērgli, klinšu ērgli, medņi u.c.. Pagasta teritorijā atrodas 6 ezeri.

Iedzīvotāji: 1233

Pagasta teritorija ir sadalīta 48 sādžās, Gaigalavas ciematā dzīvo trešā daļa no pagasta iedzīvotājiem.

Gaigalavas pagastā dzimuši un dzīvojuši daudzi ievērojami cilvēki: rakstnieks Alberts Pleišs, dzejnieks Jānis Seiļš, izdevējs un žurnālists Pēteris Apšīnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri E. Jozāns, J. Spridzāns, prāvests un vairāku garīga satura grāmatu autors Alberts Šķirmunts u.c..

Pagastā ir izveidotas ap 120 zemnieku saimniecības. Mazākas vai lielākas, bet tās cenšas apsaimniekot savas zemes platības, dažas nodarbojas ar tirdzniecību, dažas – ar kokapstrādi, pāris – ar tūrisma infrastruktūras veidošanu.

Gaigalavas pagastā ir trīs mācību iestādes: bērnudārzs, Gaigalavas vidusskola un Strūžānu pamatskola. Strūžānu pamatskola atrodas gleznainās Maziņas upes krastā un ir viena no senākajām skolām Latgalē. Drīz apritēs 160 gadi kopš tās dibināšanas.

Gan pagasta administratīvajā centrā Gaigalavā, gan Vecstrūžānos ir bibliotēka un ambulance. Gaigalavas kultūras namā darbojas folkloras kopa, dramatiskie kolektīvi.

Pašvaldībā ir izstrādāts un īstenots projekts “Sociālās aprūpes centra izveide” ar Nodarbinātības valsts dienesta finansējumu un pašvaldības līdzfinansējumu. Tas laus pilnībā izveidot un nodrošināt veco ļaužu sociālo aprūpi. Projekta “Gaigalavas pagasta tūrisma infrastruktūras sakārtošana” finansēšanā un realizēšanā piedalās Reģionālais fonds, Gaigalavas pašvaldība un divas zemnieku saimniecības.

Tūrisma objekti

Bikavas katoļu baznīca ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Baznīca uzcelta 1825. gadā un rekonstruēta, piebūvējot torņus 1910. gadā. No 1892. līdz 1897. gadam Bikavas baznīcā strādājis bijušais lietuviešu virsnieks, prāvests Jānis Bubelis, kas bijis iemīlots zemnieku vidū, jo tiem daudz palīdzējis.

Bikavas Romas katoļu baznīca Bikova Catholic church

Gaigalava civil parish

Territory: 19263.4 ha. **Including:** waters – 1276.8 ha, forests – 6790.1 ha, agricultural land – 6366.6 ha. **Population:** 1233. **Contact phone:** +371 4620399, 4620397.

The Gaigalava civil parish is situated in the north-western part of Rezekne district. The Gaigalava civil parish borders on Balvi and Madona civil parishes. There are 48 settlements in the territory of the Gaigalava civil parish. One third of all inhabitants lives in the administrative centre of the civil parish – Gaigalava.

The name of the Bikova estate is mentioned in the 17th century in the book of the historian E. Dunsdorf "Country-estates". The name of the village of Gaigalava and the civil parish has originated from the flights of white bellied gulls and golden-eyes ("diver" means in Latvian "gaigala") that can be seen very often in the territory of the civil parish. Forests of the Gaigalava civil parish are rich in mushrooms, berries; swamps in cranberries and cloudberries. There is a zoological restricted area – the Sala-Liegauni swamp. Several species of birds that are in the Red Book, like capercaillies, golden eagles and fish eagles, nest in the Sala-Liegauni swamp. There are 6 lakes in the territory of the civil parish.

There are about 120 farms in the civil parish. Trade, woodworking and tourism industry are other developed branches.

There are 3 educational establishments in territory of the civil parish: a kindergarten, Struzani primary school, and Gaigalava secondary school. Struzani primary school, which is one of the oldest schools in Latgale, is located at the picturesque bank of the Mazica river. It was established about 160 years ago.

The civil parish stands out for its intense and interesting cultural and social life. There are drama societies and a folklore group.

The Gaigalava civil parish has worked out and realised the project "The establishment of social care centre". It will help to secure the social care of old people. Regional fund, the Gaigalava civil parish and two farms take part in realisation and financing of the project "Development of the tourism infrastructure of the Gaigalava civil parish".

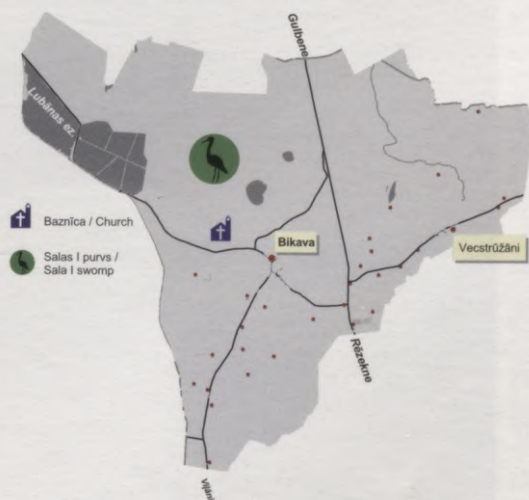
The Bikova Catholic church is an architecture monument of local significance. It was built in 1825 and reconstructed, adding two belfries, in 1910. Former Lithuanian officer, pries Janis Bubelis worked in the Bikavas church from 1892–1897. He was very beloved among the peasants and helped them considerably.

On the west from Bikava, at the bank of Lake Lubana, there is the Ideni castle mound. From the mound, there is a picturesque view toward Lake Lubana, surrounding marshy meadows and the Birzi, Bikavas and Borkovas churches.

Such remarkable people as writer Albert Pleiss, poet Janis Seils, publisher and correspondent Peteris Apsinieks, holders of the Three Stars Order E. Jozans and J. Spridzans, priest and the author of several church books Alberts Skimunts were born or have lived in the civil parish.

Gaigalavas vidusskola Gaigalavas secondary school

ALL ROADS LEAD TO

Platība: 13826,6 ha, **tajā skaitā:** ūdeņi – 6600,2 ha, meži – 2769,4 ha, l/s izmantojamā zeme – 1532,9 ha.

Naglu pagasts atrodas Rēzeknes rajona ziemeļrietumos un robežojas ar Gaigalavas, Rikavas un Dekšāru pagastiem, kā arī ar Madonas rajona Osupes un Barkavas pagastiem. Tuvākās lielākās apdzīvotās vietas ir Viļāni – 15 km, Varakļāni – 15 km, Gaigalava – 14 km, Rikava – 14 km. Tuvākā dzelzceļa stacija ir Viļānos – 15 km attālumā. Pagasta teritoriju šķērso 2. šķiras valsts autoceļi Varakļāni–Nagli–Žogoti un Nagli–Īdeņa.

Naglu pagasta teritorija izveidota, apvienojot Gaigalavas un Rikavas pagastu teritoriju attālāk esošās daļas. Liela nozīme Naglu pašvaldības izveidē bija Baltijā lielākās zivsaimniecības “Nagli” būvniecības periodam no 1962. līdz 1986. gadam.

Viena no lielākajām pagasta bagātībām ir dabas resursi. Pašvaldības ziemeļrietumu daļā atrodas Latvijas lielākais un zivsaimnieciski nozīmīgākais ezers – Lubāns (82 km²), no kura 42 km² ietilpst Naglu pagasta teritorijā.

Lielu pašvaldības teritorijas daļu aizņem īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Teirumniku purvā 141 ha platībā atrodas valsts nozīmes dzērvenāja liegums. Aptuveni 60% pagasta teritorijas klāj ūdeņi, tādēļ zivju resursi ir būtiski pagasta saimnieciskajā dzīvē. Tā kā lauksaimnieciski izmantojami ir tikai 11,5% pagasta zemju, lielākās zemnieku saimniecības nomā zemi kaimiņu pagastos.

Nelielais lauksaimniecībā izmantojamo zemju daudzums, lieli purvāji un ūdens resursi rada labvēlīgus apstākļus daudzu Rietumeiropas valstīs apdraudētu dzīvnieku sugu eksistencei. Bebri, ūdri, ūdeles, caunas, vilki, rubeņi, baltie un melnie stārķi, jūras kraukli, gulbji ir tikai ievērojamākie no pagastā sastopamajām dzīvnieku un putnu sugām. Pavasaros un rudenos Lubāns un zivju dīķi kalpo par apmešanās vietu pārlidotāju putnu kolonijām. Pagastā ir priekšnosacījumi ekotūrisma attīstībai.

Iedzīvotāji: 690

98% no pagasta iedzīvotājiem ir latvieši.

Ievērojamākie pagasta cilvēki ir priesteri S. Litaunieks, V. Litaunieks, izglītības darbinieks B. Roznajs, ārsti – J. Leimanis, J. Litaunieks, mikrobioloģe A. Rumba, skolotājs V. Mežulis, 7. Saeimas deputāts, mākslinieks – profesors O. Zvejsalnieks.

Galvenie uzņēmējdarbības virzieni pagastā ir zivsaimniecība, kokapstrāde un zvejniecība.

Pagasts plāno HES izbūvi uz Maltas ūdenskrātuves.

Pašvaldība ir iesaistījusies Lubāna mitraines izpētes projektā, kurš tiek veikts sadarbībā ar Japānas valdību, kā arī projektā “Zaļā Aiviekste”, kura mērķis ir saglabāt Aiviekstes upes baseina ekosistēmu. V/z “Nagli” realizē projektu Reģionālajā fondā.

Tūrisma objekti

Pagasta teritorijā atrodas Īdeņas pilskalns, no kura paveras lielisks skats uz Lubānas ezeru un apkārtnējiem klāņiem, Zvejsalas apmetne, Sulkas apmetne, kā arhitektūras mantojumu var minēt Naglu katoļu baznīcu un Īdeņas kapliču.

Nagli civil parish

Territory: 13826.6 ha. **Including:** waters – 6600.2 ha, forests – 2769.4 ha, agricultural land – 1532.9 ha. **Inhabitants:** 690. **Contact phone:** +371 4668423, 4668460.

The Nagli civil parish is situated in the north-western part of Rezekne district. The nearest biggest populated places are Vilani (15 km), Varaklani (15 km), Gaigalava (14 km), Rikava (14 km). The nearest railway station is Vilani (15 km). The territory of the civil parish is crossed by motorways Varaklani–Nagli–Zogoti, and Nagli–Idena.

The Nagli civil parish was established in the result of the unification of the farther situated parts of the Gaigalava and Rikava civil parishes. The building of one of the largest fish farming enterprises in the Baltic states, "Nagli" (1962–1986), also has a great influence in the forming of the civil parish.

98 % of all inhabitants are Latvian.

The main industries are woodworking, fishery, and fish-farming. The civil parish plans to build a hydroelectric power station on the Malta river.

The Nagli civil parish is rich in nature resources. 4200 ha of the largest and most significant lake in Latvia for the fishing industry, Lake Lubana, are situated in the north-western part of the civil parish.

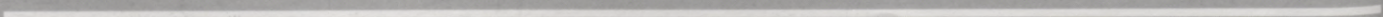
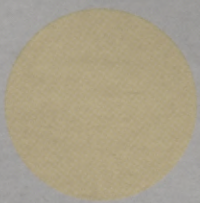
Protected natural reserves occupy a great part of the common territory of the civil parish. For example, there is a cranberry restricted area of state significance with an area of 141 ha in the Teirumnieki swamp. About 60 % of the territory are covered by waters. Therefore, fish resources have an essential meaning for the economical life of the civil parish. Since only 11.5 % of the territory can be used for the agriculture, the largest farms hire agricultural land in the neighbouring civil parishes.

The small percentage of the agricultural land, great swamps and water resources cause good conditions for the existence of such species that are endangered in the Western Europe. Beavers, otters, turtle-doves, pine-martens, wolves, heath-cocks, black and white storks, cormorants and swans are the most remarkable species of the animals and birds. Lake Lubana and fish ponds are resting places for the colonies of the migratory birds in autumns and springs. There are good preconditions for the development of the ecotourism.

The civil parish takes part in the Lubana wetland study project that is performed in co-operation with the government of Japan, and in the project "Green Aiviekste". The aim of the project "Green Aiviekste" is to retain the ecosystem of the Aiviekste river.

The Ideni castle mound, the Zvejsala and Sulkas ancient settlements, the Nagli church and the Idena chapel are the most significant archaeological and architectural monuments of the civil parish.

RĒZEKNES PILSĒTA

Platība: 1749 ha

Rēzekne ir republikas nozīmes pilsēta un vienlaicīgi Rēzeknes administratīvā rajona centrs. Tā atrodas Latvijas austrumu daļā – Latgales novada centrā, divu starptautisku transporta maģistrāļu un dzelzceļa līniju Sanktpēterburga–Varšava un Rīga–Maskava krustojumā. Rēzekne ir pilsēta uz 7 pakalniem, kurai cauri plūst Rēzeknes upe. Pilsētas rota ir arī Kovšu ezers, apzaļumotie pilsētas pakalni, parki un meži.

Iedzīvotāji: 41069

Rēzekne ir starpkultūru saskarsmes pilsēta. Vēsturiski te izveidojies daudz nacionāls iedzīvotāju sastāvs. No pilsētas iedzīvotājiem 39,5% ir latvieši, 53,9% – krievi, 2,5% – poli, 4,2% – citas tautības.

Rēzeknē darbojas 8 vispārīgizglītojošās skolas, tai skaitā poļu skola, 2 arodskolas, komercskola, mākslas un mūzikas koledža, ģimnāzija. 1993. gadā tika nodibināta Rēzeknes Augstskola, kurā ir Humanitārā, Ekonomikas, Inženieru un Pedagoģijas fakultāte.

Rosīga un daudzveidīga ir pilsētas kultūras dzīve. Rēzekni pazīst kā Latgales TV mūzikas festivālu un sporta deju sacensību vietu. Pilsētā notiek dziesmu svētki, mākslas un dzejas dienas. Vasaras saulgriežos tiek rīkots festivāls “Dziedošie Jāni”, bet katra gada pēdējā septembra svētdienā – mākslas darinājumu gadatirgus. Eiropas kultūras mantojuma dienu ietvaros septembrī tiek svinēti Pilsētas svētki Latgales ielā, kur uzstājas pilsētas mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi un vieskolektīvi, tiek organizēti tirdziņi.

Pilsētā ir 2 kultūras nami un 4 bibliotēkas. Kopš 1959. gada skatītājus pulcina Rēzeknes Tautas teātris, darbojas studijteātris “Joriks”, kas izveidots uz krievu Tautas teātra bāzes. Plašu skanējumu guvuši jauktie kori “Ezerzeme”, “Sonitum”, sieviešu koris “Medicus”, vīru koris “Olūts”, kamerkoris “Austrenis”, deju kopas “Dzīga” un “Vadži”, profesionālais pušamo instrumentu orķestris “Rēzekne”.

Rēzeknē darbojas vairāki Latvijā pazīstami mākslinieki un keramiķi: O. Zvejsalnieks, A. Rancāns, H. Svilāne-Kuzmina, L. Vincevičs, A. Ušpelis.

Rēzeknē dominē daudznozaru tautsaimniecība – rūpniecība, transports, tirdzniecība u.c. Lielākie rūpniecības uzņēmumi ir a/s “Rebir” (elektroinstrumenti, rokas celtniecības instrumenti, plastmasas izstrādājumi), a/s “Rēzeknes piena konservu kombināts” (piena konservi, saldējums, sviests), SIA “Rēzeknes maiznieks” (maize, konditorejas izstrādājumi), SIA “Hanzas maiznīca” Rēzeknes filiāle (maize, konditorejas izstrādājumi), SIA “Rēzeknes meža rūpniecības sabiedrība” (mežizstrāde, kokapstrāde), SIA “Kolons” (celtniecības darbi), SIA “Ceļi un tilti” (tiltu un ceļu būve). Nemot vērā pilsētas ģeogrāfisko izvietojumu un ekonomisko potenciālu, ir pieņemts likums “Par Rēzeknes speciālo ekonomisko zonu”.

Rēzeknei ir trīs sadraudzības pilsētas. Ar Arendāli (Norvēģija) Rēzekne sadarbojas izglītības, kultūras, sociālās un veselības aprūpes jomā, ar Vitebsku (Baltkrievija) – kultūras un ekonomikas jomā, ar Čenstohovu (Polija) – izglītības jomā.

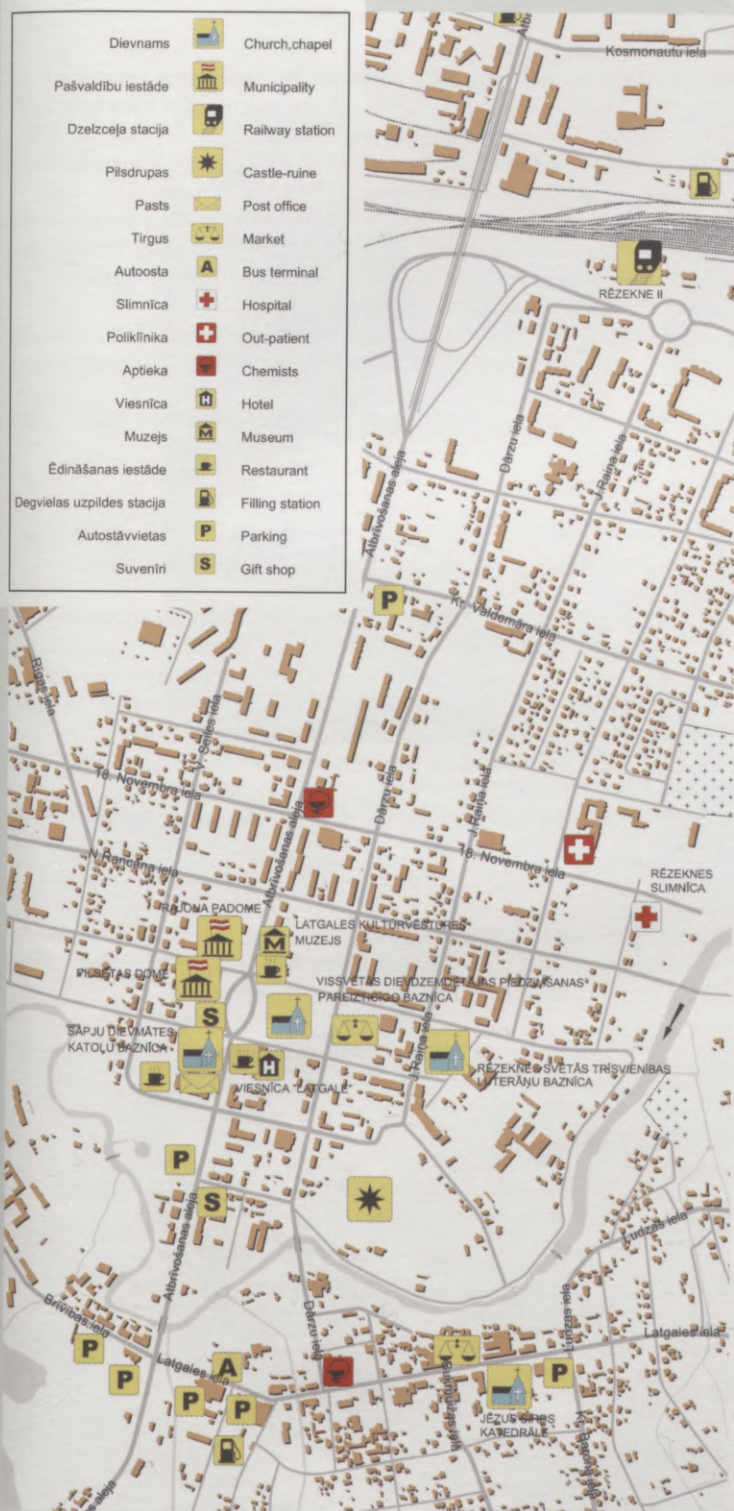
RĒZEKNES PILSĒTA

Vissvētākā Jēzus Sirds katedrāle

Jesus Heart Cathedral

Rezekne City

Territory: 1749 ha

Rezekne is located in the eastern part of Latvia, in the centre of Latgale, at the junction of the international railway lines and highways St. Petersburg–Warsaw and Riga–Moscow.

The Rezekne river flows through Rezekne, the city on 7 hills. There is also Lake Kovsi, several parks and woods in its territory.

Inhabitants: 41069

Rezekne is a multinational city. 39.5% of all inhabitants are Latvian, 53.9% Russian, 2.5% Polish, and 4.2% are of other nationalities.

There are 8 comprehensive schools, including Polish School, Commercial School, Art Collage, Music Collage and Gymnasium. The Institution of Higher Education of Rezekne was established in 1993. It has 4 faculties: Faculty of Economics, Faculty of Pedagogy, Faculty of Engineering and Faculty of Humanities.

The cultural life of Rezekne is active and varied. Rezekne is known as the place of Latgale TV Music Festivals and competitions of sport dances. Song festivals, art and poetry days are organised in the city. Annual events are the festival "Singing Jani" on the Midsummer Day, the market of works of art on the last Sunday of September and the City Festival in September, which is celebrated in the Latgale street.

There are 2 palaces of culture and 4 public libraries. Theatre goers can enjoy plays of studio theatre "Jorick", which was created on the base of Russian National theatre, and Rezekne National theatre, which was established in 1959. The mixed choirs "Ezerzeme" and "Sonitum", men's choir "Oluts", women's choir "Medicus", chamber choir "Austrenis", folk-dance groups "Dziga" and "Vadzi" and the brass band "Rezekne" have acquired great recognition.

Many artists and ceramists known all over Latvia are working in Rezekne: O. Zvejsalnieks, A. Rancans, H. Svilane-Kuzmina, L. Vincevics, A. Uspelis.

The economic base of Rezekne is multifaceted, with special development in industry, trade, transport etc. The main enterprises of Rezekne are joint stock companies "Rebir" (electric and building tools, plastic materials), "Rezekne Dairies and Canneries" (condensed milk, ice-cream, butter), "Rezeknes Dzirnavniesks" (flour, grouts, mixed feed), Rezeknes branch of "Hanzas maiznīca" Ltd. (bread, confectionery), "RMRS" Ltd. (timber/wood industry), "Kolons" Ltd. (Building), "Celi un Tilti" Ltd. (road and bridge building). The law on the Rezekne special economic zone was passed in 1997 taking into account the geographical location and economical potential of the city.

Rezekne has 3 sister cities with co-operation in the following fields: Arendal (Norway) – social and health care, culture, education; Vitebsk (Belarus) – culture and economics; Czenstohov (Poland) – education.

Ražojam un realizējam:

*Kviešu un rudzu miltus;
putraimus;
kombinēto spēkbarību*

A/S "Rēzeknes dzirnavnieks"

Atbrīvošanas aleja 167, LV - 4604, Rēzekne
Tālruni: 4632380, 4632381; Fakss: 4634332

alba

UZNĒMUMS - APGĀDS
BIROJAM UN SKOLAI

ATBRĪVOŠANAS ALEJA 112, RĒZEKNE
TĀLR.: 371 4624535; E-mail: alba@apollo.lv

ALL ROADS LEAD TO

Pilsētas vēsture

Rēzekne ir izaugusi uz senā tranzītcēļa Lietuva–Pleskava – vietā, kur tas, nākot no dienvidiem, pie Rēzeknes upes pagriežas austrumu virzienā uz Ludzu. Te atradās pilskalns, kur no 9. gs. līdz 13. gs. vidum bijusi latgaļu pils. 13. gs. to iznīcināja vācu krustneši, uzcelot tās vietā savu mūra pili. Pilsēta pirmoreiz vēstures avotos minēta 1285. gadā ar nosaukumu “Rositten”.

Livonijas kara laikā pilsētiņa tiek nopostīta un 1582. gadā pāriet Polijas pakļautībā. 1772. gadā notikušajā pirmajā Polijas dalīšanā Rēzekni iekļauj Krievijas impērijas sastāvā. 1773. gadā Rēzeknei tiek piešķirtas pilsētas tiesības.

I pasaules kara laikā (1917. g. aprīlī.) Rēzeknē notiek Latgales latviešu kongress, kas lemj par Latgales atdalīšanos no Vitebskas guberņas un apvienošanos ar pārējiem Latvijas novadiem. Nodibinoties Latvijas valstij, Rēzekne kļūst par Latgales kultūras un saimniecisko centru. Pilsētā ir latviešu, krievu, poļu, ebreju ģimnāzijas, komercskola un arodskola, skolotāju institūts, tautas universitāte. Aktīvi darbojas Rēzeknes latviešu biedrība, Latgales teātris, tiek nodibināts Latgales muzejs.

II pasaules kara laikā Rēzekne kļūst par vienu no trim visvairāk cietušajām Latvijas pilsētām. Pilsētas atjaunošanas darbi ilgst līdz 1950. gadam, kad Rēzekne sāk attīstīties par industriālu pilsētu. 80. gados Rēzeknē tiek uzbūvēti vairāki nozīmīgi pilsētas objekti, tai skaitā jauna viesnīca pilsētas centrā.

Sākoties trešajai atmodai, Rēzekne kļūst par Latgales kultūras aktivitāšu centru. Tiek izveidota Latgales televīzija, darbu uzsāk Rēzeknes Augstskola.

Tūrisma objekti

Rēzeknes pievilcība slēpjas ne tikai tās sakoptībā un zaļajā rotā, bet arī tās kultūrvēsturiskajā mantojumā. Lai gan II pasaules karš ir iznīcinājis lielāko daļu no pilsētas senākās apbūves, Rēzeknē apskatāms 41 kultūras piemineklis, kas iekļauts Latvijas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

Rēzeknes simbols ir Latgales atbrīvošanas piemineklis “Vienoti Latvijai” (Atbrīvošanas alejā pie Domes), kas tautā tiek saukts par Latgales Māru. Tas ir uzskatāms par vienu no izcilākajiem monumentālās tēlniecības paraugiem Latvijā. Pieminekļa meta autors ir Leons Tomašickis, bet to bronzā veidojis tēlnieks Kārlis Jansons. Latgales Māra tiek atklāta 1939. gadā, bet, mainoties varām, tā tiek divreiz nogāzta. Trešo reizi piemineklis atklāts 1992. gadā. To pēc projekta metiem atjauno Kārļa Jansona dēls Andrejs Jansons. Pieminekli veido piramīdveida kompozīcija, kas sastāv no trim figūrām: važu rāvējs simbolizē Latgales varonīgo dēlu cīņu pret atkarības važām, viņam pretī ceļos nometusies tautumeita, kura tur rokās vainagu, ar ko greznot dzimtenes atbrīvotāju; pāri abām figūrām paceļas tautumeita ar augsti paceltu krustu rokā, kas simbolizē atbrīvoto Latgali.

Senākais Rēzeknes vēstures piemineklis ir pilskalns. Te skatāmi vācu ordeņa mūra pils, kas celta 13. gs. beigās latgaļu nocietinājuma vietā, aizsargtorņu un sienas fragmenti.

Rēzeknes raksturīgākā iezīme ir dažādu reliģisku konfesiju dievnami, kuri liecina par pilsētas iedzīvotāju daudz nacionālo sastāvu un viņu piederību dažādām reliģiskām konfesijām.

Lielākais no dievnamiem ir Vissvētākā Jēzus Sirds katedrāle (Latgales iela 88), kas kopš 1995. gada ir Rēzeknes – Aglonas diacēzes centrs ar bīskapa sēdekli. Katedrāles celtniecības darbi tiek uzsākti 1888. gadā. Tās fasādes daļa veidota pseidoromāniskā, bet

RĒZEKNES PILSĒTA

Pilsētas svētkos City Festival

History of Rezekne

The city of Rezekne has grown on the ancient transit road Lithuania–Pskov where, coming from South, it turns to the East next to the Rezekne river. A Latgalian castle was situated from 9th to the middle of 13th century there. It was destroyed by German crusaders who built their stone castle there. The name of Rezekne, Rositten, appeared first time in historical documents in 1285.

Rezekne was destroyed during the Livonia war and came under the rule of Poland in 1582. After the first division of Poland in 1772, it was included in Russian Empire. In 1773 Rezekne got the city rights.

The Congress of Representatives of Latgale, which took place in Rezeknes during World War II (April, 1917), adopted a historical decision about separation of Latgale from Vitebsk province and the union with other regions of Latvia. Rezekne became the cultural and economical centre of Latgale after the foundation of the state of Latvia. There were Latvian, Russian, Polish and Jewish grammar schools, a commercial school, a trade school, a teachers institute and a folk-university. The Latgalian Museum was opened and the Latgalian theatre and the association of Latvians of Rezekne were established.

During World War II Rezekne was severely damaged. In 1950 the renovation works were completed, and the development of the industry was started. Several important buildings were built in Rezekne during the 80s, including a new hotel in the centre of the city.

Rezekne once again became the cultural centre of Latgale with the third awakening. TV station of Latgale and the Institution of Higher Education of Rezekne were established there.

Places to visit

Although Rezekne was severely damaged during World War II, there are 41 cultural monuments of state significance.

The Latgalian Liberation Monument, known also as "Latgales Mara" (Atbrivosanas aleja), is the symbol of Rezekne. It is thought to be one of the best examples of monumental sculpture in Latvia. "Latgales Mara", designed by Leon Tomasickis and cast in bronze by sculptor Karlis Jansons, was first unveiled in 1939. The monument was torn down twice by the Soviet regime. For the third time it was unveiled in 1992. Andrejs Jansons, son of sculptor Karlis Jansons, duplicated the monument with the aid of the original plans. The sculptural group of the monument honours the heroic struggle of the Latgalian people for Latgale's liberation.

The castle mound is the oldest historical monument of Rezekne. The ruins of German Crusaders' stone castle built in the 13th century on the place of the fortress of ancient Latgalians can be seen there.

The Jesus Heart Cathedral (Latgales street no. 88), which is bishop seat since 1995, is the largest church and the highest building in the city. Its facade is built in Pseudo-Romanesque, but the altar part in the Pseudo-Gothic style. There are three pompous altars, sculptures of Jesus Christ, Virgin Maria and St. Teresa, and stained glasses with pictures of Bishops of Livonia in the cathedral.

The Church of Mater Dolorosa (Chatholic), (Atbrivosanas aleja no. 89) was built from 1936 to 1939. It is a hall type building with two steeples, an accentuated entrance part and elements of Pseudo-Romanesque in the facade.

The Orthodox Cathedral (Atbrivosanas aleja no. 98) is the oldest church in Rezekne. It was designed by architects from St. Petersburg: Ludvig Sarleman Bode II and Davids Viskonti. The Cathedral was built from 1840–1846, but it got its present day look after reconstruction in 1906. It is a classic basilica with emphasised entrance and two steeples. There is a magnificent iconostasis, dome and vault paintings inside of the cathedral. To the left from the entrance, there is a small chapel, which is

altārdaļa – pseidogotikas stilā. Katedrāles interjeru veido trīs grezni altāri, Jēzus Kristus, Jaunavas Marijas, Sv. Terēzes u.c. skulptūras. Prezbitijas vitrāžās skatāmi Livonijas bīskapu tēli. Tā ir augstākā celtnie pilsētā.

Sāpju Dievmātes katoļu baznīca (Atbrīvošanas aleja 89) celta laikā no 1936. līdz 1939. gadam. Tā ir halles tipa celtnie ar diviem torniem un akcentētu ieejas daļu. Baznīcas fasāžu risinājumos izmantoti dažādi pseidoromānikas dekora un konstruktīvie elementi. Pareizticīgo Dievmātes Piedzimšanas katedrāle (Atbrīvošanas aleja 98) ir vecākais Rēzeknes dievnams. Tā projekta plānu izstrādāja arhitekti no Sanktpēterburgas – Ludvigs Šarlemans Bodē II un Dāvids Viskonti. Katedrāles celtniecība ilga no 1840. līdz 1846. gadam. Tomēr savu tagadējo izskatu tā ieguva 1906. gadā. Katedrāle ir klasisks bazilikālās kulta celtnes paraugs ar izceltu ieejas daļu un diviem torniem, kuri atrodas uz baznīcas centrālās ass. Tajā grezna ikonostasa iekārta, dažādi apgleznojumi kupolā un pārseguma velvēs. Pa kreisi no baznīcas ieejas atrodas neliela mūra kapliča, kas veltīta Krievijas cara Aleksandra II veiksmīgai izglābšanai vilciena katastrofā. Pa labi no baznīcas ieejas atrodas unikāla, bagātīgiem metāla kalumiem rotāta kapliča, kuras pagrabā apbedīts baznīcas mecenāts Karaulovs ar sievu. Kapliča izgatavota 20. gs. sākumā Sanktpēterburgā un pēc tam pārvesta uz Rēzekni. Neogotiskās formās celtā Sv. Trīsvienības luterāņu baznīca (Raina iela 4) iesvētīta 1938. gadā. 1949. gadā padomju varas iestādes baznīcas telpās ierīkoja kinofilmu iznomāšanas kantori. 1994. gadā baznīca tika atdota luterāņu draudzei un uzsākti restaurācijas darbi. Baznīcā notiek dievkalpojumi un klasiskās mūzikas koncerti, tiek rīkotas mākslas izstādes.

Pilsētas klusā nomalē (J. Siņicina ielā 4) atrodas Sv. Nikolaja vecticībnieku lūgšanu nams, kas uzcelts 1895. gadā un pārbūvēts 1906. gadā. Vienkāršajai halles tipa celtnie ir dekoratīvs un ažiurs tornis ar trim zvaniem, kuru skaņas sadzirdamas pat pilsētas centrā. Viens no zvaniem sver 4832 kg un ir lielākais zvans Latvijā. Šī zvana mēle ir 200 kg smaga. Galvenais dekoratīvais elements lūgšanu nama interjerā ir ikonostass ar svētbildēm. Savdabīgu vaibstu Rēzeknei piešķir tās vecākā iela – Latgales iela – ar klasicisma stilā celtajām sarkano ķieģeļu ēkām, kuras grezno atsevišķi renesanses un baroka stila rotājumi. Pie ievērojamākajiem pilsētbūvniecības objektiem pieder arī pilsētas kultūras nams (Brāļu Skrindu iela 3), kas latviešu biedrības vajadzībām pārbūvēts 1928. – 1929. gadā pēc arhitekta Pavlova meta, Latgales kultūrvēstures muzeja ēka (Atbrīvošanas aleja 102), kas uzcelta 19. gs. beigās un ir saglabājusi savu pirmatnējo izskatu bez izmaiņām, un Rēzeknes Augstskolas Pedagoģijas un Humanitārās fakultātes ēka (Atbrīvošanas aleja 115), kas būvēta pēc P. Kundziņa meta laikā no 1925. līdz 1928. gadam un kuras dārzā atrodas B. Bula veidotā piemiņas zīme “Klusā kokle” skolotājam, filologam un zinātniekam Miķelim Bukšam.

Ar Latvijas brīvvalsts laiku saistās tādas piemiņas zīmes kā piemineklis Tautas dzejniekam J. Rainim (kultūras un atpūtas parkā), trīs ozoli (Atbrīvošanas alejā, pie mājas Nr. 74), kurus 1937. gadā stādīja Latvijas valstsvīri K. Ulmanis, J. Balodis un K. Berķis, māja (V. Seiles ielā 38), kur dzīvoja pedagoģe, latgaļu publiciste un biogrāfe Valerija Seile, un māja (Bukmuižas ielā 78), kurā dzīvoja un strādāja gleznotājs Francisks Varslavāns.

Rēzeknes Brāļu kapos (Miera ielā) ir uzstādīts piemineklis par Latvijas neatkarību 1920. gadā kritušajiem cīnītājiem. Šajos kapos guldīts arī izcilais valstsvīrs un garīdznieks Francis Trasuns. Miera ielas katoļu kapos atrodas monsinjora Nikodema Rancāna un Latgales atmodas darbinieku brāļu Antona un Kazimira Skrindu kapi.

Svarīgākās 2. pasaules kara piemiņas vietas ir piemineklis “Rēzeknes atbrīvotājiem” (Latgales ielas un Atbrīvošanas ielas krustojumā), kas veltīts padomju karavīriem, kuri 1944. gada jūlijā ieņēma Rēzekni pēc vācu fašistu okupācijas, vieta pie bijušā cietuma sienas (Latgales iela, tirgus laukums), kur publiski 1942. gadā nošāva 30 Audriņu ciema iedzīvotājus.

1941. un 1949. gadā deportēto rēzekniešu piemiņai uzstādīts piemiņas akmens dzelzceļa stacijā Rēzekne II, bet 1941. gadā čekistu nomocītājiem 39 cilvēkiem – Atbrīvošanas alejā pie ēkas Nr. 67.

Pilsētas lepnums ir Latgales Kultūrvēstures muzejs (Atbrīvošanas aleja 102), kurš piedāvā apskatīt ekspozīciju, kas veltīta Latgales keramikas attīstības vēsturei no akmens laikmeta līdz pat mūsdienām, un ekspozīciju “Rēzekne laikmetu griežos”, kas stāsta par Rēzeknes pilsētas vēsturi. Muzeja izstāžu namā skatāmas mākslas izstādes, kuras regulāri tiek nomainītas ar jaunām.

Sv. Trīsvienības luterāņu baznīca St. Trinity Lutheran Church

Pilsētas svētkos City Festival

Tūristu uzņemšana, ekskursijas pa Latgali,
gida pakalpojumi, oļojumi uz ārzemēm

Tūrisma firma
"TĒVZEME"

Incoming tourism, guide service,
excursions trough of Latgale

Atbrīvošanas aleja 98, Rēzekne, Latvija
telefax: +371 4622822

dedicated to the lucky survival of the Russian tsar Alexander in the railway accident. To the right from the entrance, there is a unique, splendidly decorated metal chapel, which was made in St. Petersburg in the beginning of the 20th century. Karaulov, the patron of the church, with his wife is buried in the cellar of this chapel.

The St. Trinity Lutheran Church (Raina street no. 4) was built in 1938 in the Neo-Gothic style. Soviet institutions opened a film rental store there in 1949. In 1991 the church was given back to the Lutheran congregation and the renovation was started. Services, concerts of classic music and art exhibitions take place in the church now.

The St. Nicholas Old-believers' praying house (J. Sinicina street no. 4), built in 1855 and rebuilt in 1906, is located in the quiet suburb. This simple, hall type building has a decorative and open-work belfry with 3 bells. One of bells weights 4832 kg and is the biggest bell in Latvia. Its clapper weights 200 kg. Iconostasis is the main decorative element of the interior of the praying house.

Latgale street with its red brick houses built in the Classic style with some Renaissance and Baroque style ornaments is the oldest street in Rezekne. Most famous buildings of Rezekne are the Palace of Culture (Bralu Skrindu street no.3) built from 1928 to 1929 by architect Pavlov for the needs of Latvian society, the Latgalian Culture and History Museum (Atbrivosans aleja no. 102) constructed at the end of the 19th century and the Faculty of Pedagogy and Humanities of the Institution of Higher Education of Rezekne (Atbrivosanas aleja no. 115) built between 1925 and 1928 by P. Kundzins. There is the memorial sign "Silent kokle" for teacher, linguist and scientist Mikelis Buks sculptured by B. Buls in the garden of the Faculty of Pedagogy and Humanities.

There are following memorial places connected with the time of independent Latvia (1918–1940): the monument of national poet J. Rainis (park of culture and recreation), 3 oaks (Atbrivosanas aleja, at the house no. 74) which were planted by statesmen of Latvia K. Ulmanis, J. Balodis and K. Berhouse (V. Seiles street no. 38) where teacher, Latgalian publicist and biographer V. Seile lived and the house (Bukmuizas street no. 78) where painter Francisk Varslavan lived and worked.

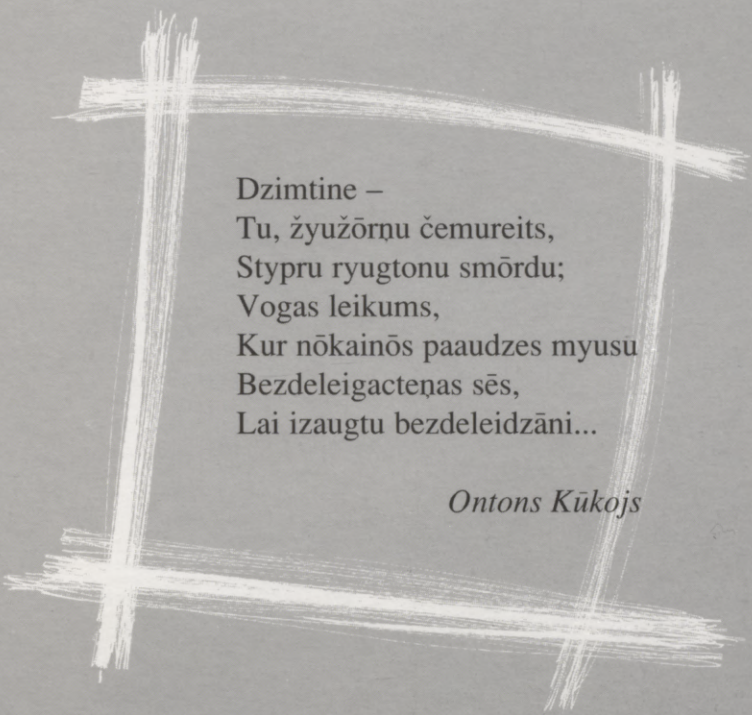
The monument for soldiers who fought for independence of Latvia in 1920 and were killed is situated in Rezekne soldiers' cemetery (Miera street). There is also the grave of Monsignor Nikodem Rancan and the graves of representatives of Latgale Awakening Antons and Francisks Varslavans in the cemetery of Miera street. The most important memorial places of World War II are the monument "To the liberators of Rezekne" (the crossing of Latgale street and Atbrivosanas aleja), which is dedicated to Soviet soldiers, who captured Rezekne in July 1944, and place at the previous prison wall (market place, Latgales street) where 30 inhabitants of the village of Audrini were shot in public.

In the railway station Rezekne II, there is a memorial stone for the inhabitants of Rezekne who were deported to Siberia in 1941 and 1949. The memorial stone for 39 people, who were tortured by totalitarian regime in 1941, is located in Atbrivosanas aleja at the house no. 67.

The pride of Rezekne is Latgalian Culture and History Museum (Atbrivosanas street no. 102). It offers an exposition about the development of the pottery in Latgale from the Stone Age to the present day and an exposition about the history of Rezekne – "Rezekne at the turn of ages". There are also art exhibitions in the exhibition house of the museum.

Contact phone: +371 4607080, 4622338.

Dzimtine –
Tu, žyžōrņu čemureits,
Stypru ryugtonu smōrdu;
Vogas leikums,
Kur nōkainōs paaudzes myusu
Bezdeleigactēnas sēs,
Lai izaugtu bezdeleidzāni...

Ontons Kūkojs

Teksts: Imants Mikučs, Brigita Dreimane, Ingrīda Purmale

Dizains: Daina Salmiņa

Foto: Aleksandrs Lebeds

Makets: Irina Indulēna

Sagatavots un iespiests: a/s Preses nams

OBLIGĀTAIS
EKSEMPĻĀRS

VISI CEĻI VED

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0300016464

2000-6
207